

WESTERN ROMAN
LASO
cijena 50 d broj 625

**PLAVOKOSI
DESPERADO**

Mat T. Barrow

PLAVOKOSI DESPERADO

Glavni i odgovorni urednik
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač SOUR »Vjesnik« (predsjednik Poslovnog odbora **Vjekoslav Koprivnjak**) – RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. (direktor **Milan Bekić**) – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (direktor **Sead Saračević**)

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR »Vjesnik«, n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o, OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije »Romani i stripovi«: **prof. dr Adolf Dragičević**

Uređivački kolegij: **Ivica Bartolić** (graf. ur.), **Marcel Čukli** (»Laso«), **Berislav Grabušnik** (graf. ur.), **Marija Jurela** (biblioteke »Super strip« i »Trag«), **Pavle Lugarić** (zamjenik gl. i odg. ur.), **Milivoj Pašićek**, **Ana Župan** (»Život«).

Redakcija: **Sonja Dunduš** (daktilograf), **Zdenka Jočić-Beck** (redaktor), **Igor Mandić** (novinar), **Branka Ožegić** (teh. sur.), **Ana Poldo-Hrastović** (novinar).

Tajništvo: **Sanja Popović** (tajnik), **Biserka Pupa-vac** (poslovni tajnik).

Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 625

MAT T. BARROW: PLAVOKOSI DESPERADO

Recenzija: Božo Stančić

Copyright: Emil Špiljak

LASO 625 izlazi 4.10. 1985

I

Bila je topla, ljetna noć, a nebo zvjezdano i okićeno punim mjesecom, koji je svojim hladnim sjajem obasjavao mali ranč. Na posjedu se odmah uočavala lijepa bijelo oličena kuća, iz čijeg se dimnjaka vjugao pramen dima, a kroz prozor se naziralo titravo svjetlo petrolejke. Nešto podalje od kuće nalazile su se spavaonice kauboja, u kojima je vladao mrak. Odmah kraj tih dvaju stambenih objekata nalazila se staja, štagalj, bunar i dva prazna koralja.

Ranč se nalazio u veoma plodnoj dolini dugačkoj oko dvije stotine kilometara, širokoj pedeset kilometara. Sa zapadne strane dolina je bila zarobljena planinom Palomar, a sa sjeverne gorjem San Bernardi.

Kroz noć se razlijevalo zrikanje cvrčka, kreket žaba iz obližnje mlače, što je pružalo dojam mirnoga i spokojnog života, ali na žalost samo prividno. Naime, upravo je tu idilu narušio tihi topot konja sedmorice jahača. Na tri stotine metara od ranča zaustaviše se u borovoj šumici, te sjahaše i privezaše konje za stabla. Kad iziđoše iz prirodnog zaklona, obasja ih mjesec. Bili su to desperadosi. Zaustaviše se, a zatim im se njihov vođa šapatom obrati:

— Evo, stigli smo do ranča »Devetka«, koji je prema obavijesti naših doušnika malen ali prilično bogat. Ovdje stanuje osmero ljudi, od kojih pet odraslih muškaraca, pa moramo biti oprezni. Iako smo vičniji baratanju oružjem od njih i ima nas više, ipak ih ne smijemo potcijeniti. Uzgred, provjerite ispravnost oružja prije nego što ih napadnemo i ne zaboravite da ih moramo sve ubiti, jer nam svjedoci nisu potrebni! Krenimo!

Sedmorica muškaraca zlih namjera zaputiše se tiho poput planinskih lavova da ugrabe svoj plijen. Vođa desperadosa zvao se Porfirio Bartolomeo da la Zorila, ali ganitko nije tako oslovljavao, već nadimkom El Diablo, vrag, a nadimak je s pravom nosio. Njegovo prebivalište nalazilo se u gradiću Mexicali na teritoriju Meksika; točnije uz samo granicu Sjedinjenih Američkih Država, odnosno, uz saveznu državu Kaliforniju. Iz toga gradića operirao je sa svojom šesteročlanom bandom uzduž granice Sjedinjenih Američkih Država, pa su savezne države Teksas, Novi Meksiko, Arizona i Kalifornija veoma dobro osjetile njegovu opaku čud, jer ne samo što su ubijali i pljačkali ljude, već su često muškarce mučili, a že-

ne i djevojke silovali, pa ih potom ubijali. Neke od njih, dakako, najljepše, odvodili su sa sobom, a ondje su ubrzo i naglo ostarjele, jer su s njima postupali gore nego sa životinjama. U tim svojim krvavim pohodima El Diablo nije imao ni trunke samilosti ni prema starcima ni prema djeci. Da, zaista je bio pravi sotona.

Naravno, Sjedinjene Američke Države raspisale su za njegovu glavu nagradu, koja je neprestano rasla, i sad je dostigla visinu od 8000 dolara, uz napomenu: mrtav i ohlađen, dakle, ni po koju cijenu živ.

El Diablo je imao trideset i pet godina. Bio je vrlo visok, blizu dva metra, i snažnog tijela. Na glavi je nosio veliki, crni sombrero, na čijem su se obodu nalazili gusto porredani zlatnici.

Lice mu je bilo obraslo u crnu, gustu, čekinjastu bradu, kosa mu je bila masna i crna poput gavranova krila, a sezala mu je sve do ramena. Na oba uha nosio je debele zlatne naušnice. Na tom okrutnom licu jedino su bili lijepi snježnobijeli zubi. Bio je odjeven u odjeću crne boje, preko koje je stavio veliki crni pončo, ispod kojeg su se nalazila dva revolvera sa zlatnim dršcima, a na crnim čizmama iskriale su se srebrne mamuze.

— Jorge Garfias — šapatom će El Diablo tridesetogodišnjem saučesniku kad su se na dvadesetak metara približili svome cilju. — Povedi sa sobom Karlosa, Miguela i Chusca, pa napadnite spavaonicu kaboja, a sa mnom u napad na kuću poći će Soldevilla i Federiko, jasno?

— Bueno, El Diablo — Jorge Garfias složi se s vodom. I njegov je izgled bio zastrašujući, jer mu se duboka brazgotina protezala od vrha desne strane čela, pa preko mrtvog oka sve do čeljusti.

Ali upravo kad su se namjeravali razdvojiti, nanjušio ih je pas, pa se oglasio njegov lavež.

— Prokletstvo! — opsuje potihovoda desperadosa pošto je začuo lavež psa, a već sljedećeg trenutka psa obasja svjetlo iz kuće. Opazili su kako im se trkom približava. El Diablo je znao da će ih vlasnik ranča otkriti ako ga odmah ne ušutka ju i pri tom im uvelike otežati da se dokopaju njegove imovine, pa stoga šapatom izda naređenje: — Chusco, sredi ga!...

Razbojnik je točno znao što njegov voda želi, te je posegao za nožem i brzo ga bacio na velikoga, razjarenog psa. Kratki fijuk noža, tup zvuk i pas samo nakratko zacvili, a onda se obliven krvlju sruši u prašinu. Desperadosi se osmjehnuše zadovoljno, jer nitko od ljudi s ranča ne iziđe da vidi razlog psecem lavežu. Potom se razdvojiše u dvije skupine i krenuše da ostvare svoj naum.

Za to vrijeme u domu obitelji Eastwood vladala je ugodna obiteljska atmosfera. Četrdesetogodišnji vlasnik ranča Roy sjedio je za stolom i pušio lulu, njegova dvije godine mlada supruga Eunice vezla je goblen, a šesnaestogodišnja kćerka Melanie sjedila je s petogodišnjim bratom Jimmyjem na krevetu i čitala mu bajku. Vatra je u kaminu pucketala i oblizavala dno čadavog lonca što je visio na lancu obješenom o kuku. Iz lonca širio se ugodan miris.

— Eunice, sutra ujutro nas četvero odvest ćemo se kolima u Calexico, jer moramo Melanie i Jimmyju kupiti nešto odjeće i obuće — reče Roy Eastwood supruzi pučkajući lulu i otpuhujući dim prema stropu.

— Da, Roy — složi se s njime supruga, a zatim s ljubavlju pogleda crnokosu kćer i plavokosog sina,

pa nadoda: — Melanie ne moramo kupiti mnogo stvari, jer ona se već toliko razvila da može nositi moju odjeću i obuću, ali Jimmyju je potrebno mnogo toga, sve za broj-dva veće, jer raste kao gljiva poslije kiše.

Na žalost, nisu slutili da im se pred vratima nalaze banditi, koji će se i te kako potruditi da im se ti planovi ne ostvare.

Brat je najprije prekine pokretom ruke, a zatim je bezazleno zapita:

— Melanie, pa zašto je vuk pojeo Crvenkapicu i baku, a ne zeca ili bilo koju drugu životinju, a?

Sestra mu se osmijehne, pa odgovori:

— Zato što je on veoma zao!

— A što to znači biti zao? — zanimalo je petogodišnjeg plavokosog dječaka.

Gotovo istog trena dobio je odgovor, ali ne od sestre već od El Diabla i njegova dva desperadosa, koji su tijelima razbili vrata i nahrupili unutra s revolverima u rukama.

— Oh, bože...! — krikne prestravljeno Eunice Eastwood, ugledavši trojicu do zuba naoružanih razbojnika i pri tom od straha ispusti vezivo iz ruku.

Već sljedećeg trenutka uz gromoglasno praskanje i sijevanje desperadosi stadoše prazniti svoje revolvare. Tri metka pogodiše Eunice i ona se mrtva sruši sa stolice na pod. Njen je suprug sa tri nešto lakše rane smogao snage i pograbio dvocijevku obješenu o dva klina iznad kamina. Prije nego što je povukao oba okidača dvocijevke, smrtno ga je pogodio metak u prsa, ali je ipak posljednjim naporom ispraznio sačmaricu uz zaglušujući prasak.

Ipak zastrašujuće djelovanje sačmarice nije postiglo učinak, jer su

El Diablo i Soldevilla na vrijeme shvatili u kakvom se opasnom položaju nalaze, pa su se potrbuške bacili na pod. Ali Federico nije bio toliko sretan, pa ga je sačma izrešetala i izbacila kroz razvaljena vrata iz kuće. U tom trenutku začulo se mnoštvo revolverskih pucnjeva, krikova i jauka iz kaubojskih spavaonica.

U domu Eastwoodovih gadno je zaudaralo na barutski dim. Dvojica preživjelih desperadosa brzo ustadoše s poda, a za to vrijeme šesnaestogodišnja Melanie od užasa je raskolačila oči i zinula, ne ispustivši ni glasa. Za razliku od nje, petogodišnji Jimmy histerično je plakao. El Diablov čovjek požudno se ustremi na Melanie, jer ga je zarazila njena ljepota. Djevojka se iz šoka smjesta trgne kad ju je bandit čvrsto uhvatio za zglob lijeve ruke.

— Pusti me, ubojico! — krikne djevojka i prestrašeno i bijesno, te ga pokuša noktima slobodne desne ruke zahvatiti po licu, ali razbojnik se na vrijeme izmakne.

— Naravno, ljepotice, pustit ću te, ali tek kad se zadovoljim! — odgovori joj nasilnik smijuljeći se.

Premda su joj roditelji izgubili život, Melanie se nije predala tuzi, jer je shvatila da se njoj sprema isto, ako ne i gore, pa odluči da se pošto-poto izvuče iz razbojničkih pandži.

Dabome, u tom trenutku mislila je i na brata, ali shvatila je da bi joj on samo smetao pri namjeravanom bijegu. Osim toga, vjerovala je da će mu desperadosi poštediti život. Dakako, zločinci nisu mislili kao ona.

— Au, prokleta kujo! — urlikne bolno Soldevilla, jer ga je djevojka do krvi ugrizla za ruku kojom ju je držao. — Platit ćeš mi to skupo, dro-ljo!

Pošto se oslobodila nasilnikova stiska, Melanie nije stajala skrštenih ruku već je smjesta potrčala prema vratima.

— E, nećeš pobjeći, crnokosa, jer te i ja želim! — uzvikne pohotno vođa desperadosa El Diablo, pa posegne za njom i uhvati je za haljinu.

Kako je djevojka bila u trku, povuče razbojnika za sobom, te on izgubi ravnotežu i prostre se po podu s komadom tkanine u ruci. Kad je shvatio da mu je umakla, ljutito uzvikne:

— Držite je, vukovi!

U tom trenutku, pošto su u spavaonicama kauboja ubili svu četvoricu muškaraca i opljačkali ih, dva Meksikanca se zaputiše prema kući Eastwoodovih. Kad ugledaše djevojku i začuše povik svoga vođe, zapucaše na nju, ali ne pogodiše, jer je Melanie trčala od straha brzo poput antilope, a štitio ju je i mrak. Dvojica desperadosa smjesta potrčase za njom. Iako su se svim silama trudili da pronađu i uhvate Melanie, ipak im to ne pođe za rukom, jer se djevojka uspješno sakrila zahvaljujući bujnoj vegetaciji i mraku. Mokri od znoja i zadihani vraću se svome vođi s vidljivim strahom. On se poput razjarenog lava razviče na njih:

— Prokleti nesposobnjakovići, pa kako ste dopustili da vam pobjegne...!

Jednooki Jorge i Carlos pognuli su glave i šutjeli, više zbog straha, jer su znali da je on ubijao svoje suučesnike i zbog manje greške kad bi bio razbješnjen kao sad.

— El Diablo — umiješa se ugrižen desperado Soldevila, na što dvojici njegovih vidljivo odlane, jer im je možda tako spasio život. — Što da uradim s ovim malim drekavcem? — Rekavši to, pokaže koltom

na krevet gdje se nalazio uplakani petogodišnji Jimmy Eastwood. — Da ga ubijem?...

El Diablo tek sad pogleda dječaka, pa se trgne kao opržen i gotovo panično uzvikne:

— Ne... Ne ubijaj ga!...

Sad se u razgovor umiješao i malo prije prekoreni desperado Karlos:

— Pa zar nisi i sâm rekao da nitko ne smije ostati živ, a? Ne sviđa mi se što mijenjaš mišljenje, El Diablo jer... — zašutio je, jer je u El Diablovim očima pročitao svoju smrtnu osudu.

Kako se samo usudio kritizirati vođu? Iako je u ruci imao revolver, ipak ga od straha nije uspio upotrijebiti. Dakako, njegov vođa ga ubije odmah jednim hicem pa se obrati Soldevilli i Jorgeu:

— Ima li još netko od vas dvojice neku primjedb, pa da ga pošaljem za Carlosom...? — Naravno, zbog straha mu nitko ništa ne odgovori. — Ne dopuštam da mi se netko petlja u moje odluke, jasno?!

— Bueno, El Diablo — složi se tiho s njime jednooki Jorge Garfias.

— Ali možeš li nam ipak reći zašto si poštediti ovo derište?...

— Dakako! — složi se El Diablo.

— Već dva-tri mjeseca gotovo svake noći sanjam jednoga malog plavokosog dječaka, ali nikako si nisam mogao razjasniti značenje tih snova. No, večeras sam odgonetnuo taj čudan san. Čim sam ugledao ovog dječaka, nešto je duboko u meni progovorilo neka mu poštedim život. Razlog je i te kako valjan, jer mi nijedna od mojih ljubavnica nije uspjela roditi sina. Odlučio sam stoga da ovog dječaka posvojim i učinim ga svojim nasljednikom. Premda mu u žilama ne teče meksikanska krv, ja ću se potruditi da se barem osjeća Meksikancem.

Jesam li bio jasan?

— Si, El Diablo — reče Soldevilla Cajal, pa doda: — Vrijeme je da opljačkamo ranč i odemo što prije, jer se ona prokleta crnokosa bjegunica uskoro može vratiti sa skupinom naoružanih ljudi, a nas je sad samo trojica.

— Pa, do vraga, gdje su Chusco i Miguel? — upita iznenađeni i ljutiti vođa.

— Poginuli su kad smo napali spavaonicu kauboja. Vaši pucnji su ih probudili iz sna baš kad smo provalili vrata njihovih spavaonica. Budući da im se oružje nalazilo uz uzglavlje, ubrzo su nam odgovorili vatrom i poslali dvojicu naših neopreznih drugova u vječni mrak. Carlos i ja poubijali smo ih i oduzeli im pet stotina dolara, dva zlatna prstena i jedan zlatni zub — odgovori mu jednooki Jorge Garfias pa mu pruži plijen.

— Budući da nas je samo trojica, nećemo sa sobom tjerati stoku već ćemo opljačkati samo novac i nakit — reče vođa desperadosa. — Pretražite kuću!

El Diablo je ostao čuvati plavokosoga, uplakanog dječaka Jimmyja, a Soldevilla i Jorge su stali pretraživati kuću. Nakon petnaest minuta vratiše se i Soldevilla Cajal reče:

— El Diablo, plijen je dobar: četiri tisuće dolara i malo ženskog nakita. — Tada se zagleda u petogodišnjeg dječaka na čijem je prsima zabljesnuo zlatni lančić s povelikim umjetnički izrađenim zlatnim križom, pa reče: — Ako pridodamo i lančić ovoga drekavca...

— Prokletniče! — plane El Diablo i nadlanicom žestoko udari Soldevillu. — Ako se još jednom budeš nedolično ponašao spram mojeg sina nasljednika, možeš se slobodno oprostiti sa svojim ušljivim životom!

Nakon toga trojica desperadosa zaputiše se s dječakom u malu borovu šumu, gdje su im se nalazili konji.

— Zar nećemo preko granice u Meksiko, El Diablo...? — upita jednooki Jorge Garfias pošto su uzjahali konje i potjerali ih u suprotnom smjeru od očekivanog, vodeći za sobom i konje poginulih drugova.

— Naravno da ćemo se vratiti u Meksiko, ali prije toga ćemo posjetiti školu u Calexicu, jer namjeravam iz nje oteti učitelja koji će učiti moga nasljednika, jer želim da moj posinak bude mnogo veći desperado nego ja! — ushićeno će El Diablo.

II

Trojici desperadosa s petogodišnjim zarobljenikom trebalo je nešto manje od pola sata laganog jahanja da stignu do usnulog gradića Calexica udaljenog tri kilometra od opljačkanog ranča ubijene obitelji. Budući da je bilo tek pola noći, odlučili su da se nedaleko od gradića ulogore, dakako, ne paleći vatru, jer im nije bila potrebna takva reklama poslije maloprijašnjeg zločina. Vođa desperadosa odredio je da jednooki ostane cijele noći na straži želeći da mu se drugi razbojnik dobro naspava, jer je bio predodređen da sutradan ujutro otme mjesnog učitelja.

— Soldevilla — obratio se El Diablo svome potčinjenom sljedećeg jutra oko osam sati pošto su se naspavali i prezalogajili. — Otići ćeš u školu i oteti učitelja, jer tvoje lice neće pobuditi sumnju među stanovnicima Calexica kao Jorgeovo ili moje. Međutim, prethodno moraš sa sebe skinuti sve što govori da se baviš plačkaškim poslom. Naravno, revolver ćeš ipak ponijeti, kako bi

primorao učitelja da pođe s tobom. Sakrij ga pod pončo. Jorge će ostati ovdje s mojim plavokosim nasljednikom, a za to vrijeme, kako se škola nalazi na periferiji gradića, ja ću joj se što više prikrasti na konju i sa sobom povesti konja za tebe i učitelja. Pazi da ne zabrljaš stvar, inače mi se ne pojavljuj pred oči, jer ću te ubiti kao pseto. uzgred, ne zaboravi da učitelju kažeš da sa sobom ponese što više knjiga za sve uzraste školovanja! Bueno?

– Bit će sve kako si zamislio, El Diablo – Složi se Soldevilla Cajal. Prije nego što se zaputio u gradić, skinuo je s glave sombrero, naušnice, čizme i opasač s koricama, a revolver je spremio pod otrcani ponoć, pa je sad izgledao popu pravoga meksičkog seljaka.

Deset minuta poslije Soldevilla Cajal ušao je u Calxico, koji je u tim jutarnjim satima bio već prilično živ, napose zahvaljujući vrelom suncu koje se sve više uspinjalo na nebu. Pognute glave, lijenoga hoda i naizgled nezainteresiran za bilo što u gradiću, desperado se polako približavao svome cilju. Ubrzo ga oblije hladan znoj, jer je djelomično čuo razgovor skupine ljudi što su živo pričali o sinoćnjem krvoproliću i pljački ranča »Devetka«. Zacijelo je djevojka stigla ovamo – pomislio je panično Meksikanac.

Kad je ugledao školu, strah ubrzo izvjetri iz njega, pa stane još vještije glumiti meksičkog seljaka. Škola je bila malena sagrađena od drveta i oličena bijelom bojom, koja je već bila ispucana i posivjela.

Ulazna vrata bila su širom otvorena, pa on tiho uđe bosonog. Cijelo tijelo mu je drhturilo kao da je u groznici, zbog neizvjesnosti kako će izvršiti predstojeći zadatak. Približio se visokim i širokim blijedozele- no oličenim vratima i uz škripu ih

širom otvori. U učionici utihnuše glasovi dvadesetak učenika. Još se jedino čuo glas četrdesetogodišnjeg proćelavog učitelja Mathewa Hausera, koji je bio zadubljen obješnjavanjem zadatka i nije čuo kad su se vrata učionice otvorila. Opori glas desperada dozove ga u stvarnost:

– Gospodine...učitelju... ja, Felipe Gelindo Donaciono Hoze Augustino de la Vina... molim vas za savjet... Mene muči jedan veliki problem... – Budite dobri... i popričajmo sami... ovdje... na hodniku... molim vas...

– U redu, Meksikanče – odgovori mu učitelj, a zatim se obrati đacima: – Budite mirni dok se ne vratim!

Rekavši to, izide iz učionice. Čim je za sobom zatvorio vrata, učenici postupiše suprotno njegovim uputama.

Razbojnik mu se najprije u lice naceri slavodobitno, a zatim ispod ponča izvuče revolver i uperi mu ga u nos:

– Tiho, gospodine učitelju! – odgovori smijuljeći se.

– Što.. što bi to trebalo značiti... Meksikanče? – raskolačenih očiju upita ga učitelj.

– Šalje me El Diablo – odgovori mu Soldevilla Cajal, na što Mathew Hauser problijedi, jer mu je dobro bilo poznato ime vode desperadosa.

– On zahtijeva da podete sa mnom, to jest, s njime, jer želi da učite njegova nasljednika. Ponesite sa sobom što više knjiga za sve uzraste školovanja. Ako mi se na bilo koji način oduprete, kunem vam se, najprije ću ubiti vas, a zatim i sve đake, bueno?

Učitelj je bio silno uzbuđen pa mu tek kimanjem potvrdno odgovori i povede Soldevillu u zapadno krilo škole, gdje se nalazila njegova soba, u kojoj je kao samac živio već

petnaest godina. Učitelj se brzo spremio, premda je silno drhtao od straha. Nakon toga su se zaputili prema izlazu iz gradića, gdje je već u sjeni dvaju jablana čekao El Diablo. Razbojnike posluži sreća, jer ih nitko od gradana ne opazi.

Desperadosi su odmah s učiteljem odgalopirali iz gradića Calexića. Ubrzo potom stigoše do mjesta njihova sinoćnjeg logorišta, gdje ih je već čekao jednooki Jorge Garfias s uplakanim petogodišnjim dječakom, pa potom sva četvorica, pošto su učiteljeve torbe smjestili na slobodne konje, udare u galop prema Meksiku, koji je bio udaljen samo dva sata jahanja.

III

— Evo ga, stiže El Diablo! — poču stanovnik Mexicali, gradića u Meksiku, kad je oko podneva ugledao vođu desperadosa, dvojicu njegovih preživjelih razbojnika Jorgea i Soldevillu, te učitelja Mathewa Hausera i petogodišnjeg Jimmyja Eastwooda.

— Brzo, dajte glazbu, piće, jelo i djevojke, jer iako sam u sinoćnoj akciji izgubio četiri čovjeka, ipak ima razloga za slavlje, plijen je prilično dobar! — uzvikne veselo El Diablo kad se s pratnjom zaustavio pred povećom kantinom na malom trgu u središtu gradića.

Gomila uz glasne pokliče opkoli došljake, a El Diablo njihovu razdraganost još više pojača kad im je dobacio šaku dolara. Nastao je opći metež, jer je siromašnim Meksikancima svaki dolar mnogo značio. Vođa desperadosa se pri tom razuzdano smijao, a u tome mu se pridružiše Jorge i Soldevilla. Učitelj se na to snuždio i pitao zašto se život tako okrutno poigrao kad za cijelog svog života nije zgazio mrava,

a kamoli učinio nešto nažao čovjeku. A ni dječak nije ostao ravnodušan na taj razuzdani ambijent, pa počne grčevito plakati. Uto odjekne glazba, a gomila se razmakne i napravi prolaz razbojnicima i njihovim zarobljenicima da mogu ući u kantu.

U kantini je također bilo mnogo ljudi, ali došljake je već čekao slobodan stol s raznovrsnim jelom, uz koje se već našlo pola tuceta djevojaka pravih ljepotica. Njihova odjeća bila je skrojena tako da ih muškarci stalno gledaju s požudom. Kad su tri muškarca sjela za stol, djevojke ih stadoše grliti i ljubiti. Svim silama je svaka željela steći naklonost povratnika, a napose njihova vode El Diabla, jer su se toplo nadale da će ih on za putene usluge obilno nagraditi dolarima ili nakitom. Oko bandita su se natisli i mladići, jer je El Diablo ostao bez četiri čovjeka pa su se oni borili da mu se svide, kako bi ih uzeo umjesto izgubljena četiri druga, što bi za njih značilo više dolara u gotovo vječno praznim džepovima, kao i mnoštvo uživanja sa ženskama.

U kantini je zbog natiskane gomile brzo postalo tijesno, vruće i zagušljivo od smrada alkohola i duhanskog dima. Svakim trenutkom rulja je postajala sve razuzdanija, pa se atmosfera u kantini mogla gotovo usporediti sa samim paklom. U tom raskalašenom ambijentu nije uživao samo učitelj Mathew Hauser. Osim njega ni petogodišnji plavokosi dječak Jimmy Eastwood nije se pridružio sveopćem veselju. U početku je neutješno plakao, ali kad se u njemu probudila glad, utihnuo je i prionuo jelu.

Kad se spustila noć, El Diablo izvuče kolt iz korica, pa svih šest metaka ispuca u trošni strop od trstike i sasušenog blata. U kantini svi

utihnuše, izuzev dječaka, jer ga je pucnjava naglo probudila iz dubokog sna, pa je sad glasno zaplakao. Voda razuzdane gomile nakon silne količine popijene tekile jedva ustane sa stolice, jer je namjeravao okupljenima održati govor. Podrigne se glasno, a zatim zaplećući jezikom počne:

— Imam vam... nekoliko stvari sopćiti... Budući da sam ostao... bez četiri čovjeka... sad ću na njihovo mjesto... postaviti novu četvoricu desperadosa... — Desperadosi sa strepnjom pogledaše svoga bratškog vođu, pa pošto ih on dobro promotri, najprije prstom upre u njih, a zatim spomene njihova imena: — Orlano... Felipe... Eusebio... i Natcher!... Vas četvorica... od danas... jašite sa mnom!... Ali...

Tu riječ je izričito naglasio... — ako me na bilo koji način iznevjerite, osobno ću vas ubiti! — Usprkos toj prijetnji četvorici mladića lice se ozari, jer su bili sretni što će napokon biti netko i nešto, pa makar to značilo ubijati i pljačkati. — Vjerojatno se pitate... zašto sam... umjesto uobičajenih ljepotica... uzeo muškarca i dječaka... zar ne?... No, nitko mu ne odgovori, jer su znali da je on izrazito osvetoljubiv kad ga netko prekine u govoru.

— ...Ja ću još dugo godina biti vaš vođa... ali izgleda... da mi nijedna djevojka ne može roditi nasljednika... pa sam odlučio da posinim ovoga plavokosog dječaka... da od njega stvorim dostojnog nasljednika... Pribavio sam mu ovog učitelja iz Calexica... — da ga podučí o svemu što zna... — Malo zašuti, i zagledavši se u pedesetogodišnjeg, prosijedog muškarca bez nogu u invalidskim kolicima, obrati mu se: — Pio... ti ćeš se od prvog dana pobrinuti... pošto si vrstan poznavalac oružja... da moj sin nauči savršeno

baratati raznovrsnim oružjem... A rastući uz našu djecu... naučit će se dobro i tući...

— Ali kako da zovemo tvoga sina, El Diablo? — usudio se pitati beznogi Pio.

— Postavio si dobro pitanje... Beznogi... — Na trenutak je zašutio i zagledao se u dječaka, zamislio se pa ubrzo odgovori: — Zvat će se El Diablo... ali moje ime će naslijediti... tek kad osjetim da je dostojan da me naslijedi... Do tada ga zovite jednostavno: dječak!... Ali kad bolje razmislim, ...više bi mu odgovarao nadimak Plavokosi?... Ha, ha, ha...! Da... plavokosi... ha, ha, ha!... — Pod komandom njegove nevidljive dirigentske palice svi se prisutni u kantini pridružiše njegovu smijehu. Kad se prestao smijati, on doda: — Ako vam učitelj... i ...moj nasljednik pobjegnu... sve ću vas do jednog poubijati! — Od te prijetnje svima u grlu zastane dah, jer su znali da je on to u stanju učiniti. — Obojicu smjestite u moju... veliku kuću... i... prema njima se ophodite kao prema meni!... — Nakon toga obrati se trima osamnaestogodišnjima djevojkama: — Luella... Conchita... i... Jolanda... podite sa mnom... u moje odaje!...

Rekavši to, izide iz kantine u pratnji triju ljepotica na koje se pijano objesio. Iako se El Diablo udaljio sa slavlja, ipak se pijano društvo nije razišlo, već su nastavili još žešće orgijati.

IV

Prolazili su dani, tjedni, mjeseci i godine, a za to vrijeme je pod budnom brigom svoga učitelja Mathewa Hausera oteti plavokosi dječak Jimmy Eastwood postupno stjecao znanje iz svih područja neslužbenog školovanja. Bio je izrazito bi-

star i ubrzo je pokazao da je vrlo oštrouman.

Učitelj Mathew Hauser nekoliko je puta pokušao pobjeći iz zatočeništva, ali stanovnici Mexicalija ubrzo bi ga uhvatili. Pri tim bjegovima učitelj je nagovarao i svoga učenika da ga slijedi.

Jimmy Eastwood nije stjecao samo intelektualna znanja, već ga je beznogi Pio naučio odlično baratati nožem, revolverom i puškom. A tjelesnu kondiciju stekao je gotovo u svakodnevnoj tučnjavi sa svojim vršnjacima. Sve do dvanaeste godine iz tučnjava je većim dijelom izvlačio deblji kraj, no nakon toga stao se brzo tjelesno razvijati i tući vršnjake i mnogo starije od sebe. Kad je nakon trinaest godina boravka među razbojnicima navršio osamnaest godina, bio je visok oko dva metra i najjači u gradiću Mexicali, ako se ne računa njegov poočim El Diablo, koji je sa svojih četrdeset i osam godina bio zaista u zavidnoj tjelesnoj kondiciji, a i u širenju svojih zlodjela bio je podjednako uspješan, pa mu je sad glava u Sjedinjenim Američkim Državama bila ocijenjena na 15000 dolara. Za to vrijeme bio je samo nekoliko puta lakše ranjen, a njegova šesteročlana družina gotovo pri svakoj akciji se prorjeđivala, pa potom iznova obnavljala. Iz njegove stare garde još su ga pratila dvojica najvjernijih i najboljih desperadosa: jednooki Jorge Garfias i Soldevilla Cajal, iako su već četiri puta bili veoma teško ranjeni.

— Sine — obratio se El Diablo svome plavokosom u njihovom velikom domu pošto su ručali. — Stiglo je ljeto i ti si sad navršio osamnaest godina, pa sam odlučio da me zamijeniš na čelu mojih šest vjernih ljudi...

— Oh, oče, pa zar već...?! —

usklikne oduševljeno i začuđeno osamnaestogodišnji Jimmy Eastwood.

Poočim mu se na to osmijehne, pa nastavi:

— Istina, ja sam sad u punoj životnoj snazi, pa baš zbog toga smatram da je došlo vrijeme da me zamijeni mladi vuk. Naravno, to će morati dokazati svojim djelom!

— A što bih to morao učiniti, oče, da bih tebe dostojno zamijenio?... upita ga nestrpljivi posinak, osjećajući da ga od uzbuđenja nešto steže u grlu.

— Strpi se još malo i saznat ćeš sve, sine — smireno mu odgovori voda razbojnika. — Tvoji učitelji Mathew i Pio rekli su mi da u načelu nemaš više što naučiti a sâm

sam se mogao uvjeriti u tvoju oštroumnost i proketo dobro baratanje hladnim i vatrenim oružjem... Na trenutak je zašutio da bi pripalio veliku cigaru, a zatim pruži mladiću još neugašeni plamen šibice, jer je i on htio pripaliti svoju smotanu cigaretu. — Dakle, za mjesec dana morat ćeš izvesti savršeno precizno tri zadatka, jer ako u tome ne uspiješ, nećeš me moći naslijediti već i zbog toga što ćeš promašaj morati platiti i svojim životom!

— Bueno — odgovori mu naizgled hladnokrvno posinak, ali je zapravo osjećao da će izgorjeti od znatiželje, no to ne ispolji već zapita: — Koji je moj prvi zadatak, oče?

El Diablo ustane od stola, pa mu reče:

— Podimo napolje, sine, jer tvoj se prvi zadatak nalazi već na glavnom trgu Mexicalija!...

— Bilo što da mi zadaš, oče, vjeruj mi, neću te razočarati — odgovori mu ponosno plavokosi mladić, a zatim njih dvojica iziđoše. Vani ih zabljesne sunce.

– Nadam se, Plavokosi – kratko odvrati očuh dok su se pušeci približavali malom trgu u središtu gradića, gdje su se okupili gotovo svi njegovi stanovnici.

Jimmy Eastwood bio je naoružan sa dva revolvera, čiji su dršci bili izrađeni od slonovače i srebra. Imao je i dva bodeža umetnuta u obje čizme. Na glavi je nosio smeđi sombrero, ali ne preširokoga oboda. Lijevo uho bilo mu je ukrašeno lijepom zlatnom naušnicom. Svijetloplava kosa u mekim mu se valovima spuštala sve do ramena. Hlače su mu bile uske, crvene, a košulja široka i bijela, preko nje pončo izvezen u vrlo živim bojama. Lice mladićevo bilo je preplanulo od sunca, ali i pomno izbrijano, premda je imao tek osamnaest godina. Bio je izrazito lijep muškarac modrih očiju, bijelih zubi i pravilna nosa.

– Evo nas, na trgu smo, oče, ali ipak ne mogu dokučiti što bi bio moj prvi zadatak – upita plavokosi mladić. – Dakle?

– Ovdje je! – reče mu El Diablo, te mu kažiprstom pokaže učitelja Mathewa Hausera, koji se nalazio dvadesetak metara udaljen, naslonjen leđima na zid neke kuće.

– Ne razumijem...? – zbunjeno će Plavokosi.

– Ubij ga, sine! – naredi mu razbojnik smijuljeći se.

– Ali, zašto, oče, pa on je moj učitelj?... Istina, ne mogu reći da ga obožavam, ali ga i ne mrzim toliko da bih ga mogao samo tako hladnokrvno ubiti... Zar tvoje povjerenje ne mogu zadobiti na bilo koji drugi način, a da ne prolijem njegovu krv?... – upita ga sa strepnjom Jimmy Eastwood.

– Mora tako biti, sine moj, jer vrijeme je da okusiš miris ljudske krvi. Vjeruj mi, kad je proliješ, ne-

ćeš se više nikad u životu odreći tog užitka, jer to je ljepše od žena, pa čak i od novca! – odgovori mu El Diablo gledajući ga očima u kojima se mogla vidjeti okrutnost i ludilo. – No, ako to ne učiniš, moji će se drugovi pobrinuti za tebe, shvaćaš?

Kad je to rekao, šestorica desperadosa iz njegove bande repetiraše puške i nanišaniše u mladića, očekujući dalje upute svog vode. Jimmy Eastwood se borio u sebi da li da posluša oca ili sebe, no umjesto njega odluku donese sad već posve sijeđ i ćelav pedeset petogodišnji učitelj Mathe Hauser:

– Poslušaj ga, Jimmy, jer ako to ne učiniš, obojica ćemo izgubiti život. – Učitelj ga je stalno zvao rođenim mu imenom, unatoč zabrani, a saznao ga je od mladića kad su ih oni prije trinaest godina bili zarobili. Na žalost, budući da je Eastwood tada imao tek pet godina, učitelj nije uspio od njega doznati kako mu glasi prezime. – Uzgred, ponovo ti kažem: bježi iz Mexicalija, jer ti ne pripadaš Meksikancima, kao što ni El Diablo nije tvoj otac. Ti si čistokrvni gringo i državljani Sjedinjenih Američkih Država! Vjerojatno su te oteli s nekog ranča nedaleko od Calexica! Ne zaboravi...

Ali Mathew Hauser više ništa nije mogao reći jer je plavokosim mladićem ovladao osjećaj zadatoga zadatka, munjevito je iz korica izvukao oba svoja kolta i istovremeno iz njih ispucao po jedan metak. Prasak dvaju revolvera razliježe se malim trgom i učitelja pogodiše dva smrtonosna taneta. Mathew se bez glasa mrtav sruši u vruću prašinu. Prije nego što je Hauser pao, pažljiviji promatrači mogli su u njegovu pogledu zamijetiti olakšanje što se barem na ovaj način

oslobada trinaestogodišnjeg ropstva.

— Zadovoljan, oče?! — upita ga odlučnim glasom posinjeni mladić. Ipak, nakon svoga prvog ubojstva i prolivene nedužne krvi osjeti želju za povraćanjem, ali se krajnjim naporom suspregne, jer nije htio pred El Diablom i ostalim stanovnicima Mexicalija pokazati da je slabić...

— Oduševljen sam, sine! Bio si savršen! Ne vjerujem da bih i ja to mogao bolje izvesti! — odgovori mu El Diablo oduševljeno. — Pošto si uspješno obavio svoj prvi zadatak, odmori se nekoliko dana, a onda ću ti reći koji ti je drugi zadatak!

Gomila oduševljenim poklicem pozdravi mladićevu vještinu. Plavokosi ih smiri pokretom ruke, a zatim se obrati vodi bande.

— U redu, oče, stojim ti na raspolaganju! — Nakon toga zapovjednim glasom reče lijepoj, crnokosoj, dvadeset petogodišnjoj djevojci: — Carmelita, podi sa mnom!...

Djevojka cikne veselo jer je znala što je čeka. Sve djevojke su ludovale za lijepim plavokosim mladićem, te su s njime spavale bez ikakve novčane ili bilo kakve druge naknade, zahtijevajući inače od drugih za isti pošao novac ili nakit.

«Možda je moj učitelj govorio istinu, jer ne vjerujem da bi mi i pred smrt lagao», razmišljao je sumnjičavo Plavokosi vodeći sa sobom Carmelitu prema svome domu.

Bio je neumoran ljubavnik cijele noći, ali ne toliko zbog toga što ga je prirodni nagon silio na to već više zbog potištenosti jer je morao bezrazložno ubiti učitelja, pa je uz pomoć viskija, tekile i djevojke htio zaliječiti taj ožiljak u sebi. Na žalost, to mu je pošlo za rukom tek kad je pred jutro zaspao iscrpljen i pijan.

Bilo je prošlo tjedan dana otkako je osamnaestogodišnji Jimmy Eastwood, zvan Plavokosi, ubio svoga učitelja Mathewa Hausera. Toga ga dana njegov poočim El Diablo pozove k sebi u kuću, gdje su se nalazila i šestorica njegovih desperadosa, da mu iznese njegov drugi zadatak.

— Sine, pošto si se dobro odmorio, vrijeme je da izvršiš drugi zadatak koji sam ti namijenio. Vjeruj mi, mnogo je opasniji od prvoga, ali ipak mnogo lakši od posljednjega, trećeg ispita — obrati mu se voda desperadosa kad je ušao u kuću i sjeo za veliki hrastov stol, za kojim su sjedila i šestorica bandita. — Naime, drugi zadatak glasi: opljačkaj uz pomoć mojih šest kompanjona banku u Yumi! Bueno?...

No mladić ne stigne odgovoriti, jer ga u tome preduhitri preneraženim glasom jednooki Jorge Garfias:

— Ali, El Diablo, pa mi smo tu banku, bolje reći tvrđavu, pokušali opljačkati prošle godine, no, ne samo da iz nje nismo sa sobom ponijeli ni centa već su se od nas sedmorice spasila samo trojica, ti, Soldevilla i ja! Međutim, još mi nije jasno kako smo i mi uspješni izvući žive glave kad smo bili dobrano napunjeni olovom! Kad nismo uspješni pod tvojom komandom uspješno izvesti pljačku, onda zaista ne znam kako će to izvesti tvoj sin.

Nakon ove žučljive primjedbe ni El Diablo ne uspije doći do riječi, jer ga u tome preduhitri Plavokosi:

— Prestani pričati gluposti, Jorge! — Jednooki se na to vidljivo trgne, jer je bio i iznenađen i uvrijeđen što se taj mladić na taj način ophodi prema njemu. Mladić se odmah obrati svim prisutnima: — Opljačkat ćemo banku u Yumi, i to uspješno, jer ne samo što ne možemo

odbiti taj zadatak, već ne želim iznevjeriti oca!...

— Ali, Plavokosi... — u razgovor se panično ubacio i Soldevilla Cajal. — U toj banci se nalazi oko milijun dolara. Kako misliš iznijeti toliku količinu novca?

Mladić se na postavljeno pitanje lukavo osmijehne, a onda odgovori razbojniku:

— Čuj, Soldevilla, El Diablo nam nije rekao koliko novca da iznesemo iz banke, već samo da je opljačkamo! — Zatim pogleda vodu i upita ga: — Zar ne, oče? — El Diablo mu se na to osmijehne potvrdno, jer ga je posinak svojom oštroumnosti iznenadio. U očima mu se zapazi vidljivo divljenje. — No, dobro, tu smo nedoumicu riješili, pa se možemo rastati. Na zadatak krećemo u zoru! Sa sobom ponesite vodu i hranu za tri-četiri dana, jer možda ta pustolovina može potrajati duže od dvadeset i četiri sata!

Rekavši to, iziđe iz kuće, praćen ljutitim pogledima šestorice, napose Jorgea i Soldeville, koji su se u sebi zaklinjali da će mu se kad-tad osvetiti ako prežive tu opasnu pljačku banke, naravno, u njihovu stilu: ubiti s lada!

* * *

Sutradan u zoru, Plavokosi i šestorica desperadosa udaljiše se iz usnulog Mexicalija. Zaputili su se na istok prema Yumi, gdje ih je čekala sreća ili smrt. Gotovo cijelim putem jahali su šutke. Najprije su pregazili rijeku Hardy, a nakon jednog sata prešli su granicu i stupili na teritorij Sjedinjenih Američkih Država, točnije u Saveznu državu Arizonu. Pola sata poslije pregazili su i rijeku Kolorado i zaputili se njenim tokom uzvodno, jer se Yuma nalazila na istoj strani obale. Budući da im je vrijeme bilo previše dragocjeno, uopće se nisu odmarali, pa

su se vodom i hranom okrepljivali u sedlu. Htjeli su da taj prijavu posao obave još za dana i vrate se u Meksiko.

— Napokon Yuma! — uzvikne jednooki Jorge Garfias s blagog brežuljka kad je s drugovima zastao, oko jedanaest sati, iscrpljen i znojan od silne vrućine ugledavši dva kilometra udaljeni grad.

Plavokosi je znao da je vrijeme dragocjeno, pa se obrati svojim ljudima:

— Pričekajte me ovdje, odjahat ću u grad da izvidim stanje i teren.

Šestorica desperadosa kimanjem složiše se s vodom, pa sjahaše i sa zadovoljstvom se ulogoriše kraj rijeke. Mladić je tada skinuo s glave sombrero, zlatnu naušnicu s uha i pončo s tijela, jer nije želio svojim napadnim izgledom skrenuti pažnju na sebe.

* * *

Jimmy Eastwood laganim je kasom ujahao u grad Yumu. Budući da se bližilo podne, u gradu je bilo živo kao u pčelinjoj košnici. Mladić je znatizeljno i s divljenjem promatrao grad, jer je prvi put, ne sjećajući se rodnog mu gradića Calexica, vidio drugo mjesto osim Mexicalija, i to mnogo veće, raznolikije i ljepše. Opčinjen izgledom grada Yume, gotovo je zaboravio po što je došao u nj. Ubrzo se pribrao i pronašao banku u glavnoj ulici, zatim zadivljeno zazviždao i šapnuo:

— Moji su drugovi imali pravo, jer je banka zaista prava tvrđava! Hm, otac mi je dao prokleta težak zadatak!...

Mladi vođa imao je potpuno pravo što se tiče banke. Bila je to jednokatnica, sazidana od cigle i kamena. Svi su prozori bili izvana okovani željeznim rešetkama. Nje-

zinu neosvojivost još je više pojačala činjenica da su se pred ulazom nalazila dva stražara naoružana sa po dva revolvera i sačmaricom.

Jimmy Eastwood je dobar dio prethodne noći probdio uz svjetlo svijeće nad geografskom kartom mozgaјуći o što djelotvornijem planu pljačke banke. Dabome, mnoštvo planova je osmislio, ali nijedan sad nije mogao izdvojiti kao najbolji. Morao je još razgledati i unutrašnjost banke, pa se tek onda odlučiti što da učini.

Budući da je obaveza bilo mnogo, a vremena premalo, smjesta se dao na posao. Sjahao je pred bankom, privezao konja za drvenu motku i zaputio se u banku. Pri ulazu u banku krajičkom oka opazio je da ga dva čuvara sumnjičavo promatraju, ali prisilio se da ostane potpuno hladnokrvan, jer je znao da bi i najmanji tračak njegove kolebljivosti pobudio u njima sumnju i doveo u pitanje uspješno izvršenje pljačke.

Čim je prešao prag banke i privikao oči na polutamu koja je vladala unutra, vidio je da je u prostranoj banci osim njega prisutno i petero stranaka i trojica službenika s druge strane pulta. Zatim mladi iznenađen spazi i trećega naoružanog čuvara banke.

»Sudeći po ovom čuvaru banke, čini se da mojim drugovima i meni zaista nije suđeno da je opljačkamo!« – pomislio je. »Ali ne bio ja sin El Diabla ako bez borbe unaprijed priznam poraz!«

Čuvar kao da je na mladićevu licu pročitao što ga mori, sumnjičavo mu pride i zapita:

– Trebate nešto, mladiću?

Plavokosi protrne od glave do pete, jer nije računao da bi mu čuvar mogao postaviti takvo pitanje. Čuvar zapazi promjenu na njegovu licu, te desnicu podigne blizu drška

revolvera za svaki slučaj. Mladić se iznenadio i prestravio, ali je njegove inteligencija ubrzo došla do punog izražaja.

– Da... želio bih uložiti u banku neku svotu, jer sam se s roditeljima nastanio u bližoj okolini Yume...

Čuvši Eastwoodov odgovor, čuvar banke se razvedri, te krajnje udvorno odgovori mladom sugovorniku:

– Oh, mladi gospodine, Drago mi je što ste baš našu banku odabrali za čuvanje svoga novca, jer ona daje visoke kamate, a osim toga moći ćete i bezbrižno spavati, jer još nijednom pljačkašu nije se posrećilo da preko ovoga praga iznesen ijedan cent!... Molim vas, stanite u red... bit ćete usluženi na obostrano zadovoljstvo...

Plavokosi mu se na to naoko iskreno osmijehne, potvrdno kimne glavom i stane u red.

»E, moj naivni čuvaru – pomisli – neće biti obostranog zadovoljstva, već samo mojeg odnosno mojih šest vukova i El Diabla, moga oca, kad se vratimo s opljačkanim novcem u Meksiko!«

Dok je stajao u redu, pažljivo i oprezno promatrao je unutrašnjost banke. Bankovni službenici su od mušterija bili odvojeni ne samo drvenim pultom već i metar visokom rešetkastom ogradom od mjedi. A da bi netko mogao doći s druge strane pulta i opljačkati novac iz četiri velike čelične kase, oličene tamnozelenom bojom, morao bi otvoriti do stropa visoka čelična rešetkasta vrata. Smjesta je Plavokosi ocijenio da revolverskim metkom ne bi mogao razbiti čeličnu bravu. »Znači, dolara bih se mogao jedino dokopati ako oružjem prisilim jednog od četvorice bankovnih namještenika da mi ih otvori«, razmišljao je sabrano Jimmy i pitao se: »Uz koju cijenu ću to postići?!«

Nakon nekoliko minuta čekanja i Eastwood je došao na red, te priložio, dakako pod lažnim imenom, svotu od stotinu dolara. Ubrzo nakon toga izišao je iz banke, ali nije uzjahao konja niti se zaputio svojim drugovima izvan Yume, već je pošao u salun nasuprot banke. Htio je na miru uz čašicu viskija srediti nakupljene dojmove i odlučiti na koji način da opljačka banku.

Promatrajući banku kroz veliki salunski prozor, pijuckao je polako viski i razmišljao, a kad je iz čašice ispraznio polovicu zlatnosmede tekućine, silno se iznenadio. Pogled mu je zapeo na gotovo okomiti krov, koji je na svojoj crepastoj podlozi imao ugrađen dvokrilni prozor, i to bez stakala, pa je mladić posve jasno mogao u tavanској sjeni vidjeti muškarca s vinčesterkom.

— Tako, dakle, pa to je četvrti oružani čuvar banke! Zaista bismo drugovi i ja upali u sotonsku klopku da ga nisam na vrijeme spazio. Iako je sad stanje mnogo teže, ipak smatram da ću smisliti dovoljno djelotvoran plan kako da opljačkamo ovu banku — tvrđavu! — pričao je sâm sa sobom.

U salunu se zadržao još nekoliko minuta, pa pošto još nije smislio zadovoljavajući plan za pljačku banke, izišao je da na svježem zraku smisli nešto.

Nadao se da banka ima samo četvoricu čuvara, jer ako ima još i petoga negdje dobro sakrivenog, onda je bolje da si njegovi ljudi i on unprijed iskopaju grobove. O, kako bi se Jimmy Eastwood silno iznenadio da je znao da njegova strahovanja imaju osnove. Naime, postojao je zaista i peti čuvar banke, smješten u maloj sobici iznad saluna. S tog je mjesta uz pomoć vinčesterke i dva revolvera mogao pogoditi i mu-

hu u letu, a kamoli ne pljačkaše na konjima. Zahvaljujući petom čuvaru banke, čini se da će i najgenijalniji plan mladog vode biti osuđen na neuspjeh, i to izuzetno krvav po njih!

Šetajući Yumom, pažljivo je motrio svaki kutak grada i razmišljao da li bi mu od toga nešto pomoglo da skuje povoljan plan pljačke banke. Tako zamišljen, korak po korak, našao se u poprilično velikoj riječnoj luci Yume. U pristaništu se nalazilo ukotvljeno mnogo čamaca i brodića, što nije nimalo čudno jer se Yuma nalazila točno na mjestu gdje se u rijeku Gilu ulijevala mnogo veća rijeka Kolorado, pa je grad bio poznat ne samo po banci-tvrđavi i glasovitoj kaznionici, već i kao mjesto za sklapanje raznovrsnih poslova.

Kad je pogledom obuhvatio cjelokupno pristanište, sine mu odlična ideja kako da sa svojom bandom opljačka banku. Ogledao se brzo ne bi li ugledao početni putokaz za ostvarivanje svoga razbojničkog plana! Zaista, ubrzo ga ugleda udaljenog dvadesetak metara. Bio je to pjegavi, bosonogi, smedokosi i raskuštrani desetogodišnji dječak koji je sjedio na rubu drvenog gata i dosađujući se pecao ribu. Smjesta mu pride, a zatim zapodjene razgovor:

— Grizu li ribe?

Dječak ga žmirkajući pogleda, jer mu je sunce udaralo u oči, a zatim se ponovo zagleda u smireni plovak pecačkog štapa, te naposljetku ipak odgovori:

— Ništaaa... — reče zijevajući. — Jer im jeee... izgleda... ovo paklen-sko sunceee... oduzelo apetit...

— Dječaće, da li bi mi za dolar prodao svoj pecaći pribor? — upita ga mladić.

Vidjevši srebrnu kovanicu u Jimmyjevoj ruci, desetogodišnji pjegav-

ko zadivljeno raskolači oči i zine, pa oduševljeno odgovori:

– Važi!

Nakon obavljene prodaje, stežući čvrsto dolar u ruci, dječak otrči u grad, gdje će vjerojatno otići u prodavaonicu mješovite robe da si kupi gomilu slatkiša. Plavokosi je nekoliko trenutaka smiješeci se gledao za dječakom, a onda žurno pođe, jer je imao još mnoštvo obaveza prije nego što sa svojim zločincima opljačka jumsku banku. Noseći u ruci pecački štap i kanticu u koju će stavljati ulovljenu ribu, ako je uopće naumio pecati, zaputio se laganim korakom pristaništem. Njegovu pažnju privlačili su raznovrsni čamci, jer su oni bili dio njegova sljedećeg plana. Nije prošlo mnogo vremena i jedan mu čamac zapne za oko. Na bijelo oličenom čamcu neobrijani šezdesetogodišnji vlasnik upravo je završio krpanje poderane mreže. Jimmy Eastwood mu se obrati:

– Gospodine, da li biste mi mogli na tri-četiri sata iznajmiti svoj čamac?... Nedavno sam se s roditeljima doselio u Yumu, prije toga smo živjeli u Baton Rougeu na rijeci Mississippi. Ondje sam uživao pecajući ribu, pa mi to sad ovdje nedostaje...

– U redu, mladiću... iznajmit ću ti čamac... za... za... pet dolara... vrijedi? – odgovori mu vlasnik čamca zaplećući pri tom jezikom, jer je očito bio dobro natopljen alkoholom.

Vlasnik čamca smjesta se sa pet dolara u džepu zaputio u neki gradski salun da nastavi pijančevanje. Ubrzo potom i Plavokosi se udalji nizvodno od pristaništa. Snažno i vješto je veslao, što nije bilo čudno, jer je to naučio u Mexicali ju na rijeci Hardy. Za petnaest minuta doveslao je do mjesta gdje se nalazilo

ulogoreno šest njegovih drugova. Kad su ga šestorica ugledali, gotovo su se onesvijestili od čuđenja.

– Pa dobro, Plavokosi, zar se nismo dogovorili da ćemo poći u pljačku banke, a ne na fiestu, ha?! – upita Soldevilla Cajal mladog vodu kad je ovaj privezao čamac uz obalu pa im se pridružio.

– Točno, Soldevilla! – odgovori mu nasmješeni Estwood. – Naime, upravo će nam ovaj čamac pomoći da izvedemo uspješnu pljačku!

– Do vraga, pa kako to misliš izvesti? – Cajal zapita raskolačenih očiju, – Polako, sve ću vam potanko objasniti, prijatelji, ali najprije sjednite, jer vam imam mnogo toga saopćiti – odgovori im Plavokosi, pa pošto su ga razbojnici poslušali, on nastavi: – Banku čuvaju četiri čuvara, koji su naoružani preko zuba. Vjerojatno su veoma opasni, ali zahvaljujući mojem planu lako ćemo ih savladati i domoći se plijena. Premda nas ima sedmorica, ipak će pri pljački banke izravno sudjelovati samo četvorica, jer kada bismo svi ušli u grad, očito bi svakom životu bile posve jasne naše namjere...

– A tko su ta četvorica? – zapita jednooki Jorge.

– Strpi se Garfias! Sve ćeš na vrijeme saznati! – opomene ga osamnaestogodišnji voda. – Samnom u pljačku banke poći će sljedeća trojica: Soldevilla, Alfónso i ti Jorge! Ja ću se prvi vratiti u Yumu i to, naravno, pješice, jer mi je konj ostao u gradu privezan pred bankom. Petnaest minuta nakon mog ulaska u grad vas trojica poći ćete za mnom, ali u razmaku od dvije-tri minute. Zaustavit ćete se pred salonom nasuprot banke, u kojem ću se ja nalaziti. Čim sjašete, ne udaljavajte se kasnije ni metra, ja ću s mjesta izići iz saluna, a potom ući

u banku da je opljačkam. Morat ću bezuvjetno ubiti čuvara u banci, ali tek kada se domognem novca. Da bome, najbolje bi bilo kada bismo pljačku izveli bez pucnjave. Ali to je neizvodljivo, jer čim bih izišao s vrećom novca iz banke smjesta bi dva čuvara pred njom shvatila što nosim i počeo bi olovni vatromet. Dakle, kad čujete moj pucanj u banci, vas trojica stupate u akciju. Ti, Soldevilla, i ti, Jorge, ubit ćete dvojicu čuvara pred bankom, a ti, Alfonso, sredit ćeš četvrtog čuvara na krovu banke, na prozoru tavana. Kad s njima svršimo, smjesta se udaljujemo iz Yume.

— U redu Plavokosi zasad se čini da će tvoj plan biti uspješan, no, ne shvaćam kako ćemo potjeri umaći čamcem kad izađemo iz grada i kakva je uloga preostale trojice naših drugova? — upita Cajal mladog stratega.

Jimmyju Eastwoodu nije bilo po volji što ga prekidaju u izlaganju, ali se suzdrži od prigovora jer je shvatio da bi njihova međusobna svađa išla samo nauštrb pljačke banke, pa mirno odgovori:

— Poznato vam je da su stanovnici Yume vrlo dobro organizirani za brzo prikupljanje potjere, jer imaju praksu, i to veoma uspješnu, kad love bjegunce iz poznate kaznionice. Baš iz tog razloga čamac nam je jedina prilika da se prije njih domognemo meksičke granice. Kad pobjegnemo iz grada, smjesta ćemo se ukrcati u čamac, u kojem će nas zaveslima već čekati odmorni Juliani Martinez. Naravno, odmah će zaveslati, ali bez Ignacija, jer će on ostati na kopnu da pomoću konja zava-
ra potjeru lažnim tragovima. Moći će se brzo jahati, jer će biti u prilici da često mijenja konje, a zaputit će se na istok prema Tocsonu. Nakon dvadesetak kilometara u širokom

luku vratit će se na zapad do rijeke Kolorado. Ako potjera i prozre našu namjeru, bit će prekasno da bilo što promijeni, jer tada će već pasti noć i mi ćemo se uvelike veseliti. Ima li netko primjedbę na moj plan?

Nitko ništa ne reče ali možda bi bilo bolje za sve njih da su malo podrobnije popričali o planu svoga mladog vođe, jer bi možda neznatnom izmjenom u strategiji slučajno otkrili i petog čuvara banke.

— Bueno, drago mi je što se slažete s mojim prijedlogom.

Nakon pola sata počela je akcija razbojnika. Plavokosi se pješice vratio u Yumu, a zatim je ušao u salun masuprot banke, te pijuckajući viski strpljivo čekao trojicu drugova. I zaista, kako su se bili dogovorili, Saldevilla, Jorge i Alfonso ujahaše pojedinačno i grad, a zatim sjahaše pred salunom. Istog trena njihov mladi vođa izašao je iz saluna i naizgled nesigurnim korakom polupijanog zaputio se u banku. Dvojica stražara pred bankom gledala su sumnjičavo, jer su zapamtili da je već toga dana bio kod njih, no vidjevši da nije baš najtrzeniji, slegnuli su ramenima. Mladi despredos u sebi se zadovoljno osmijehne što ih je uspio prevariti. Ušavši u banku, zapazio je da su prisutna još samo dvojica štediša, a to mu je i te kako odgovaralo, jer je bio svjestan da će i pljačku lakše izvesti što je manje ljudi u banci. Stao je smjesta u red i ubrzo potom bankovni službenik mu se obratio:

— Što mogu učiniti za vas, mladi gospodine?

Jimmy Eastwood mu je na to pitanje želio odgovoriti revolverima, ali to nije učinio, jer ga je čuvar sumnjičavo gledao, kao da zna po šta je došao. »Prokletstvo, ovaj čuvar priljepio se za mene kao krpelj,

pa dok ga nečim ne zavaram neću moći opljačkati banku, razmišljao je zlovoljno Plavokosi, pa da ne posije još veću sumnju, praveći se polupijan odgovorio bankovnom službeniku:

— Želio bih podignuti sto dolara... jer... jer... sam... prijeko u salunu... na... na kartama izgubio... sve... svešto sam imao u džepu... no... nadam se... da ću ih tim novcem ubrzo povratiti... a... a možda... i... i... nešto zaraditi... zar ne?

... — Krajičkom oka vidio je da je čuvar sklonio desnicu s drška revolvera, no i nadalje nije skidao pogled s njega. Uto su u banku ušla tri klijenta. Shvatio je da za njega stanje postaje sve teže, pa da se ne bi stanje još više pogoršalo, grozničavo je razmišljao što da poduzme kako bi stražara bez pucnja razoružao. Na svoju sreću brzo se dosjetio, pa se iznova obratio blagajniku:

— Gospodine... molim vas... dajte mi novčanice... od... po... po deset dolara...

— Kada ga je službenik uslužio, on polupijano uzme dolare. Klateći se na nesigurnim nogama, vješto je glumio pijanca, pa kad je htio uredno složiti novce, oni mu ispadoše iz ruku na drveni pod banke. Čuvar na to lakomisleno reagira i sagne se da bi uslužno pokupio novčanice s poda.

— Izvolite svoje novce, mladi gospodine — reče čuvar banke Jimmyju pošto je s poda podigao dolare i pružio mu ih, ali tada zine od iznenađenja jer mu je navodni štediša uperio u trbuh cijev revolvera, pa mu rekao:

— Hvala vam, gospodine, upravo ste učinili ono što sam želio, a sada se polako oslobodite svog oružja! — Iako je mladić naizgled ljubazno govorio, ipak čuvar shvati pravo značenje tih riječi, pa učini što mu

je naređeno. — Ruke uvis! — obratio se oštrim glasom svim prisutnima u banci. — Hitro, jer ovo je pljačka! Bolje da me poslušate ako ne želite da vam pustim krv.

I zaista, riječi plavokosog mladića nadoše na odziv kakav je želio. Zatim on slobodnom rukom dobaci blagajniku malu vreću za novce.

— Napuni je do vrha, i to najkrupnijim novčanicama, ali samo brzo, jer nemam vremena ni želje da se s vama družim! — naredi osamnaestogodišnji pljačkaš, a zatim zapovjedi drugom službeniku:

— Otvori čelična vrata da uzmem vreću s novcem kad bude puna!

Naravno, oba službenika su ga šuteći poslušala. Nisu prošle ni dvije minute, a plijen mu se već nalazio u ruci. Nakon toga je namjeravao drškom revolvera onesvijestiti čuvara banke, jer ipak je Jimmy, unatoč banditskom odgoju, bio duboko u duši protiv prolijevanja krvi. Ali zamalo je zbog te svoje sentimentalnosti platio glavom. Naime, na trenutak je bio skrenuo pogled s čuvara dok je od bankovnog službenika preuzimao novce. Čuvar je znao da mu se takva prilika više neće pružiti, pa odluči da je iskoristi po cijenu svoga života. Hitro se sagnuo i pograbio sačmaricu naslonjenu na zid.

— Idi bestraga! — prokune ljutito mladić, bojeći se da je izgubio prednost nad čuvarom, ali ipak opali prije njega. Pogodio ga je u prsa, pa je čuvar bio od siline udarca odbačen dva metra unazad. Uz revolverski hitac začuše se i krici prisutnih, koji od straha nagoniski polegoše potrbuške po podu i rukama pokri-

še glave. No čuvar ipak u samrtinom grču povuče oba okidača dvojcijevke, ali sačma ode u strop. Zaglušujući pucanj iz sačmarice bio je

i više nego dovoljan znak mladom razbojniku da se što prije udalji iz banke.

Kad se našao na pragu banke, začula su se tri pucnja namijenjena dvojici čuvara pred bankom i trećem na tavanskom prozoru. Soldevilla Cajal, Jorge Garfias i Alfonso Negrin pokazali su zavidno umijeće u baratanju revolverom, jer su čuvare banke usmrtili prvim meci-
ma. Na licima četvorice pljačkaša i ubojice, sine slavodobitan smiješak. Da su znali da ih peti čuvar u sobici iznad saluna drži na nišanu vinčesterke, ne bi se prerano veselili.

Odmah zatim oglasi se vinčesterka petog čuvara banke, s metkom namijenjenim mladom vodi pljačkaša, jer su u njega bili opljačkani novci. Vražja sreća spasila je Eastwooda sigurne smrti, jer dok je trčao prema svome konju, sekundu prije nego što je odjeknuo puščani hitac, spotaknuo se o ruku mrtvog čuvara banke na zemlji. Za dlaku je izbjegao smrti, jer mu je smrtonosno olovo iz vinčesterke skinulo šešir s glave.

Čuvar nije htio samo tako lako odustati pa da razbojnici umaknu s opljačkanim dolarima, a da on ne osveti četvoricu mrtvih drugova. Brzo je repetirao vinčesterku i iznova nanišanio u ljudsku metu – u Jimmyja. Jimmyju je bilo jasno da je on opet odabran da prvi plati glavom. No zabrinjavalo ga je što mu drugovi neće imati vremena pomoći, jer su čuvaru okrenuti leđima, pa se morao pouzdati u sebe. Ali kako je potrbuške ležao na zemlji, nije bilo baš tako lako biti točan revolverom. Ipak se morao osloniti na ono oružje koje je imao u ruci.

Gotovo istog trena odjeknula su dva pucnja. Ipak je samo revolversko zrno pogodilo cilj i peti čuvar banke krikne bolno, jer je bio pogo-

đen točno u Adamovu jabučicu. Čuvarov metak bio se zario nekoliko centimetara u zemlju pred vodom desperadosa. Mladić se osmijehne pomislivši olakšano da je rođen pod sretnom zvijezdom. Ipak je postao svjestan da veliki dio zahvalnosti pripada beznogom Piju, koji ga je naučio tako vješto baratati oružjem.

– Brzo na konje, vukovi moji! – naredi Plavokosi pošto je ustao.

Četvorici razbojnika to nije trebalo dvaput reći, jer su bili svjesni da moraju što prije otići iz Yume, jer su stanovnici zasad još bili prestrašeni i skriveni u kutovima gdje ih nije moglo pogoditi olovo, no kad shvate da je iz banke opljačkana njihova ušteda, mašit će se oružja i konja, a onda, jao bjeguncima.

U trenu se četvorica pljačkaša vinuše u sedla pa mamuzama nagnaše konje u galop. Debeli sloj prašine sa tla glavne ulice pod udarcima kopita uskovitla se i ubrzo se podigao veliki oblak iza njihovih leđa.

Jedva su banditi odmaknuli stotinjak metara od banke kad odjekne jedan hitac namijenjen njima, a već sljedećeg trenutka odjekne još desetak, pa još toliko. Unatoč tolikoj salvi, četvorica jahača ostadoše neozlijeđeni. Bili su oduševljeni činjenicom da im je sreća naklonjena, te još s većim žarom stadoše mamuzati konje, i da se nije čula pucnjava, slučajni promatrač bi pomislio da se održava gradska trka, jer su plemenite životinje gonjene okrutno trčale gotovo poput pravih trkaćih konja.

Odjekne nova kanonada pucnjeva građana Yume, ali na njihovu žalost ni ovaj put nisu pogodili. Tko zna, možda to desperadosi mogu zahvaliti velikom oblaku prašine. Ali ipak...

– Auuu! – vikne bolno jednooki Jorge Garfias upravo kad je s dru-

govima iza svojih leđa ostavio posljednje kuće Yume. – Ah, prokletnici su me pogodili u nogu!

– Izdrži još malo, Jorge! Ubrzo ćemo stići do čamca, onda ćemo se pobrinuti za tvoju ranu! – dovikne mu Jimmy u galopu.

– Hoću, Plavokosi, jer želio bih još toliko dugo živjeti da mogu svojim unucima pričati kako sam opljačkao glasovitu jumsku tvrđavubanku! – odgovori mu jednooki.

– Julio, Martinez, evo ih, vraćaju se, i to svi! Čini se da im je pošlo za rukom da opljačkaju banku! Budite pripravnici da odmah zaveslate kad se ukrcaju u čamac! – vikne Ignacio s obale dvojici drugova koji su se nalazili za veslima u čamcu.

Četiri pljačkaša ubrzo se zaustaviše zadihani kraj čamca, trojica smjesta sjahaše, te brzo priskočiše ranjenom Jorgeu Garfiasu i odnese ga do čamca. Nakon toga Eastwood se obrati Ignaciju:

– Brzo uzjaši svoga konja i povedi sa sobom ostalih šest konja!

Ignacio izvrši naredbu tek kad je konje međusobno povezao lasom. Ubrzo se udalji žestokim galopom. Za to vrijeme Plavokosi je iščupao iz zemlje manji grm i njime se poslužio kao metlom da priкриje tragove stopala u pijesku što su vodili do čamca. Izbrisavši ih stručno, odbaci iščupani grm u rijeku, pa se pridruži svojim u čamcu. Odmah zatim Julio i Martinez složno zaveslaše do sredine rijeke Kolorado.

Prošlo je petnaest minuta otkako su pobjegli iz Yume, a potjere još nije bilo na vidiku, što ne znači da se ubrzo neće pojaviti. Pogodovalo im je što je rijeka brza, i što plave nizvodno. Zahvaljujući svom dugogodišnjem desperadoskom iskustvu, uvijek su sa sobom nosili najjednostavniji pribor za prvu pomoć, te previše nogu Jorgeu Gar-

fiasu. Jednooki je imao sreću da se metak nije zadržao u butini, ali neće moći sa svojom družinom jahati oko dva mjeseca.

– Čini se da smo ih uspjeli nadmudriti – reče Plavokosi drugovima nakon jednoga sata.

Osokoljeni tom pretpostavkom, stadoše još zdušnije veslati. Za veslima su se svakih pola sata smjenjivala četvorica desperadosa, izuzevši Jimmyja i ranjenoga jednookog Jorgea. Veslači zaveslaše još brže kad im je vođa saopćio da im plijen iznosi više od 50000 dolara.

Kad se bila spustila noć nad rijekom, veslači su mnogo sporije veslali, što zbog slavije vidljivosti ili umora, a i stoga što su se osjećali sigurnim od potjere. Oko devet sati navečer pristadoše uz obalu, gdje se ulogoriše uz vatru. Nakon jednoga sata začuše topot konjskih kopita i brzo povukoše revolvare iz korica, ali su uskoro prepoznali svoga druga Ignaciju. Mladić i sedam konja bili su nakon višesatnoga galopiranja znojni, prekriveni prašinom i umorni.

Nakon Ignacijeva dolaska stadoše se okrepljivati suhom hranom i tekilom. Budući da im više nije prijetila opasnost od potjere a i bili su dobro umorni, Plavokosi je izdao naređenje da se ovdje prenoći, a sutradan ujutro će se zaputiti u Meksiko i u Mexicali.

* * *

Sljedećeg dana, u rano jutro, sedmorica razbojnika probudiše se s mukom, jer su zbog jučerašnjeg umora i ispijene velike količine te kile još bili mamurni i željni sna. Unatoč gundanju složno se sprema, te uzjašu konje i zapute se na zapad prema Mexicaliju. Dakako, jednooki nije mogao jahati, pa su mu od granja i lasa napravili ležaj, koji su privezali između dva konja.

U toku puta svi su bili veseli izuzev Jimmyja Eastwooda jer je unatoč krupnom plijenu bio zabrinut. Zabrinjavao ga je treći zadatak koji mu je spremio El Diablo. Bio je svjestan da je jučerašnji zadatak bio izuzetno težak, ali kako mu je otac obećao, posljednji ispit je daleko najteži! »Što bi to moglo biti teže od pljačke jumske banke?« pitao se mladić putem.

Oko podneva stigli su u Mexicali na sveopće iznenađenje njegovih stanovnika, jer za njih je banka u Yumi bila legenda. Gotovo da nisu vjerovali da su sva sedmorica živa i da su se vratili s krupnim plijenom. Smjesta je bilo priređeno sveopće veselje, koje je trajalo puna tri dana i noći. Dabome, među svim stanovnicima Mexicalija najzadovoljniji i najponosniji bio je El Diablo, što je i saopćio Plavokosom:

— Sine, silno si me iznenadio i oduševio svojim djelom! Veoma se ponosim tobom! Uspio si svojim podvigom baciti u zasjenak moje glasovito ime, koje sam izgrađivao punih sedamnaest godina. Bez obzira na taj veliki uspjeh bit ćeš pripravan da me zamijeniš tek kad ispuniš svoj posljednji zadatak. Ali do te provjere ima još desetak-petnaest dana, pa imaš vremena da se odmoriš, a i veoma dobro pripremiš, jer taj treći zadatak neće za tebe biti samo najteži već i veliko iznenađenje!

VI

Dvanaestog dana nakon pljačke banke u Yumi kucnuo je čas da Jimmy Eastwood položi treći opasni ispit ispunjenjem zadatka svoga poočima El Diabla. Bilo je podne, a Jimmy se nalazio s vodom bande i svim stanovnicima, kao i pri prvom ispitu, na malom glavnom trgu Me-

xicaliija. Sada El Diablo svima okupljenim snažnim glasom saopćio:

— Pažljivo me slušajte, jer danas je dan odluke! Vidjet ćemo da li je moj sin dostojan da me zamijeni na čelu desperadosa i da ponese moje glasovito ime, El Diablo! A da bi to ostvario, mora položiti jedan paklenski spit! Vjerojatno se pitate što bi to moglo biti, ali uvjeravam vas da se nikad ne biste tome dosjetili, jer takav genijalni ispit mogu smisliti jedino ja, najveći, El Diablo! Da vas više ne držim u neizvjesnosti reći ću vam što je posrijedi. — Meksikanci gotovo prestadoše dišati, jer nisu htjeli da ih bilo kakvi šumovi ometu da jasno čuju saopćenje svoga vođe. — Plavokosi mora mene, svoga oca i vođu, svladati u dvoboju revolverima!

Čim je to izrekao, na trgu zavlada muk kao da je Mecixalijem prošla kuga. Naravno, i Plavokosi je bio iznenađen ali to nije htio pokazati ne samo zato da se ne obruka pred ocem i ostalim Meksikancima, već i zbog toga što je znao da bilo kakve emocije mogu biti pogubne po njega u predstojećem dvoboju. Znao je da mora prihvatiti borbu, jer ako je odbije, ljudi El Diabla će ga odmah izrešetati.

— Oče — reče Jimmi — nadam se da te neću iznevjeriti i pošto te pobijedim sahranit ću te, kao što zaslužuješ, dostojno tvoga glasovitog imena. Odlučio sam da ti grob bude na ovom trgu, i to na ovome mjestu!

Rekavši to, pokaže rukom mjesto na koje je mislio. El Diablo okrene glavu malo udesno da vidi mjesto svoga mogućega groba, ali se istoga trena trgne kao opržen munjom i smjesta izvuče revolvere iz korica. Shvatio je da mu je posinak namjestio zamku...

Odjeknula su dva reska pucnja, oba iz Jimmyjevih revolvera. Pogođio je El Diabla, kao ono nekoć svog učitelja Mathewa Hausera, točno u srce. Voda despedarosa samo tiho i bolno jekne, pa se mrtav svali u toplu prašinu maloga trga. Okupljeni ljudi nisu mogli svojim očima povjerovati da je njihov omiljeni i legendarni voda mrtav.

Jimmy Eastwood se obrati Soldevilli Cajalu:

– Donesi mi veliku ceradu!

– Što će ti cerada? – razbojnik će začuđeno.

– Ne želim da mi propadne 15000 dolara! – odgovori mu novi El Diablo.

– Petnaest tisuća dolara?!... Zaista ne razumijem o čemu pričaš, Plavokosi... ovaj... oprosti... El Diablo... – upita ga Soldevilla zbunjeno.

– Pa moj otac vrijedi toliko, zar ne?... Odnijet ću ga na njegovu konju u Calxico, gdje će mi biti isplaćena nagrada za njegovu glavu! – reče osamnaestogodišnji voda.

– Neka sam proklet, Plavokosi, ako nisi već sad veći razbojnik od pokojnog El Diabla! – u razgovor se umiješao i jednooki desperados Jorge Garfias, koji je zbog ozbiljne rane na nozi sjedio u stolici. – Ideja ti je izvrsna, jer zaista bi bilo šteta ne staviti u džep 15000 dolara. Ali nemoj nositi tijelo pokojnog vode u Calxico, jer onda ćeš na isplatu nagrade čekati dva-tri tjedna. Najbolje je da odeš u Los Angeles, tamo ćeš novce dobiti istoga dana kada stigneš.

Nakon dva sata Jimmy Eastwood, sad zvan El Diablo, opskrbljen namirnicama za višednevno putovanje, prebacio je očuhovo tijelo umotano u ceradu i svezano lasom preko leđa njegova konja te uzjahavši svoga otišao iz Mexicali. Zbog sil-

ne vrućine što je vladala tih dana nastojao je u Los Angeles stići što prije. Tjedan dana poslije stigao je u dotični grad s lešom koji je već dobro zaudarao, ali još se moglo prepoznati da je to ozloglašeni El Diablo. Naravno, javnost je bila silno uzbuđena, jer ne samo što je Plavokosi nagrada učinila prilično bogatim, već su građani bili silno iznenađeni što je mladić uspio ubiti glasovitog El Diabla, i to u izravnom dvoboju, kako im je rekao.

* * *

Kad je stigao u Mexicali, naravno, kao što je i običaj, priredio je slavlje, ali nije mu se pridružio, jer nije vidio razloga za to slavlje. Zatvorio se u svojoj velikoj kući, gdje se prepustio mislima koje su ga morale i proteklih dana. Ležao je na velikom mješovitom krevetu i pio tekilu iz boce. Odjednom ga iz misli trgne kucanje na vratima.

– Tko je?! – upita glasno.

Netko je otvorio vrata plašljivo, a zatim u sobu stupi pedesetogodišnji muškarac, koji je zbog prosijede kose i mnoštva bora na licu izgledao znatno stariji, što je bila posljedica grubog seljačkog života.

– Da? – upita ga mladić.

– Ugledni El Diablo... donio sam ti poklon... – počeo je ustručavajući se seljak, vrteći slamnati šešir svojim koščatim rukama. – Gospodaru... nikada se nismo vidjeli... ali... iako si tek kratko vrijeme... umjesto svoga pokojnog oca na čelu desperadosa... ipak sam zavidljiv tvojim djelima... pa sam odlučio da krenem na put dugačak stotinu kilometara... da... sa sobom povedem svoju kćer i da ti je poklonim...

– Da je pokloniš? Uvedi je! – naredi mu znatiželjni Plavokosi.

– Isobel, uđi, gospodar te želi vidjeti! – dozove otac kćer.

Djevojka uđe pognute glave u sobu. »Prokletstvo, pa to je nevjerojatno«, pomisli iznenađeno mladić i uspravi se u krevetu. Naime, djevojka je bila neizmjereno lijepa. Moglo joj je biti najviše sedamnaest godina, ali je svojom staloženošću djelovala znatno zrelije. Kada je pogledala mladog muškarca svojim krupnim, crnim očima, on je na trenutak od ljepote ostao bez daha. No, nisu joj samo oči bile prelijepa, već cijelo tijelo. Crna kosa, poput naftnog joj se slapa slijevala niz leđa preko nježnih bokova. Na tamnoputom licu svoje mjesto je našao i mali, slatki nosić, ispod kojeg su se nalazile predivne usne, čija je ljepota dolazila još više do izražaja kad bi između njih zabljesnuo niz bisernih zuba. Odjevena je bila u dugu, običnu bijelu haljinu, koju je opasala u struku tankom, svijetloplavom vrpcom. Iako joj odjeća nije bila providna, ipak su joj se ispod nje jasno ocrtavale skladne obline.

Jimmy Eastwood najprije jezikom obliže usne od uzbuđenja, pa reče seljaku:

– Ostavi nas nasamu!

Djevojčin otac izađe iz sobe ponizno i tiho poput sjene.

– Pridi bliže! – naredi joj on od uzbuđenja gotovo posve tiho. Ona pride. – Legni kraj mene! Djevojka mu i tu želju ispuni, a onda mu šapne:

– El Diablo, otkako mi je otac prije četiri dana saopćio da ću postati tvojom ljubavnicom, iskreno rečeno, nije mi bilo drago što ću ti pripasti, iako bi vjerojatno druge djevojke željele biti na mojem mjestu. Ja to nisam smatrala čašću jer ne mogu biti ničija kad znam da je on razbojnik. Ali kada sam te ugledala, shvatila sam da sam bila u velikoj zabludi. Naime, uopće mi ne smeta što nismo ista društvena po-

ložaja ni što si ti razbojnik, jer ne samo što me privlačiš svojom pojavom, već sam uvjerena da ne možeš biti zao, jer život koji sada vodiš nije pravi odraz tebe, znam da ti je nametnut!... Mislim da ću te moći voljeti!...

Osamnaestogodišnji El Diablo još je nekoliko trenutaka šutio, jer ga Isobelina izjava iznenadila. Naime, izrekla je upravo ono što ga je tištilo.

VII

Nakon prve noći provedene zajedno Plavokosi i Isobel postali su nerazdvojni. Svoju sreću nisu htjeli ni s kim dijeliti, pa su bili ili u kući ili izvan Mexicalija, i to najčešće na rijeci Hardy, gdje su se kupali, sunčali i pričali o sebi i svojoj budućnosti. Prvi put je mladić tih dana bio zreo razmjerno svojim godinama, a ne kao dosada kad se ponašao kao da je dvostruko stariji. Zaražen neočekivanom ljubavlju, mada El Diablo potpuno je bio zaboravio na svoju dužnosti vođe naspram svojih ljudi i stanovnika Mexicalija, zaboravljao je da je on njihov vođa.

Jimmyjev i Isobelin dvotjedni medeni mjesec bio je jednog poslijepodneva prekinut posjetom Soldeville Cajala i jednookog Jorgea Garfisa, koji je sad već mogao stati na ranjenu nogu, premda ne bez pomoći štake.

– Kojim ste me dobrom došli posjetiti, prijatelji? – upita Eastwood sjedeći s Izobel za stolom.

– Pa, El Diablo, došli smo ti reći da je vrijeme da izvedemo novu akciju... – odgovori mu Soldevilla Cajal.

– Zašto, pa zar nemamo dovoljno novca? – zapita vođa.

Pri tom nije gledao njih već Isobel, koja ga je sa strahom u očima preklinjala neka više ne ide stranputicom

— Naprotiv — u razgovor se ubacio jednooki Jorge Garfis — ali kad-tad će nam ga ponestati, pa je bolje da izvedemo pljačku sad dok nam novac nije prijeko potreban, zar ne?

Plavokosi je šutio, jer se bio zamislio šta da odgovori svojim drugovima.

— U redu — reče napokon — izvest ćemo pljačku, ali imate li kakav prijedlog?...

— Naravno — iznova se oglasi Soldevilla Cajal — cilj nam je ranč po imenu »Devetka«, tri kilometra zapadno od Calexica. Taj smo ranč već opljačkali prije mnogo godina, pa je red da ga ponovo posjetimo, jer se vjerovatno već oporavio od naše prve pljačke, koja je bila poprilično unosna, iako je posjed mali...

— Bueno — složi se mladi El Diablo — U akciju ćemo krenuti sutra u kasnim poslijepodnevним satima, opljačkat ćemo ranč. A osim toga, Soldevilla, kako Jorge ne može s nama jahati zbog ozljede noge, nadi mu dostojnu zamjenu!

— Si, El Diablo — složi se Cajal, a zatim s jednookim izide iz kuće. Pri tom su se obojica podmuklo smješkala. Istinski su se divili veličini svoga mladeg vode, ali su ga ipak više mrzili, ne samo zbog toga što je bio Meksikanac, već napose zbog toga što su njih dvojica žarko željeli zauzeti njegov položaj. Budući da su bili svjesni da u izravnom dvoboju s njime ne mogu pobijediti, strpljivo su se nadali da će ga u pogodnom trenutku moći ubiti s leđa, a u međuvremenu su nastojali, na primjer sutrašnjom pljačkom njegovog rodnog ranča, da ga na bilo

koji način povrijede, Jer su mrzili sve što je u vezi s njim.

Pošto su ostali sami, Plavokosi se utješnim glasom obrati djevojci, kojoj su oči bile orošene suzama, jer se bojala što će biti s njima dvoma:

— Isobela, draga, vjeruj mi nije mi drago što moram ponovo krenuti stazom bezakonja, ali ne moraš se brinuti, jer kunem ti se, ovo je moja posljednja pljačka. Nastojat ću da vlasnicima tog ranča opljačkamo samo novce, a stoku da im ostavimo, jer i oni moraju nečim nastojati nastaviti živjeti...

— Da li to znači da nećete proliti i krv? — upita ga brižno djevojka.

— Upravo tako, Isobel — potvrdi mladić pa nastavi: — Dosta je bilo nasilja nad nedužnim ljudima! Nakon te pljačke, kada se vratimo kući, raspustit ću svoju družinu, naredit ću im da se umjesto oružja prihvate motike i pluga, jer bit će im mnogo sladi kruh zaliven vlastitim znojem nego tudim, i to krvavo ukradenim!

— Oh, najdraži El Diablo, kako si me obradovao time, sad ću biti mnogo spokojnija! — usklikne radosno Isobel. — Tako se ponosim što si toliko razborit!...

— To je isključivo tvoja zasluga, Isobel, jer da nisam upoznao tebe, ne znam da li bih ikad ovako razmišljao i ponašao se.

* * *

Sutradan u kasnim poslijepodnevним satima mladi El Diablo otišao je iz Mexicalija sa šestoricom do zuba naoružanih desperadosa. Ubrzo su stigli do granice Sjedinjenih Američkih Država i prešli je bez teškoća, što nije bilo čudno, jer sad je granična patrola rjede obilazila granicu otkako se saznalo

da je mrtav glasoviti razbojnik El Diablo.

Kad su se približili ranču »Devetka«, noć je već bila pala, ali u kući i spavaonicama kauboja bile su upaljene petrolejske svjetiljke. Sjahali su i ostavili konje u maloj borovoj šumici, kao i pri prvom razbojstvu.

— Soldevilla, ti ćeš sa sobom povesti Alfonsa, Julija i Martinezu, a napast ćete kauboje u spavaonicama. Za to vrijeme Ignacio i Felipe sa mnom će napasti kuću vlasnika ranča! — reče svojim ljudima El Diablo, a zatim napomene: — Ali nikako da bezrazložno prolijete krv! — Ostali mu potvrdno kimnuše. — U redu, a sad podimo i obavimo posao!

Upravo kad su se razdvojili, otkrila su ih dva velika psa ovčara, koji su uz lavež i iskešenih zuba jurili razbojnicima u susret.

Znao je da svako dalje lajanje čuvara »Devetke« može dovesti u pitanje uspješnost njihove pljačke, jer bi ljudi s ranča ubrzo mogli pogledati što ih je uznemirilo. Stoga Plavokosi stupi u akciju. On je bio jedini sposoban da pse ušutka bez pucnjave. Brzo izvuče iz čizama dva bodeža i baci ih na pse. Zahvaljujući zvjezdanoj noći i punom mjesecu, mogao je točno gađati i lavež odmah utihne. Vlasnik ranča bio je ipak upozoren lavežom pasa.

— Rex! Vulkan! Što je to bilo? — vlasnik ranča gromkim glasom pozove pse pošto je otvorio vrata kuće i izišao, obasjan svjetlom petrolejke. Dakako, psi mu se ne odazovu, što njemu smjesta postane sumnjivo te glasno poviče: — Tko je to napolju?!

Već sljedećeg trenutka rančom se umjesto laveža razliježe reski revolverski pucanj i metak smrtno

pogodi vlasnika ranča u prsa. Pucao je Soldevilla Cajal.

— Pa, do vraga, nitkove, tko je ovdje voda? Ja ili ti, ha? — razviče se Jimmy Eastwood na Soldevillu te razjaren poput risa silovitim udarcem šake pogodi u vrh brade neposlušnog desperada, koji kao pokoršen padne na tlo.

— Pa... pa... El Diablo... mo... mo... morao sam ga preduhitriti... jer... jer... imao je sačmaricu u ruci... ispričavao se u strahu Cajal, trljajući dlanom bolni vrh brade.

Svađu su prekinula dva revolver-ska pucnja. Napadači se trgnuše, izvukoše revolvere te zapucaše na dvojicu kauboja, koji su im se pucajući i trčeći približavali iz svojih spavaonica. Pucnji još nisu utihnuli kad su se začuli krici, a onda iznova progovore revolveri. Sad se već moglo posve jasno vidjeti da su pobjedu izvojevali razbojnici, ali su zbog bijesa svoga vode ostali bez dvojice.

— Soldevilla, zaslužio si da te ubijem! — vikne Plavokosi na svoga čovjeka, stežući grčevito drške svojih revolvera.

No, drugi put te večeri njihovu je svađu prekinuo pucanj, mnogo snažniji nego što su bila oba pucnja poginulih kauboja. Metak je došao iz kuće, a bio je ispaljen iz puške za lov na bizone. Metak iz te dalekometne puške razbojnicima je slikovito pokazao svoju zastrašujuću razornu moć. Pogodio je jednog bandita točno u glavu.

Najbrže je reagirao voda. Smjesta je uperio obje cijevi revolvera u ubojicu svoga čovjeka. Silueta se jasno vidjela u osvijetljenom do vratku kuće. Brzo je povukao oba okidača, jer je onaj tko je pucao odbacio ispražnjenu pušku i dohvatio sa zemlje sačmaricu, koja je još do malo prije pripadala mrtvom vla-

sniku. Plavokosi opali prvi i pogodi. Pogodeni zbog silovitog pogotka ispusti iz ruku dvocijevku i bude odbačen u kuću.

— Jao, pa to je žena! Ubio sam ženu!

Rekavši to, potrči kao bez glave do pogođene žene, zaboravivši sasvim na oprez, jer je postojala mogućnost da se u kući nalazi još netko naoružan. Ali poslužila ga je sreća i više nikoga nije bilo u kući. Spremivši brzo revolvere u korice, sagnuo se do crnokose žene na podu. Otvorila je s mukom oči, jer ju je razdirala bol u tijelu od dviju rana. Živa je, pomisli mladić ali vidjevši joj gadnu ranu na trbuhu i desnoj strani grudi shvatio je da joj nema spasa. Bilo mu je neizmjereno žao što je počinio taj zločin, to više što je žena bila vrlo mlada, oko dvadeset i devet godina. Njegova je procjena bila veoma točna, jer ne samo što je djevojka imala toliko godina već mu je bila i sestra. Bila je to Melanie, jedina, osim njega, preživjela pri prvom napadu desperadosa prije trinaest godina. Sad joj, na žalost, nije bilo spasa.

— Ji... Jimmy... Jimmy Eastwood... brate moj... živ... živ si!... živ si...! — s mukom, čuđenjem i olakšanjem progovorila je teško ranjena El Diablova sestra.

— Jimmy?! — čudeći se mladić ponovi svoje ime. — Tim imenom me je zvao i moj učitelj Mathew Hauser... Jesi li svjesna, djevojko, što govoriš ili ti je razum pomutila smrt koja te doziva k sebi?...

— Znam... znam da mi nema spasa... Jimmy... ali... vjeruj mi... govorim istinu... brat si mi!... Nisam te prepoznala... samo zbog toga... što... što smo vrlo slični... jedno drugome... već najviše zbog toga što sam... ugledala tvoj zlatni lančić s križem... na prsi-

ma... koji su ti roditelji... pri rođenju poklonili... Da... da li se sjećaš?... Crven... Crvenkapice... Jimmy?... — sve teže i teže je govorila Melanie Eastwood.

— Melanie!... Melanie... sestro moja!... — krikne Plavokosi, jer se odjednom kao u magli prisjetio sestrina imena i priče o Crvenkapici što mu je čitala one noći prije trinaest godina kad su ga oteli...

— Melanie!... — uzvikne Jimmy Eastwood, no ubrzo shvati da ga ona više ne može čuti. Položivši je meko na pod, uspravi se, pa se obrati trojici preživjelih drugova, koji su stajali uz njega i slušali njegov razgovor sa sestrom.

— Soldevilla, Alfonso i Julio, ovdje se naši putovi razilaze, bueno?

— Ne razumijem, El Diablo! — primijeti Cajal.

— Jimmy, Jimmy Eastwood! — ispravi ga mladić, a zatim potanko objasni trojici desperadosa: — Od ovoga časa ja više nisam na vašoj strani, rastanimo se u miru, iako bih vas morao s punim pravom poubijati kao komarce!

— El Diablo, družina se ne može samo tako lako napustiti, jer smo previše uložili u tebe da bi to učinio, shvaćaš? — podsjeti ga Soldevilla Cajal.

— Znači, jedino se možemo sporazumjeti revolverima, a? — odreže El Diablo.

— Upravo tako, mali — podrugljivo će Soldevilla.

— Osjećao sam već poodavno da ti i jednooki žudite da me svrgnete s čela družine, ali sve dosad nije ti se pružila prilika. Samo prilika i ništa drugo! — odgovori mu Jimmy hladnokrvno se smiješeći.

Tri razbojnika i jedan bivši sunuše rukama niz bokove prema revolverima. U tihoj zvjezdanoj i mjesecom obasjanoj noći posve jasno se

čula revolverska grmljavina. Dva revolvera plavokosog preobraćenika stadoše sijati olovnu smrt. Odmah su pali Soldevilla i Martinez, a zatim mračne revolverske cijevi Eastwood uperi i u preostalog trećeg desperadosa Alfonsa Negrina. No, ovaj shvati da nema izgleda na pobjedu, te ispusti revolver i podigne ruke toliko visoko kao da je htio dodirnuti mjesec, pa poviče:

– Milost, El Diablo, milost! Smiluj se! Tako ti svega najdražeg na svijetu!...

Jimmy je već bio gotovo povukao okidače svojih revolvera do pola, no, predomisli se i obrati se kukavici:

– Poštedjet ću ti tvoj kukavni život, Alfonso, ali ne zato što to zavrduješ, već zbog toga što želim da se vratiš u Mexicali bez svojih mrtvih drugova i kažeš jednookom Jorgeu Garfiasu i ostalim stanovnicima da će, krenu li ponovo zločinačkim putem, osjetiti moj gnjev. A sad mi se gubi s očiju!

Ostavši sâm, Jimmy Eastwood nije stajao skrštenih ruku. Najprije je ušao u kuću, gdje je sa sebe skinuo i zlatnu naušnicu i svu odjeću, pa se žurno oprao. Nakon toga uzeo je odjeću sestrina muža, koja mu je dobro pristajala jer su bili približno iste tjelesne građe. Zatim je odrezao svoju dugu plavu kosu. Obavivši to, uzeo je sve svoje prijašnje stvari i zakopao ih iza kuće.

Napokon je napisao poruku na velikom komadu papira i pribio na ulazna vrata kuće. Ta je poruka trebala prvim došljacima koji naiđu objasniti krvoproliće što se zbilo ove noći na ranču »Devetka«. Poruka je glasila:

»Sinoć sam kraj ovoga ranča zatekao desperadose kako ga napadaju. Priskoćio sam u pomoć stanovnicima ranča. Iako sam pobio

sve razbojнике, ipak su i svi branioći ranča mrtvi. Ljude s ranča sam sahranio, a bandite ostavio vama ili lešinarima.

Napisavši to, opasao je revolver, uzjahao konja i udaljio se s ranča prema Calexicu, gdje se namjeravao zaposliti i nastaniti. Želio je da ga ljudi prihvate kao svoga, pa kad to postigne, smoći će poštenim radom novac da otkupi vlastiti ranč ili neki drugi, jer nije smio odati svoje ime. Zatim će k sebi dovesti i ljubljenu Isobel. U Calexico je naučio ujahati tek sutradan poslije podne, kad bude najmanje pobudio pažnju njegovih stanovnika.

VIII

Sljedećeg dana u kasnim poslijepodnevnim satima Jimmy je ujahao u gradić Calexico, i to ne sa zapadne strane, gdje se nalazio ranč njegove sestre, već sa sjeverne. »Znači, to je moj rodni grad«, pomisli mladić jašući glavnom ulicom. Blagi smiješak na licu pokazao je da mu se Calexico sviđa. Iako je Calexico bio nešto manji od Mexicalija, ipak je bio ljepši i bogatiji.

Naprije se morao pobrinuti za konja, a onda vidjeti gdje će se smjestiti. Ogledavao se, pa kad ugleda malu gradsku konjušnicu dojaše do nje, sjaše i uvede konja. Čim je ušao u konjušnicu, spazio je postarijega konjušara.

– Dobar dan, čovječe! Da li biste pružili svu potrebnu njegu mojem konju?

– Vrlo rado, mladiću, ali tek kad čujem zveckanje tvojih dolara. Vrijedi?

– Razumije se – s osmijehom na licu odgovori mu Jimmy – no, isprečuje se jedan mali problem...

– Koji problem? Kakav pro-

blem? – upadne mladiću živo u rječ vlasnik konjušnice.

– Naime, moji novci ne zveckaju već šušaju, pa ne znam da li volite tu glazbu, gospodine? – odvratila Eastwood i izvadi iz džepa novčanicu od deset dolara.

– Dapače! – usklikne razdragano konjušar, te brzim pokretom ruke pograbi deset dolara i spremi ih u džep na prljavoj košulji. – Mladi gospodine, za tu svotu vašem ću konju dodijeliti apartman! Mladiću, ostaješ li dugo u Calexicu?

U trenutku kad je Eastwood htio odgovoriti, prekine ga neki snažan glas iza leđa, koji se obrati konjušaru:

– Tatty, pobrini se za moga konja i konja gospođice Butterfield!

»Kakav je to muškarac i džentlmen koji prvo ističe sebe pa tek onda svoju pratilju, a uz to je drzak spram mene, jer sam ipak prije njega stigao u konjušnicu« pomisli Jimmy. Shvatio je da je to osoba koja nastoji, odnosno zahtijeva da se svaka njegova želja ispuni. Okrenuo se znatizeljno da potvrdi svoj predosjećaj i ustanovio da se nije prevario. Ugledao je tridesetogodišnjeg muškarca svoje visine, ali znatno krupnijeg. Bio je crnokos, kratko podšišan i pomno izbrijan, odjeven u posve novu odjeću za jačanje, te naoružan revolverom. Odjeća i njegovo zaista lijepo lice vjerojatno bi osvojile svaku osobu, a osobito osobu nježnog spola, no Jimmyja nije uspio zaslijepiti, jer je ovaj mogao u njegovim crnim očima posve jasno pročitati obijest i okrutnost, što je značilo da pripada sasvim drugoj vrsti ljudi nego što se predstavlja. Osjetio je smjesta da su njih dvojica naprosto rođeni protivnici.

Za razliku od njega djevojka je ostavljala sasvim drugi dojam, iako

se i u njezinim očima moglo pročitati da ima svoje mušice, koje su se očitovale u nekom lažnom ponosu.

Da... da, gospodine Quade... o... odmah ćete biti usluženi!... – krajnje ponizno i strašljivo odgovorio konjušar Tatty nadmenom muškarcu, a zatim preuzme uzde njihovih konja.

Jimmy Eastwood bijaše iznenađen Quadeovim autoritetom nad konjušarom. Nije osuđivao Tattyja što bez oklijevanja nije prvo njega poslužio, jer je shvatio da je Quade jedan od najmoćnijih, ako ne i neslužbeni vladar Calexica, vjerojatno zbog toga što je veoma bogat, pa ako ne bi trenutačno bio zadovoljavajuće uslužen, upotrijebio bi silu. Jimmy se obratio muškarcu:

– Gospodine Quade, oprostite što se miješam u vaš razgovor s konjušarom, ali morao sam to učiniti, jer očito ste namjerno previdjeli da se još nisam dogovorio s Tattyjem o mojem konju?

Iako je to izrekao krajnje ljubazno, ipak je zapazio na Quadeovu licu promjenu koja je očito govorila da je ljutit što mu se netko suprotstavio. Svoj je bijes odmah izrazio:

– Ne mladiću, nisam to učinio nenamjerno, jer osobama kao što si ti ne dopuštam da se nađu na mom putu.

Zbog tih riječi Jimmy je osjetio da će od srdžbe prasnuti poput mjehura od sapunice, ali se krajnjim naporom suzdržao.

– Quade, očito smo obojica ljudi od načela, ali oprečnih, pa me stoga silno zanima tko će od nas dvojice prvi popustiti.

Konjušar se zbog tih mladićevih riječi trenutačno ukoči, a kad mu je krv iznova prokolala udovima, polako se okrene. Svojim blijedim licem i silnim strahom u vodnjikavim, smeđim očima, nastojao je

Jimmyja upozoriti neka ne bude toliko tvrdoglav već neka popusti. Ni djevojci nije bilo drago što predstoji obračun između Quadea i Jimmyja, čemu se on čudio, jer je očekivao da će uživati da vidi svoga dragog kako ga pobjeđuje.

Kad je konjušar zaustio da plavokosom mladiću i riječima uputi upozorenje neka se okani svojih pogubnih načela, u tome ga Quade preduhitri odlučnim glasom, u kojem se posve jasno mogla nazreti prijetnja:

— Tatty, reci ovom mladom pješliću, da sam ja Zack Quade, jer očito mu to nije poznato, inače bi se sakrio u mišju rupu.

— Mladiću... molim te... poslušaj... gospodina Quadea... jer kad se on ražesti... u stanju je do temelja srušiti Calexico... — drhtavim glasom obrati se vlasnik konjušnice Jimmyju, no on ga prekine odrešito:

— Mister Zack Quade, uopće me ne zanima i ne zabrinjava tko ste vi i što ste u stanju učiniti da biste zadovoljili svoje bezobrazne hirove, jer ja ću im se pošto-poto suprotstaviti!

Pošto je to rekao, spazi u djevočinim očima divljenje, što ga ne iznenadi, jer je shvatio da je ona, uz konjušara, vjerojatno prva osoba u Calexicu koja vidi da se moćnom Zacku Quadeu netko usudio suprotstaviti bez trunke straha. Osjetio je da mu se djevojka sve više sviđa, ne samo zato što je ljepotica već i karakterno, pa je zaželio da je bolje upozna.

— Tatty — reče konjušaru — molim te, ne obraćaj pažnju na Zackove riječi već se najprije pobrini za mojega konja.

Kad je to izrekao, zagledao se u Quadea da vidi kakvu su reakciju izazvale njegove riječi kod njegova

protivnika. Dakako, kao što je i očekivao, razbjesnile su ga.

Vlasnik konjušnice sad se već uzvrpoljio kao životinja u klopci, jer nije znao kako da postupi u tjesnacu između dvojice opasnih muškaraca.

— Prokleti crve, pretvorit ću te u prah i pepeo! — urlikne razjareno Zack Quade, te poput bika napadne mladića, pokušavajući ga dohvatiti svojim maljevima od šaka.

Dakako, Jimmy je očekivao takav potez Zacka Quadea, pa ga ne iznenadi njegov silovit napad. Jedan korak se izmaknuo u stranu, na što dvonožni bik projuri kraj njega poput zahuktale lokomotive. Zaustavio se tri-četiri koraka dalje, okrenuo se prema protivniku zakrvavljenih očiju, te iznova napao.

— Mali, samo da te dohvatim, a onda ću od tebe načiniti kosano meso.

— Slažem se, lajavče, ali ti ćeš biti to meso, i to sad odmah! — odgovori mu Jimmy i šakom ga pogodi u usta.

Zackovi zubi izdržaše mladićev udarac, no usne mu pukose i oblije ga krv.

— No, Quade, jesam li ukusan? — podrugljivo ga upita Eastwood.

— Ubit ću te zbog ovoga, dječake! — zaprijeti mu raskrvavljeni muškarac.

— Ah, prijedi već jednom s riječi na djela, opasni čovječe! — zadirki-vao ga je osamnaestogodišnjak, jer je htio na taj način što više razljutiti protivnika, koji bi vjerojatno nesmotreno navalio, što bi se ubrzo pokazalo pogubno po njega.

Ali u toj zamisli mladić je potcijenio Zacka pa se opustio, što protivnik znalački iskoristi i uputi mu znažan udarac.

Eastwood bijaše pogoden posred prsa i silina udarca ga je odbacila

dva-tri metra. Da nije bilo potpor-nog stupa, vjerojatno bi pao. U glavi mu se zavrtjelo, jer mu je protivnik tim udarcem istjerao gotovo sav zrak, ali i boljelo ga je tako snažno da je pomislio da mu je grudni koš zdrobljen.

Iako se Jimmy još nije sasvim pribrao, ipak je bio dovoljno prise-ban i vješt da izbjegne novi udarac razjarenog Zacka, koji se pri tom zadovoljno cerekao što je uzdrmao i zabrinuo protivnika. Izbjegavši Quadeov udarac, Eastwood nije ustuknuo već je smjesta uzvratio protunapadom. S neizmjernim uži-vanjem zarinuo je desnu šaku pro-tivniku u trbuh. Crnokosi protivnik poklekne. Naravno, Plavokosi nije htio propustiti takvu prednost, pa sljedeći udarac pošalje Quadeu iza uha, što ga dokrajči. Zack Quade le-žao je bez svijesti kraj mladićevih nogu. Jimmy se zadovoljno osmjeh-ne, trljajući lijevom dlanom desnu šaku, koja ga je boljela od udaranja. A zatim pogleda svoju malobrojnu publiku: djevojku i konjušara, koji su bili posve blijedi u licu, jer vjero-jatno još nisu mogli povjerovati da je nekome pošlo za rukom da svla-da snažnog Zacka Quadea.

Tada djevojka prestravljeno krik-ne:

– Mladiću, pazi, leđa!...

Zack je bio izdržljiviji nego što je Jimmy mislio, jer je uspio od ona-kvih dvaju razarajućih udaraca do-ći k sebi za desetak sekundi, pridig-nuti se, dohvatiti vile i njima kuka-vički nasrnuti na plavokosog po-bjednika. Ali Jimmy se uspio na vrijeme okrenuti.

– Huljo! – bijesno je prosiktao pa munjevito vrhom čizme pogodio protivnika među noge.

Quade od silovitog udarca pusti vile, padne na koljena, uhvati se ru-kama za bolno mjesto i stane po-

vraćati. Kad je Jimmy uvidio da ne-ma potrebe da ga i drugi put udari nogom, okrene se djevojci, koja je drhturila poput trske na vjetru, jer je u proteklih nekoliko minuta do-živjela izljeve najnižih čovječjih na-gona.

– Gospodice Butterfield – obra-tio joj se – hvala vam što ste me na vrijeme upozorili! Vaš sam duž-nik...

– Nije vrijedno spomena, jer to bih učinila svakomu kad bi bio mu-čki napadnut kao ti od ovoga bijed-nika Zacka Quadea! – odgovori mu odlučno djevojka, iako je još djelovala prestrašeno. Zatim pri-stupi pobijedenom muškarcu, te mu se s gnjušanjem obrati: – Zack, pošto si malo prije pokazao da ne-možeš kao čovjek i muškarac pri-znati pravednu pobjedu ovog mla-dića, želim ti reći da više za tebe ne želim čuti niti te vidjeti!

Rekavši to, žurnim koracima izi-de iz konjušnice, ali još nije toliko daleko odmakla da ne bi čula Qua-deovu prijetnju:

– Chrystal, kujo, osvetit ću ti se zbog toga što si me napustila, jer još nijedna djevojka nije otišla od mene, a da joj to ja nisam prethod-no dopustio! – Zatim se s mukom podigao s poda sav zaprljan hra-nom koju je maločas povratio, te se obratio Jimmyju: – I ti ćeš me za-pamtiti, mladiću! Kad se idući put sretnemo, pjevat ćeš ti sasvim dru-gu pjesmu!

Pošto je to rekao, uzjahao je s na-porom svoga konja. Prije nego što ga je podbo mamuzama u slabine, mladić mu odgovori:

– Naravno da ću pjevati drugu pjesmu kad se drugi put sretnemo, Quade, ali na tvome grobu, i to posmrtni marš!

– Mladiću, ovo je najsretniji dan u mom životu, jer sam napokon do-

živio da je netko obijesnom Quadeu očitao zasluženu lekciju – Tatty ga trgne iz razmišljanja.

– Tko je Zack Quade? – zapita Jimmy.

– On je bogata, tridesetogodišnja bitanga! Posjeduje ranč koji je najveći u ovome kraju, a naslijedio ga je prije dvije godine poslije očeve smrti. Na žalost, taj bogati posjed pao je u pogrešne ruke, jer ta propalica samo ljenčari iz dana u dan i sa dvojicom drugova, koji su najobičnije propalice i revolveraši, nemilice troši bogatstvo koje su njegovi roditelji stjecali više od trideset godina. Vjerojatno će mu novci potrajati još dvije-tri godine, u što je uključena i prodaja ranča, a onda će Zack krenuti stazom razbojnika, jer će mu to biti jedini način da napuni džepove dolarima...

Eastwood prekine vlasnika konjušnice u iscrpnom izvještaju o Zacku Quadeu:

– Zanima me Crystal Butterfield.

– Ne samo što se dobro služiš šakama, mladiću, već i očima, jer gospodica Crystal Butterfield je najljepši komadić ženske u Calexicu i vjerojatno u široj okolini! No, unatoč njenom slobodnom ponašanju i druženju s mnoštvom mladih i starijih muškaraca, ipak je ona vrlo čedna djevojka, jer je nitko od njih nije uspio odvesti u krevet! A znaš li zašto? – Nije priuštio sugovorniku da mu odgovori na pitanje, već je to sâm učinio: – Zato što ona traži kompletnog muškarca! Zapazio sam da te je znatiželjno gledala.

Jimmy mu na to ne odgovori već mu postavi novo pitanje:

– A gdje stanuje ljepotica?

– Stanuje iznad gradske banke, zajedno s ocem, koji je i vlasnik – odgovori mu konjušar, pa ga priupita: – Nego, poznajemo se već dobrih pola sata, a ne znamo si još

imena... odnosno, ti znaš da se zovem Tatty, a prezimenom Tramps!

Eastwood bijaše zatečen Tattyjevim pitanjem, jer takvo što nije predvidio, ali kako je shvatio da još nije vrijeme da se svojim budućim sugrađanima predstavi pravim imenom, barem dok ne stekne njihovo puno povjerenje, odmah smisli novo ime pa ga spomene Tattyju:

– Gerry... Gerry... Rugles!

Nakon toga Jimmy Eastwood, sad Gerry Rugles, skine s konja bisage u kojima su mu se nalazile potrebne sitnice i izvuče vinčesterku iz toka. Zatim se zaputi iz konjušnice, ali upravo kad se našao na pragu iznenadi ga Trampsova primjedba: – Znaš, Gerry, po crtama lica veoma me podsjećaš na jednoga moga bivšeg prijatelja po imenu Roy Eastwood!

•Oh, pa to je vjerojatno moj pokojni otac•, pomisli iznenađeni Gerry Rugles, prisjetivši se odmah svoje tragične prošlosti, koja je bila začeta prije punih trinaest godina. Onda odgovori naizgled ravnodušnim protupitanjem. Želio je biti načistu.

– Hm, zanimljivo, baš bih ga htio upoznati...

– Na žalost, nije moguće, jer je prije mnogo godina noću njegov ranč napala skupina desperadosa, te su ubili njega, ženu i četvoricu njihovih kauboja, a jedino se uspjela spasiti njihova kći Melanie i sin Jimmy, kojeg su ti zločinci povelili sa sobom. Razbojnici su, da znaš, ponovo sinoć opljačkali ranč moga pokojnog prijatelja i ubili i njegovu kćer.

* * *

Kad je Gerry Rugles izišao iz konjušnice, nad Calexico se već spuštao blagi sumrak, a sunce, koje je toga dana neumoljivo pržilo sve živo pod sobom, sad je svojim umiru-

ćim zrakama stalo bojiti modro nebo žarkocrvenom bojom. Prizor je zaista bio veličanstven i djelovao je na mladića odmarajuće, no on se ne prepusti tom užitku, jer je morao još mnogo poslova obaviti.

Najprije se bio zaputio u brijačnicu. U njoj se sad ošišao po posljednjoj modi i ujedno obrijao. Pošto je platio tu uslugu, ušao je u prodavaonicu mješovite robe, gdje je za sebe kupio kompletno novu odjeću i obuću. Nakon toga smjestio se u hotelu. Ondje je najprije naručio toplu kupelj pa obilnu večer. Opravši se temeljito i nahranivši se, odjenuo je novu odjeću: svijetlosmeđi stetson s plitkom krunom i elegantnim obodom, malo povinutim nagore, zatim crvena marama, svijetloplava košulja, crni kožnati prsluk, tamnoplave traperice, koje je uvukao u čizme crne boje. U toj novoj odjeći još više je došla do izražaja njegova lijepa i impozantna pojava, a dojam se pojačao kad je pripasao opasač sa svoja dva revolvera.

Obavivši sve to, izišao je iz hotela s namjerom da posjeti salun. Polagano je koračao nogostupom, ponekad zastajkivao i promatrao izloge raznih prodavaonica i zanatskih radnji, kao i noćni život na glavnoj ulici. I tako korak po korak stigao je do saluna s nazivom »Sjaj Arizone«.

Odgurnuo je tamnozeleno oličena leptirasta vrata i ušao u salun, koji je bio pun gostiju.

S mukom se uspio probiti do točionika, gdje je morao dobro uposliti svoje glasnice da bi mogao od točitelja naručiti što želi. Na kraju mu je to ipak uspjelo, pa kad je s tezge uzeo dvostruki viski i veliki vrč piva, ogleda se oko sebe ne bi li za nekim stolom spazio slobodno mjesto. Uspio ga je pronaći brzo, ali

je smjesta odustao od namjere da sjedne za taj stol, jer je za njim sjedio polupijani Zack Quade. Osim njega za tim stolom su sjedila još i dvojica kaubojna naoružana revolverima. Smjesta je zaključio da su to Zackovi prijatelji, a djelovali su i opasno. Nije se bojao te trojice, ali nije htio pošto-poto upasti u gužvu, jer je želio da ga građani Calexica ne upoznaju kao nasilnika već kao pristojnog čovjeka.

Uskoro u suprotnom dijelu saluna ustane neki muškarac, te se Rugles vješto progura kroz gomilu i sjedne na ispražnjenu stolicu. Polako je pijuckao viski i pivo. Pola sata poslije salunom poleti prazna boca, a zatim odjekne revolverski pucanj i metak pogodi bocu i razmrskana je u komadiće. Smjesta se u salunu stvorio metež, začinjjen sočnim glasnim i tihim psovka salunskih mušterija. Plavokosi ubrzo sazna zašto, jer je taj maloprijašnji prizor upriličio njegov današnji protivnik Zack Quade, koji sad ustane od stola te dovikne točitelju:

— Cliff, donesi nam brzo još bocu viskija!

Rekavši to, opali još jednom prema stropu, pri čemu se salunske mušterije prestrašeno skutriše u najudaljenijim dijelovima prostori-je.

Za to vrijeme Zackovi drugovi, zavaljeni u stolicama, obijesno su se cerekali. Gerry Rugles shvati da su sva trojica prilično nalivena viskijem, ali još opasniji kad bi se ujedinili.

Mladićeve želje ipak bijahu donekle uslišene, jer se u salunu nalazio i mjesni šezdesetogodišnji šerif Meece Slater. Stajao je kraj točionika i s čašicom viskija u ruci nalaktio se na nj, a onda se obratio izgredniku odlučnim glasom:

— Zack, ne misliš li da si pretjerao svojim ponašanjem?

Quade se živo trgne na riječi predstavnika zakona, jer se začudio što se našao netko hrabar, odnosno, po njegovu sudu lud, da mu prigovori. Zatim se obrecne na njega:

– Ne vidim razloga, šerife da mi mašete svojom zvijezdom pred nosom, jer ja se samo veselim!

Stari šerif Slater je shvatio da je obijesni izgrednik natopljen alkoholom, pa da ne bi vrcnula iskra sukoba, nastavio je s njime razgovarati krajnje oprezno:

– Nemam ja ništa protiv veselja, Quade, dapače, ali tvoje iskazivanje veselja pucanjem iz revolvera može se završiti smrću kojega nedužnog čovjeka u salunu.

– Neće meni nitko naređivati kako da se veselim, pa čak ni vi, šerife, da znate! – prasne Quade ljutito.

Čim je to rekao, u salunu zavlada tišina, jer su gosti očekivali da će

između dvojice muškaraca slijediti dijalog revolvera. Dakako, šerif je to također predosjetio, no zahvaljujući svom gotovo četrdesetogodišnjem šerifskom iskustvu pokuša smiriti situaciju:

– Zack, spremi kolt u korice, pa podi kući spavati.

– Do vraga, šerife, pa ponašate se spram mene kao da sam dijete, a to ne mogu dopustiti, jer ja sam odrastao i moćan muškarac! Imam toliko novca da mogu kupiti Calexico, pa čak i vas, šerife, ne zaboravite to! – vikne Quade.

– E, pa sad mi je dosta tvoga obijesnog ponašanja, Zack, jer si prevršio svaku mjeru! Bio sam u protekle dvije godine previše popustljiv prema tebi, i to samo zbog toga što sam veoma poštovao tvog oca! Predaj mi svoj revolver i podi sa mnom u zatvor!

Sad je predstavnik zakona posve izgubio strpljenje, iako je znao da zbog toga može doći do krvoprolića. Bio je svjestan da je između njih dvojice do toga kad-tad moralo doći.

– Ha, ha, ha, baš ste me slatko nasmijali, šerife! Unatoč tom vašem umijeću nećete me svojevolumno dobiti u zatvor, jer čovjeku kao što sam ja nije ondje mjesto, zar ne? – odrešito, podrugljivo i svisoka odgovori Quade Slateru.

– Dakle, prisiljavaš me da posegnem za revolverom? – tvrdo reče šerif, pa odloži na točionik do pola ispijenu čašicu viskija. Zatim se odlijepi od tezge i desnicu približi dršku revolvera.

U salunu »Sjaj Arizone« zavladao je takav muk da se jedino čulo ubrzano disanje dvojice protivnika. Među šutljivom gomilom najuzbuđeniji bio je plavokosi Gerry Ruggles, jer je htio priskočiti u pomoć šerifu.

Neki nečujni unutrašnji udarac gonga pokrene dvojicu protivnika. Unatoč poznim godinama predstavnik zakona je zadivljujućom brzinom izvukao revolver iz izlizanih korica. Ali to je bilo sve što je mogao učiniti protiv Zacka, koji je samo trebao uspraviti ruku s revolverom i povući okidač. Prostorijom punom gostiju odjekne rezak revolverski pucanj, a prije nego što je i utihnuo vidjeli su rezultat: Meece Slater bio je pogoden u prsa, iz kojih krv silovito šikne, a on sâm bolno jaukne, ispusti kolt i bez svijesti se potrbuške sruši na prašnjavi pod.

Dakako, poslije šerifove smrti u salunu zavlada još mučnija tišina, i u toj tišini se Quade obrati utihnu-loj gomili uznemirenim glasom:

– Da, ubio sam šerifa Meecea Slatera, ali nisam kriv jer je to bilo u samoobrani, zar ne? – No nitko

mu ništa nije odgovorio; pa se on razljućen kao ris razviče na njih: – Prokleti bili, pa recite već jednom nešto! – Tišina i dalje. – Ne volim – viknuo je – da se meni, Zacku Quadeu, na bilo koji način prkosi! –

Plavokosi Gerry Rugles bijaše sad do krajnjih granica iznerviran Zackovim zlodjelom i ponašanjem, pa ljutito ustane od stola, pride točioniku, zuastavi se i reče šerifovu ubojici:

– Nećeš se, Quade samo tako lako izvući iz toga krvavog blata, jer si zbog šerifova ubojstva zaslužio vješala.

– Ha, ha, ha! – nasmije mu se ubojica. – Misliš li, mladiću, zaista da si mi dorastao?...

– Naravno, pa zar ti nisam već danas očitao lekciju u konjušnici?

– odgovori mu Gerry izazovno.

Mladi bogati rančer na to se samo potcjenjivački osmijehne, premda se opet uznemirio jer je zaključio da baš i neće tako lako izvojevati pobjedu. Njegov zločinački mozak radio je grozničavo, te je ubrzo pronašao rješenje svojoj nevolji.

– Petey, Webb!

Dvojica pozvanih bili su njegovi drugovi, koji se na poziv svoga gazde uz smijuljenje složno podigoše od stola. Nakon tri-četiri koraka zaustaviše se s lijeve i desne Quadeove strane, držeći svoje desnice opasno blizu držaka revolvera. Ruglesa ne iznenadi taj podmukli protivnikov potez, jer je unaprijed računao s time. Zapazio je da Webb i Petey imaju vrlo nisko pripasane revolvere, što ga ujedno upozori da mora biti izuzetno brz i precizan ako ih misli pobijediti. Iako je Zack držao svoj kolt u ruci, ipak ga ta činjenica nije mnogo zabrinjavala, jer je znao da šerifov ubojica nije, kao njegovi drugovi, po zanimanju revolveraš. Nije se bojao za ishod,

jer je imao povjerenja u svoje trinaestogodišnje školovanje.

– No, mladiću, što sad veliš – upita ga nadmeno i cinički voda tročlanog ološa.

– Pa samo to da će grobar umjesto jednog morati napraviti tri mrtvačka sanduka!

– To ti je posljednja škola koju si izrekao, drsko derište! – reče Zack i podrguljivo i ljutito. Ipak, nam reci svoje ime, kako bi ti ga grobar mogao uklesati u nadgrobni kamen...

– G...E...R...R...Y R...U...G...L...E...S! – predstavio im se lažnim imenom, namjerno izrekavši to svoje ime i prezime slovo po slovo, jer ih je htio izazvati svojom hladnokrvnošću.

Nakon toga prisutni gledaoci stadoše brzo izlaziti iz saluna ili se u njemu sakrivati, jer su predosjetili da će uskoro svuda fijukati olovo. Tada se Zack Quade ljutitim glasom obrati Gerryju:

– Prokletniče balavi, zbog ove drskosti napunit ćemo ti tijelo svim olovom koje imamo u svojim koltovima!

Plavokosi se na to samo osmijehne. Zapazio je da su sva trojica obuzeta strahom o ishodu predstojećeg dvoboja, jer inače ne bi toliko pričali već bi ga smjesta izrešetali. Još su oklijevali, kao da se nisu usudili prvi zapucati. Gerry riješi tu nedoumicu.

– Zločinačka gospodo – viknuo je – obavimo taj posao, jer vrijeme je da pođem spavati!

Dakako, odmah je počela pucnjava. Unatoč velikoj nadmoćnosti Zacka, Peteyja i Webba, njihovi revolveri nisu praštali. Ruglesovi koltovi prirediše solo olovni koncert. Svim gledaocima u salunu i izvan njega zastane dah u grlu kad su vidjeli kako plavokosi, kojemu nisu

davali izgleda, brzo izvlači svoja dva revolvera iz korica, a zatim kišom olova zasipa trojicu protivnika. Prvo je pogodio Zacka Quadea među oči. Budući da mu od njega više nije prijetila opasnost, smjesta se posvetio preostaloj dvojici. Drugim je metkom pogodio Webba u srce, a Petea, trećeg preostalog, olovnom je kuglicom pogodio u usta, koja su mu zbog prestravljenosti bila širom otvorena.

Obavivši unaprijed posao suca i krvnika, Gerry Rugles spremi revolvere u korice. Došavši k sebi, publika stane izlaziti iz svojih zaklona. Približavali su se pobjedniku, bojažljivo i s maskom zabrinutosti na licu. Spoznavši da im ne prijeti nikakva opasnost od mladog revolveraša, usne im se polako stadoše razvlačiti u smiješak. Kako su im živci bili dobrano napeti, naglo se trgnuše od straha, kad je netko među njima iz svega glasa uzviknuo:

– Šerif je živ! Zovite brzo liječnika!

Gomila u salunu se uskomeša kao da još prije nekoliko trenutaka nisu umirali od straha. Četvorica ljudi brzo i pažljivo podigoše teško ranjenog šerifa i položiše ga na kartaški stol, pa ga zajedno s njime iznesoše iz saluna prema liječničkoj ordinaciji.

Pobjednik dvoboja bio je zadovoljan što svojom vještinom baratanja revolverima nije bio previše u središtu pažnje, a to je mogao ponajviše zahvaliti gužvi koja se stvorila zbog ranjenog šerifa. Pošto ga je nekolicina potapšala po širokim i snažnim ramenima uz nekoliko riječi pohvale, pride mu neki punašan pedesetogodišnjak, elegantno odjeven, te mu reče:

– Mladi gospodine Geery Rugles, čast mi je da se predstavim: gradonačelnik Lam Lasboom! – Zatim

pruži ruku sugovorniku, koji je čvrsto prihvati i potrese. – Zahvaljujem vam u ime svojih građana što ste nam pomogli da sačuvamo mir u Calexicu. Osim toga, predložio bih vam nešto: pitanje je da li će Meece Slater preživjeti maloprijajšnji dvoboj. Ako i preživi, vjerojatno još godinu dana neće biti u stanju obavljati dužnost predstavnika zakona, pa da li biste vi preuzeli njegovu dužnost?

Gerry Rugles je gotovo zapjevao od sreće kad je čuo takvu ponudu, jer to će mu biti najbolji način da pridobije povjerenje stanovnika Calexica, pa da im poslije ispriča sve o sebi, a oni neka odluče. Pravio se da razmišlja i tek petnaest sekundi poslije toga odgovori:

– Gospodine Lasboom, ja ionako tražim neki posao, jer sam kauboj lutalica bez doma i ikoga svoga, pa mi je prema tome svejedno kakav posao obavljam, samo da je častan i pošten!

– Drago mi je što to čujem, Gerry, jer takvi časni ljudi kao što si ti potrebni su ovom gradiću, kojem tek predstoji velik razvitak, u što ćeš se ubrzo uvjeriti živeći s nama i dijeleći dobro i zlo! – S iskrenim je veseljem izrekao gradonačelnik. – Podimo sad u šerifovu kancelariju, gdje ćeš staviti zvijezdu na prsa!

Nakon nekog vremena dvojica muškaraca obaviše i te formalnosti, a zatim se uz srdačan stisak ruke rastadoše i podoše na spavanje.

IX

U idućih nekoliko dana Gerry Rugles je upoznao Calexico i gotovo sve njegove stanovnike. Bio je neizmjereno zadovoljan kako su ga primili, jer su ga na svakom kora-

ku srdačno pozdravljali, a počesto bi bio pozvan nekome na ručak ili večeru. Svaki dan se raspitivao o zdravlju šerifa Slettera, koji je zahvaljujući velikom umijeću mjesnog liječnika, za dlaku izbjegao zagrljaj smrti, jer je izgubio mnogo krvi, a i metak mu je nanio gadnu ranu u prsima. Bio je živ, ali ne pri svijesti, pa je zaista bilo pitanje da li će ikad opet otvoriti oči, jer mu je život još visio o koncu.

Plavokosi se nije zadržavao samo u gradu već je posjećivao i najbliže rančeve, gdje se raspitivao kako žive i ujedno nudio da im kao predstavnik zakona pomogne na bilo koji način. Dakako, bili su dirnuti njegovom pažnjom, kao i djelotvornim obavljanjem zadataka, jer mu je pošlo za rukom da pohvata nekoliko sitnih stokokradica.

U tom kratkom vremenu koliko je boravio u Calexicu došao je na licitaciju njegov ranč »Devetka«. Nitko se nije odlučio da ga kupi, ne zato što nije vrijedio, već zbog toga što su se ljudi bojali da za nekoliko dana desperadosi iznova ne napadnu »Devetku«. Mladi šerif je zbog toga bio silno oduševljen. Kako nije imao svotu da sasvim isplati ranč, uspio se dogovoriti da ga otkupi na kredit uz povoljne kamate. Dakako, smjesta se bio preselio na ranč svoje nesretno preminule obitelji. Zdušno je prionuo poslu i svakim danom ranč mu je sve više poprimao oblik pravoga malog dragulja. Zasad je sâm obavljao poslove na njemu, jer još nije imao dovoljno novca za radnu snagu, kad ga skupi dovoljno, naumio je zaposliti onoliko kauboja koliko će mu biti potrebno. Sudeći po njegovim planovima, bit će ih mnogo.

Jedne večeri, tek što se na Calexico spustio mrak, odlučio je posjetiti plavokosu ljepoticu Crystal Butter-

field. Budući da je nikako nije mogao sresti na ulici ili bilo gdje drugdje, odlučio se na taj korak. Dobro je znao da njezin otac svake večeri odlazi u salun »Sjaj Arizone«, gdje se uz viski karta sa znancima i ondje ostaje gotovo uvijek do kraja.

Pokucao je odlučno na vrata i začas se ona otvore i u njihovom do vratku ukaže se Crystal Butterfield. Na licu joj se čitalo iznenađenje, jer ju je mladić posjetio s kitom tek raspupalih crvenih ruža sa svoga ranča.

— Dobra večer, gospodice Butterfield! — pozdravio ju je smiješeći se.

Djevojka mu se osmijehne, a njemu pri tom padne kamen sa srca, jer se putem pitao kako će ga primiti. Ona uzme ruže koje joj je donio, pomiriše ih i reče:

— Dobra večer, Gerry! Bilo je krajnje vrijeme da me posjetiš, jer sam te već odavno očekivala! — Dabome, mladić je od te izjave bio silno iznenađen, a to se opazilo i na njegovu licu, na što se ona nasmiješi zadovoljno, pa reče:

— Pa uđi, što si se ukočio? Sama sam!

— Znam da si sama, Crystal, jer sam baš zato i odabrao ovo vrijeme da te posjetim! — odgovori joj Ruggles.

Sad je bio red na nju da se iznenadi.

— Oprosti što nisam mogao doći prije, Crystal, ali pretpostavljao sam da me mrziš jer sam ubio Zacka Quadea. Želja da te bolje upoznam bila je mnogo jača od tog strahovanja... — reče joj mladić kad je za njom ušao u kuću.

— Ne budi smiješan, Gerry, pa zar već nisi u konjušnici mogao zaključiti da sam ga prezrela, što, moraš priznati, i nije bilo teško. Osim toga, naša veza nije išla dalje od

prijateljstva, iako moram priznati da ju je on vrlo često pokušao produbiti. A poznato mi je i što se dogodilo u salunu one noći – odgovori mu djevojka pošto su sjeli u salon.

Dom Crystal Butterfield bio je veoma otmjeno namješten, što nije nimalo čudno, pomisli posjetilac, jer joj je otac ipak bankar. No, prelijepa je djevojka svojom ljepotom uveliko nadmašivala raskošnost svoga stana. Svijetloplavu kosu, svježe opranu, skupila je na tjemenu u obliku pundže, pa je izgledala mlada od svojih dvadeset i pet godina. Svoje tanke senzualne usne još je više naglasila crvenilom, a biser-nim naušnicama cjelokupnu ljepotu. Odjevena je bila u bijelu, modernu košulju s volanima, a suknja joj je bila od crvene svile.

– Želiš li popiti neko piće, Gerry? – upita ga ona otvorivši u ormaru mali bar s raznovrsnim pićima. Osmjehivala mu se. Bilo joj je drago što ju je posjetio.

Rougles donese odvažnu odluku u trenu: ustane iz udobnoga kožnatog naslonjača smiješeći se i pride djevojci, obujmi je oko vitkog struka, privuče u zagrljaj, pa reče:

– Jedino piće koje želim popiti večeras je nektar s tvojih usana!

Crystal u prvi trenutak raširi oči, a zatim ga strastveno zagrlji i podjednako žestinom uzvрати poljubac, što on, naravno, objeručke prihvati. Kad su se nakon cijele vječnosti odvojili, ona mu zadovoljno reče:

– Iako sam od tebe starija vjerojatno šest-sedam godina, ipak jedino tebi želim pripasti. Oni su svi do jednoga od tebe bili stariji za deset-dvanaest godina, ali spram tvojoj zrelosti prava su djeca.

Rekavši to, primi ga za ruku, pa

ga povede uza stube gdje se nalazila spavaća soba.

– Oh, bože! – zadržano će mladić kad se pred njim razodjenula do kože, jer bila je lijepo i stasito građena, i čarobno lijepa, i poželjna. A kad je izvadila ukosnice iz kose, te protresla glavom lijevo-desno, žitni slap joj se rasuo niz gola leđa.

Vodili su ljubav polako i strastveno. Mladić je shvatio da joj je on prvi muškarac, te se prisjeti i primjedbe konjušara Tattyja Trampa.

Rastali su se oko deset sati uz strastveni poljubac, ali ne zato što su to htjeli, već zbog toga što je on morao poći u redoviti noćni obilazak grada. Dogovorili su se da će ga ona u idućih nekoliko dana posjetiti na ranču »Devetka«, gdje će moći u svojoj ljubavi uživati mnogo duže.

* * *

Rastavši se s Crystal Butterfield, Gerry Rugles se zaputio u redovitu noćnu patrolu Calexicom, zaokupljen mislima o svojoj sadašnjosti. Razmišljao je o svom položaju u gradu, o Crystal i o Meksikanki Isobel. Bio je zadovoljan kako su ga prihvatili stanovnici Calexica. No, što se tiče djevojaka, tu je bio veoma neodlučan, jer Crystal mu se zaista dopadala neizmjereno, kao kompletna ličnost, Isobel također, čak je možda prema njoj osjećao nešto dublje, što je bilo razumljivo jer su ipak duže bili zajedno.

Dok je tako koraćao gradskim nogostupom, iz razmišljanja ga je trgnuo žamor gomile ljudi što je dopirao iz saluna »Sjaj Arizone«. Budući da je završio obilazak grada, odluči da posjeti salon, jer ga je zanimalo što je to tako bučno ondje. Prošavši kroz pokretna salunska vrata, nakon dva-tri koraka shvatio je što se zbiva.

Unatoč kasnim noćnim satima, u »Sjaju Arizone« je bilo još prilično mnogo gostiju. Razlog njihovu tako kasnom boravku u salunu nije bio uživanje u alkoholu ili želja za razgovorom s prijateljima i znancima, već sasvim druge prirode. Gomila ljudi bila se okupila oko jednog stola za kojim su sjedila dva pedesetogodišnja muškarca. Oni su pažnju svojih mještana privukli zato što su se kartali u veoma visoke svote.

Jedan od kartaša bio je Aaron Butterfield, Crystalin otac. Bankar je poput kćeri bio lijep muškarac. Odjeven u veoma elegantno crno odijelo i bijelu košulju, kosu je češljao unazad, a bio je i prosijed na sljepočnicama. Oči su mu bile modre poput kobalta, nos dug i pravilan. Nosio je i uredan kratko podrezani crni brk. Zbog takvog izgleda više je nalikovao na kockara nego na bankara, a to zapravo i nije bilo daleko od istine, jer je zaista bio strastven kartaš.

Za razliku od Aarona Butterfielda, njegov sukartaš, iako istih godina kao i on, bio je manje fizički upadljiv, ali i on odjeven u skupocjeno odijelo smeđe boje. Zvao se Hugh Yelding, po zanimanju trgovac mješovitom robom.

Budući da se šerif nije mogao probiti kroz gomilu natisnutu oko kartaškog stola, prišao je točitelju:

— Cliffe, daj mi, molim te, čašicu viskija! — Vlasnik saluna ga smiješeći se brzo i spretno usluži, a kad je uhvatio dobačeni mu novac, Gerry ga upita:

— Tko dobiva?

— Trgovac Hugh Yelding! — odgovori mu točitelj, pa nešto tiše nadoda: — Bankar je dosad izgubio oko pet tisuća dolara. Dakako, ne bi me se ticalo što gubi toliki novac da su to njegovi vlastiti dolari. Ali u posljednja tri mjeseca izgubio je

oko 50000 dolara, a ti novci vjerojatno pripadaju njegovim štedišama, među kojima sam i ja. Ako uskoro ne shvati da nije rođen da bude kartaš, morat će bankrotirati. Ako se to zaista i dogodi, ne gine mu linč, koji ću mu, nadam se, ja osobno prirediti!

Rugles na to potvrdno kimne. Zaključio je da su njegove sumnje opravdane. Predstavnik zakona se zabrinuo za Crystal ako njezin otac zaista bankrotira. Nakon toga o toj temi nije razmišljao, jer ga je u stvarnost prizvao veseli glas trgovca Hygha Yeldinga:

— Ha, ha, ha, zaista me je sreća večeras poslužila, jer šest tisuća dolara nije mala svota, zar ne, Butterfelde?

— Dakako! — gorko prizna bankar, a zatim nadoda: — Nadam se da ćeš mi uskoro pružiti priliku za uzvratno kartanje, Hugh.

— Sa zadovoljstvom ću ti omogućiti revanš, Aarone, naravno, ako ta večer bude opet ovako uspješna po mene! — Trgovac je krupni dobitak spremio u široke džepove kaputa. — Laku noć!

Rekavši to, Yelding izide iz saluna zadovoljno se smiješeći i pjevšeći neku veselu pjesmicu. Nakon njegova izlaska bankar Butterfield ostane sâm za stolom, a i gosti se razidu po salunu, živo razglabajući o maloprijašnjem kartaškom dvoboju. Aaron je bio vidljivo zabrinut, jer su ga morale crne misli, ne toliko zbog izgubljenih šest tisuća dolara, već zbog činjenice da mu se u banci nalazi još oko 12000 dolara, što je značilo, bez obzira na to hoće li se ubuduće kartati ili ne, da je bankrotirao. To osim njega nitko u gradu nije mogao znati, jer ne samo što je on bio vlasnik banke, već je bio i njezin jedini službenik.

•Znači doživio sam neslavan kraj.

Donekle mi nije žao što se to dogodilo, jer sam to i zaslužio. Najviše me brine što će biti s Crystal kad sazna tko joj je zapravo otac? Ne, to zaista ne smijem dopustiti! Učinit ću sve da se iznova obogatim! Ako je potrebno, i posljednje novce uložit ću u žestoku kartašku partiju s Hughom! Ako se i tada ne uspijem domoći velike svote, onda ću poći u pljačku poštanskih kočija ili banki u drugim gradovima. Da, pripravan sam i to učiniti, pa čak i postati ubojica, jer ne želim da moja kći ispašta moje grijehe» razmišljao je bankar nalijevajući se polako viski-jem iz boce.

Malo poslije pred »Sjajem Arizone« sjahaše dva jahača i smjesta udoše u salun. Škripa leptirskih vrata privuče pažnju gostiju. Predstavnik zakona ih pronicljivo pogleda jer su mu bili sumnjivi. Bili su odjeveni u klasičnu odjeću kauboja lutalica. Očito traže neki posao, pomisli Gerry Rugles, a sudeći po njihovim nisko pripasanim revolverima, ne bježe ni od lakše zarade uz pomoć oružja.

Došljake je opazio i bankar Aaron Butterfield, donijevši o njima dvojici sud sličan šerifovu. U istom trenutku sine mu misao za koju je povjerovao da će riješiti nakupljene mu teškoće. Prije nego što su stranci prišli točioniku i naručili piće, on ih pozove:

– Gospodo, dopuštate li mi da vas častim pićem? – Svi u salunu zinuše iznenađeno što ugledni bankar želi društvo sumnjivih došljaka. Aaron zapazi njihovu reakciju, pa uz namješten osmijeh doda: – Maločas sam izgubio pozamašnu svotu na kartama, pa bih želio s nekim popričati i tako se rasteretiti, a za to biste vjerojatno vas dvojica bili najpogodniji, jer dolazite izdaleka i

s mnoštvom zbivanja iz bijeloga svijeta, zar ne?

– Imate pravo, gospodine, a osim toga, drago nam je što nas netko u nepoznatom gradu ne dočekuje kao strance – odgovori Butterfieldu viši od dvojice došljaka, a zatim se oba približiše bankarevu stolu. – Kane Fitch, a ovo je moj drug – pokaže palcem iza svojih leđa – Bill Varoy!

Bankar se pridigne sa stolice, a zatim im se predstavi:

– Aaron Butterfield! – Cliff, donesi nam još jednu bocu viskija i dvije čaše!

Kane Fitch, trideset dvogodišnjak, viši i godinu dana stariji od svega druga, bio je odjeven u pretežno crnu odjeću, pa mu je blijedo lice, s gustom, valovitom kosom boje pijeska, još više dolazilo do izražaja. Za razliku od njega, Bill Varoy bio je odjeven veselije: hlače svjetlozelene i košulja žuta. Ne samo što je bio niži rastom od prijatelja, već je imao i desetak kilograma više. Drug mu je nosio kolt 45 na desnom boku, a on na lijevom. Njihovi nisko pripasani revolveri ne bi možda bili dovoljno jamstvo da su oprečnoga karaktera, no kad bi ih netko pažljivije pogledao u oči, shvatio bi da ih se mora kloniti ako iznad sebe umjesto plavetnila nebeskog svoda ne želi dva metra zemlje.

Pošto je točitelj donio na stol naručeno i udaljio se isplaćen, Aaron Butterfield natoči viski prvo Varoyu i Keneu, a zatim i sebi, te im se tiho obrati:

– Čujte me dobro, momci! Razlog što sam vas pozvao da sjednete za moj stol sasvim je druge prirode nego što sam vam malo prije kazao. Želim s vama popričati o jednom vrlo unosnom poslu, za koji ste, vjerujem, veoma pogodni jer sam pro-

cijenio da su vaši revolveri oruđe kojim se najčešće prehranjujete. Vjerojatno čak i ne u skladu sa zakonom. — Na te njegove riječi dvojica muškaraca se vidljivo trgnuše, jer je očito izrekao istinu o njima, ali on se nasmiješi pa ih ubrzo umiri sljedećim riječima: — Nas trojica bismo u dogledno vrijeme mogli zaraditi stotine tisuća dolara. Dabome, meni će od tog plijena pripasti pedeset posto, a vama ostatak. Po profesiji sam bankar, ali, na žalost, maločas sam zaključio da loše stojim. Naš posao bi se razvijao i sastojao bi se u tom da se pojavite pošto ja izgubim veću svotu novca na kartama, pa onda opljaškate pobjednika, i bude li potrebno, ubijete ga. Sudeći po vašem izrazu lica, pitate se kako mogu tako nešto reći nepoznatim ljudima. Kad biste to nekome ispričali, ne vjerujem da bi vaša riječ bila jača od moje, zar ne? — Šutjeli su. — Dobro, pa vidim da me razumijete da se uortačimo ili ne?

Dvojica bankarevih sugovornika šuteći se pogledaše, i pogledima sporazumiješe, a onda Kane Fitch reče:

— Gospodine Butterfield, niste nas baš lijepo opisali, ali pustimo to sad jer smo bez novca, a i vrijeme je da se skrasimo negdje. Zato smo odlučili da prihvatimo vašu ponudu.

— Drago mi je što ste razboriti, momci — odgovori zadovoljni Aaron. — Za nekoliko minuta objavit ću na prikladan način stanovnicima Calexica da vas dvojicu unajmljujem kao tjelohranitelje! — Sugovornici ga upitno pogledaše. — Strpite se još malo...

Petnaest minuta nakon toga bankar ustane od stola te namignuvši novostečenim ortacima glasno progovori prisutnima u salunu:

— Do videnja, momci, bilo mi je drago što smo se upoznali i malo proćaskali!

— Do videnja, gospodine Butterfield! — jednoglasno ga pozdraviše Billy i Kane.

Nakon toga Aaron izide iz „Sjaja Arizone“, zaputi se nogostupom prema svom domu. Minutu poslije toga zaustavio se na mjestu gdje je poprečna uličica presijecala glavnu. Zatim se ogledao lijepo i desno da ustanovi gleda li ga netko. Nikoga nije vidio, što je bilo i razumljivo, jer su kazaljke sata već bile blizu broja dvanaest. Unatoč tome kroz prozore još nekoliko domova prodiralo je svjetlo petrolejke. Iz tog razloga nastojao je svoju točku što bolje odglumiti. Brzo je izvukao kolt coverleaf, koji mu se nalazio u koricama pod pazuhom, i pritisnuo okidač. Kolt prijeteći zalaje, te iz svoje čelične utrobe izbaci vrućnu olovnu kuglicu, koja nestane u mračnoj uličici. Butterfield opet opali, i u taj čas iz saluna nagne znatizeljna gomila predvođena plavokosim šerifom, koji je već u ruci držao oba svoja revolvera.

U tom trenutku bankar i treći put opali, pa šerif zapita:

— Što se to zbiva, gospodine Butterfield?!

— Prokletnik, uspio mi je pobjeći!
— prozbori Aaron, praveći se ljutit, ne gledajući Gerryja već u mračnu poprečnu uličicu.

Bankar je i nadalje dobro glumio i tek sad pogledao šerifa, te mu ogorčeno odgovorio:

— Netko me pokušao opljačkati, ali zahvaljujući mojoj prisebnosti uspio sam ga spriječiti u tom naumu. Nije ovo prvi put da mi netko želi isprazniti džepove, što ne znači da ih zaista idući put i neće, a možda pri tom i mene ubije, pa je najbolje da unajmim osobnog čuvara.

— Malo se ogledao po prisutnoj gomili, te ugledavši među njima svoje nove znance, obrati im se: — Kane, Bill, malo prije smo se upoznali u salunu, gdje ste mi rekli da ste prilično vični baratanju oružjem, pa ako niste nečim posebnom spriječeni, da li biste htjeli postati moji tjelohranitelji?

— Prihvaćamo — u isti glas rekoše Aaranovi novi ortaci.

— U redu, a sad podimo u moju kancelariju, gdje ćemo utanačiti posao — zadovoljno se osmjehne Butterfield.

Prije nego što su se trojica ortaka udaljila od poprišta pucnjave, šerif pozove:

— Bill i Kane! — Dvojica drugova se okrenuše. — Pristajem da budete tjelohranitelji gospodina Butterfielda, jer mu je život zaista prečesto ugrožen, ali ipak, pripazite kako rasipate svoje olovo.

— Budite bez brige, šerife, ja jamčim za njihovu stručnost! — odlučnim glasom odgovori bankar umjesto novounajmljenih ubojica.

Pošto je to rekao, on i njegova dva tjelohranitelja udalje se s mjesta uzbune, a ubrzo za njima i građani. Jedino je na poprištu ostao šerif Rugles. »Tko bi mogao napasti bankara« razmišljao je predstavnik zakona. Pošto je on izišao iz saluna, nitko nije pošao za njim da bih ga mogao osumnjičiti. Ali da je netko pošao za Butterfieldom, ne vjerujem da bi ga htio opljačkati, jer dobro je znao da je nakon kartaške partije s trgovcem Yeldingom, bankar ostao bez novca. Vjerojatno je to neka skitnica, a po njegovom skupocjenom odijelu zaključio je da je imućan.

X

Sljedećeg dana šerif Gerry Rugles imao je slobodan dan, pa je

ostao na svom ranču »Devetki« jer je morao obaviti mnoštvo poslova. Upravo je sjekao neki veliki sasušeni bor, kad začuje iza svojih leđa topot konja. Okrenuo se umoran i zadihan, no odmah se raspoložio kad je ugledao jahača, odnosno jahačicu. Bila je to Crystal Butterfield. Jutarnje sunce punim je sjajem obasjavalo prelijepu jahačicu odjevenu u jahaće odijelo bijele boje.

— Jedva sam čekala da svane, Gerry, jer... jer mi neizmjereno nedostaješ... Volim te... — reče djevojka mladiću glasom u kojem se osjećala zaljubljenost. Zatim je sjahala, a obrazi joj se zarumenješe.

— Vjerovao sam da ćeš me posjetiti, Crystal, jer ono što je bilo sinoć dugo će ostati u nama — odgovori joj Rugles.

Ona je uzbuđena promatrala mladog muškarca, u kojega je bila zaljubljena preko ušiju. Gerry je skinuo košulju, te mu se mišićavo, suncem opaljeno tijelo mokro od znoja presijavalo na suncu. Lice mu je također bilo orošeno kapljicama znoja i plava kosa slijepljena na čelu. Obuhvatio ju je oko pasa, na što djevojka reče:

Uzbudljivo mirišeš, a uzbudljivo i izgledaš, voljeni!

Rekavši to, žudno ga poljubi u široka i znojna prsa. Gerryja to silno uzbudi, te ju strasno poljubi, a ona mu poput divlje mačke uzvratila. Poljubac je zaista dugo potrajao, pa kad su se razdvojili jedno je drugom u očima pročitalo istu želju i požudu, koja je jasno govorila što potom neizbježno slijedi.

— Podimo u naš dvorac, princezo — reče veselo Rugles, pa je podigne sa zemlje u naručje i unese u kuću.

Tri danaposlijetoga u kancelariji bankara Aarona Butterfielda raz-

govarali su bankar i njegovi tjelohranitelji.

— Kane, Bill, danas sam razgovarao s trgovcem Hughom Yeldingom i dogovorili smo da mi večeras pruži uzvratno kartanje u salunu »Sjaj Arizone« — obratio se vlasnik banke svojim ortacima.

— Sjajno! — složi se Bill Varoy pljesnuvši pri tom rukama oduševljeno. — Veseli me taj posao!

— Šefe, kako zamišljaš tu akciju? — nadoda Kane Fitch živo i s vidljivom pohlepom u očima.

— Ako me na kartama pobijedi Yelding, vas dvojica ćete se odmah neprimjetno išuljati iz saluna. Njegova prodavaonica, odnosno stan iznad nje, nalazi se stotinjak metara desno od »Sjaja Arizone«. Pričekat ćete ga u jednoj od mračnih poprečnih ulica. — Iz ladice svoga pišaćeg stola izvadio je malu drvenu palicu. — Ovom palicom ćete ga napasti, dakako, samo onesvijestiti, ali ako vam vidi lice, morat ćete ga ubiti, jer ne samo što će onda kroz omču vješala proći vaša glava, već i moja. Naravno, to nećete dopustiti da se dogodi, zar ne?

— Budite bez brige, šefe — reče Bill.

— Kad je u pitanju tako masna lovina, onda se ona ne ispušta samo tako lako — nadoda Kane.

— A sad da ispijemo po jedno piće u čast našega prvog zadatka — reče Aaron Butterfield pa natoči Kaneu Fitchu i Billu Varoyu čašu viskija.

Pošto su ispili piće, rastadoše se, jer su se morali pripremiti za predstojeći zadatak.

Oko osam sati kartaški su se protivnici sastali u »Sjaju Arizone«. Iako nije bila subota, kad je u Calexicu uvijek bilo najživlje, ipak je i te noći u salunu vladala neopisiva gužva, jer su u grad došli i ljudi s

najbližih rančeva da promatraju poker u kojem se može dobiti svota koja je za njih gotovo nedostiživa.

Stol Aarona Butterfielda i Hugh Yeldinga nalazio se u najudaljenijem kutu saluna, a stol bankarevih tjelohranitelja uza sama salunska vrata, da bi mogli u pravome trenutku što nezapaženije izići i obaviti posao. U salunu je bio i plavokosi šerif Gerry Rugles, ali ne samo kao šerif već i kao gledalac, koji je također želio okušati sreću u pokeru, jer je i sâm bio dobar kartaš. Suspregnuo je ipak tu želju, jer nije htio da stanovnici Calexica zaključče kako imaju širifa — kartaša.

Prvih nekoliko dijeljenja karata počelo je uz niske uloge, što je bilo razumljivo, jer su se protivnici polako i oprezno ispitivali, iako su se već prilično dobro poznavali kao kartaški partneri.

— Aarone, čini se da te večeras dobro ide karta — zaključči trgovac nakon jednog sata, ali još nimalo zabrinuto, jer je izgubio samo stotinjak dolara od nekoliko tisuća koje je držao na stolu pred sobom.

— Nastojim što bolje igrati, Hugh, jer prošli put si mi pošteno ispraznio džepove, zar ne? — odgovori mu bankar, ozaren i smiješeći što ga večeras karte slušaju.

— Točno, prijatelju, ali i večeras namjeravam ponoviti uspjeh, da znaš — primijeti Yelding.

Butterfield mu ništa ne odgovori već se samo nadmeno osmijehne, jer je vjerovao da je ovo njegova noć, izgubio on ili ne.

Kartanje se nastavilo. Još je neko vrijeme dobivao bankar, a kad je trgovac stao povećavati uloge, prednost njegova protivnika stala se naglo topiti. Premda je Butterfield ležerno kartao, znajući da ga poraz ne mora zabrinjavati jer će se za dobitak pobrinuti njegovi tjelohranitelji ako bude trebalo.

Oko deset sati navečer svim mušterijama u salunu bilo je jasno da će trgovac izvojevati pobjedu koja će ga obogatiti. Tako je i bilo.

— Dakle, Aarone, i večeras se meni osmjehnula sreća. — Trgovac je trpao novac u džepove. — Naravno, bilo mi je drago što sam večeras s tobom kartao, što ne znači da sljedeći puta neću s tobom ukrstiti karte, dabome, ako izraziš želju, premda sumnjam u to, jer se očito dugo nećeš financijski oporaviti.

Rekavši to, napuni džepove dolarima, pa iziđe iz »Sjaja Arizone«, zviždeći i poskakujući veselo. U salunu je ostao njegov poraženi protivnik, žut u licu poput limuna jer je izgubio novi kartaški dvoboj s Hughom. Ubrzo mu se ipak vratio boja u lice i smješek se ukaže na usnama, jer se prisjetio zadatka za svoje tjelohranitelje.

— Cliff! — dovikne točitelju. — Ja častim sve u salunu, jer ipak život teče dalje unatoč mom kartaškom porazu!

Gomila u salunu veselo zažamori zbog toga njegovog prijedloga, pa se stade tiskati oko točionika. Za to vrijeme trgovac je zadovoljno koraćao nogostupom prema svom domu, ne sluteći da ga desetak metara dalje vreba opasnost. U uskoj poprečnoj mračnoj uličici, pritajili su se iza velikih bačava zločinci Bill Varoy i Kane Fitch. Kao što su i pretpostavljali, nije im bilo teško da neopaženo iziđu iz saluna i stignu do mjesta gdje su sad pripremili zasjedu kartaškom pobjedniku.

Yelding siđe s nogostupa pjevjušeći neku veselu pjesmicu i ne pogledavši u poprečnu uličicu. Kad se naumio popeti na nastavak nogostupa, nečujno mu se s leđa prikrađoše dva pljačkaša. Sekundu zatim nagon opomene Hughda da se okrene.

— Oh! — izusti preneraženo ugledavši dvojicu napadača, koji preko svoga pljačkaškog lica nisu svezali marame jer su bili uvjereni u savršen uspjeh plana.

No trgovac ih je ipak prekasno opazio da bi nešto poduzeo u svoju obranu, jer ga je razbojnik Kane Fitch silovito udario drvenom palicom po glavi. Trgovac se onesvijestio bez glasa. Nije pao jer su ga napadači prihvatili, a potom brzo odvukli iza bačvi. Nisu ni trenutka oklijevali, već su smjesta stali pretraživati žrtvu. Kad su ga opljačkali, Kane reče svom drugu:

— Trgovac je opasan za nas, Bille, jer nam je vidio lica! Sredi ga!

Varoy ga poslušao... Uboden nožem Yelding je ostao mrtav. Pljačkaši su se brzim korakom vratili u salun, ušli posve nezapaženi i sjeli za svoj stol.

Bankar Aaron Butterfield uputi samo njima zamjetan mig, a oni mu odgovore na istovjetan način, potvrdno da je njihova prva akcija uspješno završila.

Pola sata kasnije u salun utrči neki stanovnik Calexica, posve blijed u licu, te se panično obrati plavokosom šerifu:

— Šerife, šerife...! Netko je ubio trgovca... Yeldinga!...

Gerry Rugles se smjesta odlijepi od točionika, pa brzo izjuri iz »Sjaja Arizone«, praćen svim salunskim gostima. Iako nije znao gdje se dogodio zločin, ipak je trčao točno onamo jer je pretpostavljao da se trgovac zaputio svome domu nakon kartanja. Osim toga, kao putokaz poslužila su mu i trojica građana, koji su se nalazili kraj leša. Čim je stigao, sagnuo se k ubijenom, a onda se uspravio i potvrdio:

— Da, mrtav je!... Trgovac Hugh Yelding okrutno je ubijen i opljačkan!

Kroz gomilu se progurao bankar Aaron Butterfield:

– Šerife, čini se da je to ubojica koji je pokušao i mene opljačkati prije četiri noći.

Iako je Gerry bio uzdrman trgovčevim ubojstvom, kao i svi prisutni osim bankara i njegova dva tjelohranitelja, ipak je tajno razmišljao:

– Varate se, gospodine Butterfield, jer vaš pljačkaš nije te večeri potjecao iz saluna, a ubojica trgovca Yeldinga vjerojatno je prisustvovao vašem kartanju, te je odmah poslije njegove pobjede izišao na polje da ga ovdje prička. – Malo je zastao u govoru i promotrio gomilu.

– Da li je netko od prisutnih vidio koga da je izišao iz saluna prije ili poslije ubijenoga?

Dvojici zločinaca zastao je dah od tog pitanja, jer su se bojali da ih ipak netko nije vidio pri izlasku i ulasku. No, na njihovu sreću, nitko se ne javi, pa šerif reče:

– U redu, budući da na nikoga nije pala sumnja kao na mogućeg uzročnika zločina, ja ću pokušati da pronađem ubojicu...

Ljudi se stadoše razilaziti, ali odjednom se jedan stanovnik Calexica glasno obrati bankaru:

– Gospodine Butterfield, imali ste sreću u nesreći, jer da ste vi pobijedili na kartama, onda bi tajanstveni napadač ubio i opljačkao vas, zar ne?

XI

Sljedećeg dana, rano ujutro, šerif Gerry Rugles osedlao je konja i sa svoga ranča zaputio se u potragu za ubojicom trgovca Hugh Yeldinga. Pretpostavljao je da ubojica i pljačkaš možda nije stanovnik Calexica ili njegove bliže okolice, to jest da je možda neki došljak. Istina,

u gradu nije opazio nikoga nepoznatog, ali pomislio je da mu je možda promaknulo.

Ako su njegove slutnje točne, onda bi se ta tajanstvena osoba mogla skrivati negdje u okolici Calexica. Cijeli dan je proveo u sedlu. Iako je posjetio pogodna mjesta gdje se bjeGUNAC mogao dobro sakriti, ipak nije ništa otkrio, što je bilo i razumljivo.

Vrijeme je neumoljivo, ono teče, pa je trgovčeva smrt ubrzo nakon sahrane pala u zaborav, jer su se stanovnici vratili staroj kolotečini življenja. Dakako, ni bankar Aaron Butterfield i njegova dva takozvana tjelohranitelja Bill Varoy i Kane Fitch nisu bili izuzetak. Ubrzo im se ukazala nova prilika da se obogate nećasno stečenim novcem. Bila je subota i bankar je u salunu „Sjaj Arizone“ sreo trojicu znanaca, bogatih rančera, koji su smjesta prihvatili Butterfieldovu ponudu da odigraju koju partiju pokera.

U salunu je vladao urnebes, ne samo zato što se subotom u Calexico sjatilo mnoštvo kauboja s okolnih rančeva već i stoga što ih je privukla neobično žestoka partija pokera. Sveukupna svota koju su posjedovala četiri igrača premašila je iznos od 50000 dolara.

Dakako, Aaron je nastojao da ih pobijedi, ali njegova zagriženost za hazard očito nije bila dovoljna da ga učini pobjednikom. Iz sata u sat je gubio i bjesnio. Jedan sat prije pola noći ostao je bez uloga, koji je iznosio punih 15000 dolara. Bio je zle volje što je ispao iz igre, ali prisilio se da preostaloj trojici igrača to ne pokaže.

– Ah, zaista ste me pošteno očerupali – rekao je – kao da sam kokoš!

– Ali, moj Aarone, to još nije sve!

– zaprijeti mu šaljivo kažiprstom jedan od trojice kartaša.

– Nego?! – začuđeno će Butterfield.

– Novac koji smo dobili od tebe na kartama višestruko će nam se isplatiti, jer ćemo za njega još dobiti i kamate kad ih uložimo u tvoju banku, zar ne? – odgovori mu kartaš, na što se svi prisutni nasmijase.

Bankar se potom oprostio od njih, dva puta pucnuvši srednjim prstom i palcem, na što dvojica njegovih čuvara znatizeljno podoše za njim, jer nisu mogli dokučiti što je smislio da bi se dokopao svoga izgubljenog novca. Šutke su koračali sve do banke, gdje se nalazila Butterfieldova kancelarija.

– Dakle, šefe, što nam je činiti?

– nestrpljivo zapita Kane Fitch kad su se našli u kancelariji.

– Svi su u salunu vidjeli da smo zajedno izišli i zaputili se kući na spavanje, što nam ide u prilog kad se bude saznalo da su trojica rančera opljačkana. Smjesta ćete otići u gradsku konjušnicu gdje se nalaze konji rančera. Oni se vjerojatno neće još dugo kartati, pa kad dođu u konjušnicu, vi ih opljačkajte. Dabome, nastojte da ih ne ubijete, ali ako se pokaže nužnim, učinite to. Ujedno pazite da vas ne zapazi ni konjušar Tatty Tramps kad se pokušate sakriti u konjušnici, jer onda ćete morati i njega ukloniti – savjetovao ih je bankar.

Uskoro su Bill Varoy i Kane Fitch izišli na stražnji izlaz banke, u kojoj su inače, u pokrajnjoj sobici, imali mjesto za noćenje. Nisu išli glavnom ulicom jer ih je subotom uvečer vrlo lako mogao netko vidjeti, već su se zaputili pokrajnim mračnim uličicama. Zahvaljujući svjetlu punog mjeseca, kretali su se bez teškoća. Ubrzo stigoše do gradske konjušnice, a zatim nezapaženi

udoše u nju. Spazili su i konjušara, koji je drijemao zavaljen u sijenu. Dvojica bandita se šutke pokretima ruku dogovoriše. Bill izvuče iz korica revolver, jer je htio njegovim drškom udariti Tattyja po glavi i tako ga uspavati. Ali pod od drvenih dasaka bijaše raskliman, te je zaškripao i probudio vlasnika konjušnice.

– Do vraga! – uzvikne Tramp preneraženo kad je ugledao razbojnika s revolverom u ruci.

U očima razbojnika zabljesnu ubilački sjaj, koji Tattyju posve jasno dađe naslutiti što mu se sprema. Htio je zazvati u pomoć, ali od silnog straha je zanijemio. Nije uspio daleko umaknuti, jer mu je Fitch zarinuo nož u srce. Konjušar samo bolno jekne, pa se mrtav sruši u sijeno.

Nekoliko trenutaka poslije zločinci začuše izvana smijeh, te se prestrašeno trgnuše. Bill smjesta tiho priđe vratima, odškrine ih i pogleda napolje.

– Prokletstvo, Kane, pa to su ljudi koje moramo napasti – šaptom prokune.

– Brzo sakrijmo konjušara! – šapne uzbuđeno Kane, te s drugom brzo sijenom prekrijje mrtvoga Tattyja Tramps.

Urađivši to, brzo se sakriše u dva najmračnija kuta konjušnice. U sljepoočnicama im je suludo lupalo, jer su strepili za ishod pljačke trojice rančera. Slutili su da će ih morati ubiti, pa se na to spremiše. Pomalo su i strahovali da rančerima ne ođaju njihovu prisutnost konji u staji, jer su bili uznemireni mirisom prolivene konjušareve krvi.

Tri rančera udoše bezbrižno u konjušnicu. Pričali su živo o dobitku na kartama, a zatim pridodše svojim uznemirenim konjima.

– Što je, Ridane, zar ne poznaješ

svoga gospodara? – upita jedan od rančera šaljivim glasom svoga konja.

– Pa gdje je taj konjušar? – upita glasno drugi rančer, a treći na to doda:

– Tatty, gdje si?! Javi se, Tatty!

Dvojica razbojnika iskoristiše tu priliku i stupiše u akciju. Bili su potpuno svjesni da ih moraju ubiti, i to ne revolverom, da ne dignu uzburu u gradu, već uz pomoć noževa. Kane i Bill zaskočiše dvojicu rančera iza leđa, lijevom rukom najprije im začepe usta, a zatim im nožem prerežu vrat. Smrtno ranjeni muškarci zakrkljaše. Premda je to bilo izvedeno prilično tiho, ipak ih je čuo treći rančer. Kad se okrenuo da vidi što se to s drugovima zbiva, zinuo je prestravljeno i kriknuo:

– Mitch! Jedson!... Ne... nemoguće!... Prokletnici, platit ćete mi to...

Rekavši to, brzo se mašio za revolver u koricama. Ubojice su od njega bili udaljeni pet metara, te shvatiše da je prekasno da ga ušutkaju noževima pa se preznojiše. Ako ga ubiju revolverom, onda je pitanje da li će izvući živu glavu iz konjušnice, a da se i o plijenu i ne govori. Nije im preostalo drugo.

Bill je također posegnuo za revolverom, izvukao ga gotovo podjednako brzo iz korica kao i njegov protivnik, ali je oklijevao da opali jer je opazio kako njegov drug Kane, umjesto za koltom poseže za vilama za sijeno naslonjenim na drveni zid konjušnice. Čim ih je šcepao, snažno ih je poput koplja bacio na preživjelog rančera. Unatoč tome, Fitch se bojao da vile neće ostvariti njegov naum. Ali, vile su se silovito zabile posred rančеровih prsa. Smrtno ranjeni muškarac nije imao snage da do kraja povuče

okidač. Srušio se mrtav na pod konjušnice.

Ubojice su najprije provirili kroz vrata konjušnice da vide ne dolazi li netko. »Zrak« je bio čist i oni isprazniše džepove ubijenih rančera. Jedva im je pošlo za rukom da spreme u džepove i u njedra svotu veću od 50000 dolara.

Tek što su se udaljili od konjušnice dvije stotine metara, kad su začuli znak za uzburu, jer je netko vjerojatno otkrio njihovo nedjelo. Ubrzali su korak i sreća ih je poslužila da se nezapaženi prikradu stražnjem ulazu u banku.

Za to vrijeme veći broj znatizeljnih stanovnika okupio se već oko konjušnice i u njoj. Iz konjušnice izađe zabrinut šerif Gerry Rugles, a u stopu za njim i gradonačelnik Lam Lasboom. Predstavnik zakona saopći okupljenim ljudima:

– Ubijeni su konjušar Tatty Tramps i rančeri Mitch Stopford, Jedson Carlin i Ferry Druncan. Ubojstva su počinjena prije pet do deset minuta, a ubojica je vjerojatno isti onaj koji je ubio i trgovca Hughu Yeldinga... Ipak nešto više znam o počinioцу ovoga zlodjela. Sudeći po tragovima, nije u pitanju, kako sam u početku mislio, jedan zločinac već dvojica, a pretpostavljam i da su stanovnici Celexica. Budući da je noć, a vjerojatno ne znamo ni kojim bismo tragom krenuli za njima, odgodit ćemo potjeru za sutra kad svane, iako ne vjerujem u bilo kakav rezultat. A sad, molim vas, razidite se!

XII

Sljedećeg dana šerif je pažljivo izviđao po gradu ne bi li ga nešto uputilo na počinioce sinoćnjeg krvoprolića u gradskoj konjušnici. Ali ništa nije pronašao.

Poslije potrage, gladan i umoran, zaputio se u salun »Sjaj Arizone«. Ondje je pojeo dobro pripravljeno jelo i okrijepio se hladnim bijelim vinom. Kad se osjetio dovoljno odmoran, izišao je u kasnim poslijepodnevnim satima i zaputio se u svoj ured.

Hodajući tako nogostupom, pogledao je prema banci, iznad koje se nalazio stan njegove drage Crystal Butterfield. Spazio ju je na prozoru. Oboje se osmijehnu i mahnu rukom na pozdrav. Odjednom se njegovo raspoloženje izmijenilo, jer je zapazio pred bankom za drvenu motku privezanoga konja, koji je očito bio umoran i prekriven prašinom. Taj konj mu je bio sumnjiv ne samo zato što je tako izgledao, već i zbog toga što je bio privezan baš pred bankom a ne pred nekom drugom kućom. Slobodnog mjesta za privez konja bilo je mnogo, pa se plavokosi šerif pitao zašto je taj jačač nakon dugog puta sjahao pred bankom umjesto pred salunom, gdje je trebao najprije sprati prašinu iz grla.

– Miriše mi na pljačku! – reče sâm sebi.

Da ga pljačkaš ne bi spazio kroz prozor banke, šerif je ravnodušno produžio do svoga ureda, svjestan da ga Crystal upitno promatra s prozora. Kad je ušao u ured, odmah se dao u akciju. Brzo je istrčao na stražnja vrata, pa u širokom luku prešao glavnu ulicu i šuljajući se zaputio se nogostupom prema banci. Bilo mu je drago što razbojnik još nije završio pljačku. Iako ništa nije upućivalo da je u banci pljačka u toku, on je ipak iz opreza držao ruke iznad držaka revolvera.

Kad se približio banci na desetak metara, iz nje je žurnim korakom, s nabreklih bisagama prebačenim preko ramena, izišao dvadesetogodišnji mladić kukasta nosa i svijetlosmeđe duge kose. Šerifu je bilo jasno da je to osoba koju je vrebao, jer mu je odjeća bila prašnjava kao i konj. Prašnjavi muškarac djelovao je posve mirno, a ne samo što se tako ponašao već mu se i revolver nalazio u koricama. Unatoč tome šerif je slutio da je banka opljačkana, a da je stranac počinilac tog nedjela.

– Hej čovječe! – pozove ga.

Prašnjavi muškarac se trgne kao oparen, te ugledavši Gerryja Ruglesa namršti se, pa se osmijehne.

– Mene zoveš, gnjido sa zvijezdom? Da čujem? – Ruku je stavio iznad drška revolvera, a drugom je držao plijen.

– Tebe, tebe... daj mi taj novac inače si gotov!

– Šališ se, šerife? Jedva sam se domogao toga! – Brzo je izvukao revolver.

Nosiocu šerifske zvijezde nije trebalo dva puta reći da i on izvuče revolvere... Obojica gotovo podjednako brzo izvukoše oružje, ali pljačkaš ipak nešto brže, jer je prije posegao za njim. Plavokosi shvati da neće uspjeti brže opaliti, pa se smjesta s nogostupa baci u prašinu glavne ulice. Da to nije na vrijeme učinio, vjerojatno bi dobio metak u prsa, no metak ga sad okrzne samo o desno rame.

Bandit iznova opali prije njega, ali ovaj put za dlaku manje uspješno. Gerry mu nije htio dopustiti da ga treći put zaspe olovom. Oba njegova revolvera zagrme i prije nego što se njihova jeka stišala, začuje se krik ranjenog pljačkaša. Bio je pogođen u lijevu nogu. Dabome, od boli se srušio na nogostup, ali ipak nije ispustio revolver iz ruke, pa je čak i prije šerifa opalio.

Ovo je bilo paklenski blizu, pomisli Rugles kad mu je razbojnikov

metak skinuo stetson s glave. Rugles iznova uzvratil pljačkašu sa dva olovna zrna. Odmah je znao da više ne mora uposliti svoje koltove, jer je protivnik s metkom u prsima u lokvi krvi ležao na nogostupu.

— Oh, Gerry! — krikne prestrašeno Crystal Butterfield s prozora iznad opljačkane banke.

Šerif nije imao vremena obraćati pažnju na djevojku. Podigao se sa tla. U tom trenutku iz banke istrči Crystalin otac blijed i prestrašen.

— Oh, šerife, hvala vam što ste ubili ovoga gada! — reče Aaron Butterfield i brzo podigne s nogostupa bisage s opljačkanim novcem. — Ovaj pljačkaš poznati je razbojnik.

Rugles se zagleda u mrtvacu, a zatim odgovori:

— Da, poznat mi je jer u uredu imam potjernicu za njim na 5000 dolara. Desetorostruki je ubojica, a i višestruki pljačkaš. Sad je gotovo s njim.

Naravno, pucnjava je privukla mnoštvo građana. Uto se kroz gomilu stadoše gurati s revolverima u rukama bankarevi tjelohranitelji.

— Gospodine Butterfield, što se dogodilo? — naizgled službeno ali ipak zabrinuto obrati se vlasniku banke njegov plaćenik Kane Fitch.

Plavokosi šerif Rugle preduhitri Aarona, pa odgovori pomalo ironično:

— Čini se, gospodo tjelohranitelji, da vas je gospodin Butterfield bespotrebno unajmio, jer ja moram obavljati poslove koje je vama namijenio.

Čelo dvojice razbojnika se zbog upućene primjedbe nabora, no za-tegnutu situaciju pokuša izglati njihov šef, bankar:

— Oprostite, šerife, ali nisu oni krivi što sam ih ja poslao da pojedu.

— Imate pravo, gospodine Butter-

field, ali ubuduće ih šaljite jednog po jednog — odgovori mu šerif odsječno. — Poslušat ću vas — složi se bankar i htjede još nešto reći, ali ga prekine dolazak njegove kćeri Crystal.

— Oh, Gerry — rekla je prestrašeno — tako sam se pre... prestrašila da... da ne izgubiš život... u pucnjavi!...

Okupljeni ljudi stadoše se razilaziti. Kad je malo poslije bankar Aaron Butterfield s tjelohraniteljima ušao u svoju kancelariju, rekao im je značajno:

— Šerifa Ruglesa dobro je zasad imati na svojoj strani, što je velika i slučajna zasluga moje kćeri. Važno je da on ne nasluti da smo mi oni koje bezuspješno traži, a kad dovoljno ojačamo ili nas možda prozre, morat ćemo ga se otarasiti, jer je preopasan za nas!

XIII

Dva dana poslije, oko četiri sata poslije podne, u Calxico su stigla kola na kojima je pisalo: »Doktor Jubal Noss, pokretna ambulanta i ljekarna.«

Muškarac čije je ime bilo ispisano na kolima, u koja je bio upregnut kržljavi konj, bio je debeo, nizak rastom, proćelav, bradat, ridokos te odjeven u crno odijelo i bijelu košulju. Na nosu su mu bili nataknuti cvikeri, a na glavi je nosio pohabani polucilindar.

Zaustavio je kola pred salunom, jer je iz iskustva znao da je to najpogodnije mjesto za njegove ljekarske vještine i rukotvorine od kojih je živio. Malo je njegovih pronalazaka imalo funkciju lijeka, više je u tome bilo opijuma, od kojeg su pacijenti spavali bez snova. Posao mu je išao prilično dobro, jer je uvijek bilo lakovjernih mušterija, koji su

plaćali za obojenu vodicu bilo koju traženu cijenu. Sâm si je kuhao, a imao je u kolima krevet, pa je tako mogao uštedjeti prilično novca.

Mnoštvo znatizeljnika okupilo se oko Jubala Noss pošto je svoj putujući obrt otvorio za prodaju i usluge. Popeo se na sjedalo kola i počeo sâm sebe reklamirati:

— Navali, narode! Stigao je u vaš najljepši gradić na Divljem zapadu, putujući apotekar i liječnik Jubal Noss, koji je nadaleko poznat kao vrstan stručnjak u svome zvanju, jer je u stanju izliječiti bilo koju bolest koja vas tišti! Naravno, pogadajte, taj čudotvorac sam ja glavom i bradom! Liječim glavobolju, zubobolju, kostobolju...!

— A prazan džep? — dobaci mu šaljivo pitanje neki stanovnik Calexica, na što se okupljena gomila glasno nasmije.

Putujući apotekar i liječnik na svome dugogodišnjem poslovnom putu čuo je razne doskočice svojih potencijalnih mušterija i odgovarao na njih, pa je i sad pripravno reagirao:

— I za to imam lijeka, gospodine! — rekavši to, spretno zavuče ruku u džep, te iz njega izvadi dolar i dobaci ga šaljivdžiji. — Zar ne?

Vidjevši Jubalovu brzu dovitljivost, gomila prasne u glasan smijeh i zaplješće. Časak poslije toga gotovo svi, iako većini nije bio potreban nikakav lijek ni usluga, stadoše kupovati jedan i više lijekova. Ubrzo Nossovi džepovi postadoše pretijesni za lavinu novca koja je pritjecala. On odmah stane višak dolara trpati u polucilindar.

Već se bilo dobrano smračilo kad je Jubal Noss bio uslužio posljednju mušteriju. Bio je vidljivo umoran, a i sretan kad je prebrojio utržak od pet stotina dolara. Nakon toga napojio je konja i objesio mu o glavu

vreću zobi, pa preko njega prebacio i pokrivač da mu ne bi bilo hladno noću.

Pobrinuvši se o konju, odlučio je sad nagraditi i sama sebe jer je izvanredno zaradio. Odlučio se za obilnu toplu večeru i nekoliko čašica najboljeg viskija. Bio je sasvim zadovoljan količinom i okusom naručenog jela i viskijem. Posjetiocima »Sjaja Arizone« pozdravljali su ga kao starog znanca, pa bi s njime razmijenili i poneku riječ.

Oko devet sati navečer u salun je ušao bankar Aaron Butterfield, dakako, u pratnji dvojice svojih lešinara. Sjeo je za stol i naručio piće. Nekoliko minuta poslije udaljio se od Kanea i Billa, prišao stolu za kojim je sjedio putujući apotekar te mu se obratio:

— Slobodno? — Trgovac lijekovima mu potvrdno zakima, na što bankar zadovoljno sjedne. — Gospodine Noss, ja sam Aaron Butterfield! — Pošto se predstavio, izvadio je novi svežanj karata iz unutrašnjeg džepa kaputa. — Jeste li za jednu partiju pokera, budući da ste danas dobro zaradili?

Jubalu je bilo drago što mu je pristupio tako otmjeno odjeven čovjek, pa mu potvrdno odgovori:

— Pristajem, gospodine Butterfield, ali bez velikih uloga, vrijedi?

— Pa, naravno, gospodine Noss, ipak je najvažnije da se malo zabavimo — odgovori mu udvorno bankar.

Desetak prvih dijeljenja Aaron je namjerno izgubio, jer je htio protivnika što više zaraziti igrom. To mu je zaista pošlo za rukom, te se dogovoriše da nadalje igraju bez ograničenog uloga. Unatoč tome bankar je nastavio gubiti, pa kad je izgubio četiri tisuće dolara, pojadao se:

— Gospodine Noss, meni je za večeras dosta, jer da imam i milijun

dolara ne bih vas noćas uspio pobijediti. Ali sutra biste mi mogli pružiti uzvratnu igru. Može?

— Vrlo rado, gospodine Butterfield, ali sutra u zoru odlazim iz Calexica. Već sam pola godine na putu, pa sam se zaželio žene i djece koji žive u okolici Los Angelesa. Nadam se da ćete me razumjeti — odgovori mu Jubal trpajući u džep pozamašni dobitak.

— Dakako, gospodine Noss, pa ipak je važnija obitelj nego partija pokera — odvratila bankar i namještenim smiješkom ustane i rukuje se s Nossom. — Želim vam sretan put!

U salunu je bio i Gerry Rugles. Promatrao je cijeli tok kartanja, pa pomislio: »Zaista je bankar Butterfield veoma bogat kad si može priuštiti da gubi visoke svote.« Na žalost, nije on Aarona gledao očima predstavnika zakona, jer je bio zaljubljen u njegovu kćer Crystal.

Nekoliko minuta poslije bankar je zajedno s tjelohraniteljima izišao iz saluna. Zaputili su se na dogovor u njegovu kancelariju:

— Podite sad na spavanje — objasnio im je — a probudite se dva sata prije zore. Pošto ustanete, zaputit ćete se sjevernom cestom koja iz grada vodi prema Los Angelesu. Kilometar-dva od Calexica priredit ćete zasjedu mom sinoćnjem partneru u kartanju. Ubijte ga i opljačkajte, jer zajedno s moje četiri tisuće te njegovim današnjim utrškom i polugodišnjom uštedom plijen bi trebao zacijelo biti bogat. Do mjesta zasjede poći ćete pješke, jer ne možete iz gradske konjušnice neopaženo izvući konje, a osim toga, kad se bude provodila istraga o našoj novoj akciji, vrlo lako bi nas konji mogli izdati, uputiti trag na nas.

Nakon dogovora tročlana skupi-

na zločinaca se rastala i pošla na spavanje. Pet sati poslije toga Kane Fitch i Bill Varoy se probudiše, odjenuše i iziđoše iz banke. Tiho poput mačke udaljili su se iz usnula grada i kilometar i pol dalje, iza masivne stijene, uza sam kolni put, odlučili postaviti zasjedu. Strpljivo su čekali žrtvu.

Sat poslije svanuća ugledaše kola putujućeg apotekara i liječnika Jubala Nossa. Kad im se približio, oni iskočiše na put s revolverima u ruci i bez prethodne opomene zapucaše u prestravljenoga trgovca lijekova. Oba metka bila su smrtonosna.

Zaprežni konj prestrašeno zanjisti, ali prije nego što se dao u bezglavi bijeg, dva razbojnika ga primise za žvale te ga umiriše riječima i tapšanjem po vratu. Nakon toga dadoše se na završni posao. Cjelokupnu uštedu pokojnog Jubala Nossa našli su u kolima, u limenoj kutiji. Zatim su se žurno udaljili s mjesta svoga trećega krvavog zlodjela.

Tri sata poslije prvi je na kola i mrtvog Jubala naišao šerif Gerry Rugel, jer se bio upravo sa svog ranča zaputio na posao u grad. Budući da se jučer nalazio u salunu, prepoznao je ubijenoga. Po ispretranoj utrobi kola smjestila je zaključio zbog čega je Noss ubijen. Zločinci ni ovaj put nisu za sobom ostavili tragove, ako se ne računaju dvije rane na lešu.

XIV

U toku sljedećih dana Gerry Rugles je nastojao na sve moguće njemu znane načine da pronađe ubojice, ali tapkao je u mraku. Budući da je bio iscrpljen tom višednevnom potragom za ubojicama i pljačkaši-

ma, odlučio je da se jedan dan odmori na svome ranču »Devetki«.

Nije dugo bio sâm, jer je Crystal Butterfield, čini se, bila vrlo usamljena pa ga je posjetila. Sad mu odmor postane još ugodniji. Uživali su u ljubavi dugo, a poslije podne dvoje zaljubljenika iziđoše iz kuće. Držali su se za ruke i šetali rančem.

— Kako tvoj otac i njegovi tjelohranitelji? Hoće li tvoj otac već prestati gubiti pri kartanju?

Ostat će bez novca i bez banke.

— On? Bez novca? — začudila se djevojka. — Šališ se, Gerry. Pa danas je rekao da će onoj dvojici dati zajam da otvore salun — kockarnicu.

Sad je bio red na mladiću da se začudi.

— Njima? Pa morali bi imati novaca za ulog da na nj dobiju sajam. A imaju li?

Djevojka se na trenutak zamisli, pa odgovori:

— Koliko ja znam, nemaju ništa osim odjeće i oružja na sebi. Možda to otac čini zato što su mu dobri tjelohranitelji? A što se tiče kartanja... znaš da nisam u toku. Znam da u posljednje vrijeme ima novca, pa nisam znala da gubi... Ali, Gerry, što se to nas tiče? Meni je važno da znam... dragi... kad ćemo se vjenčati?

— Ovaj, Crystal, znaš, ne bježim ja od toga, ali pričekaj dok ne pohvatam zloince. — Odmah je pomislio i na dalji tok događaja. Što ako su u pljačke i ubojstva umiješana ona dvojica tjelohranitelja, pa ako je čak...?

Nije se usuđivao izvoditi dalje zaključke. Bilo je preodvažno. Ako je umiješan djevojčin otac, a on ga u tom slučaju mora uhapsiti, kako će to djevojka primiti?

— ... Gerry, pa ti me uopće ne čuješ!

— Molim? Čujem, ali znaš da ovih dana imam briga. Znaš dušo... moram u grad... Idemo zajedno. Putem ćemo o svemu tome...

Uskoro su ujahali u Calexico. Crystal se zaputila kući, a Gerry u ured, gdje je htio u miru smisliti plan koji će mu pomoći da raskrinka tu trojku, ako je ona kriva za krvoproliće i pljačke.

Kad se spustila noć na grad, šerif je već imao osnovnu ideju kako da raskrinka tročlanu bandu ili barem jednoga član. Zaputio se u salun »Sjaj Arizone«, gdje se nadao da će ih zateći. Dakako, bili su ondje, čekajući žrtvu. Bankar je sjedio sâm za stolom i igrao pasijans, a njegovi tjelohranitelji su sjedili za stolom do vrata i pijuckali viski. U salunu je bilo malo gostiju.

Gerry pride točioniku, naruči viski, pripali cigaretu, pa s čašicom viskija u ruci pride bankarevu stolu.

— Slobodno?

Aaron potvrdno kimne gotovo i ne pogledavši mladića, jer je bio zanesen slaganjem pasijansa.

— Gospodine Butterfield — nastavi šerif — jeste li za partiju pokera umjesto da se bavite dječjim igrama?

Bankar ga značajno pogleda, a onda se široko osmijehne i odgovori:

— Zašto ne?

Za obojicu kartaša bila je to životna partija pokera, u kojoj je novac bio najmanje važan. Ulog je bio čak vlastiti život.

U početku igre Gerry je namjerno gubio sitne uloge, a zatim ih je povećao, jer je naumio Aarona uvući u stupicu. Poslije nekog vremena, kad je izgubio tisuću dolara, odlučio je pokazati svoje pravo karta-

ško lice. Odjednom je počeo dobivati, a osim toga, iako je bio vrstan kartaš, odlučio se i na to da vara svoga kartaškog partnera, jer je želio što prije opaziti reakciju koja bi mu ukazala da li je na pravom tragu. Kad bi uvidio da su njegove sumnje bile neosnovane, bankaru bi vratio izgubljeni novac za nekoliko dana, kad bi uzvratno kartali.

Dva sata poslije toga kartaški meč bio je završen. Pobijedio je šerif, a zaradio je 5000 dolara.

— Gospodine Butterfield — rekao je šaljivo — uživao sam igrajući s vama poker. Žao mi je što sam vam uzeo novac koji ste namijenili kćeri kao miraz. Kad bih joj još ja bio muž...

Aaron se na silu nasmiješi, pa odgovori:

— Budi bez brige, Gerry, moj je džep mnogo dublji nego što misliš.

— Praveći se pospan, on zijevne. — Vrijeme je da pođem spavati.

— I ja ću uskoro poći na spavanje, samo dok popijem još jedan viski. Znae, ne znam hoće li se možda i meni dogoditi ono što i svim vašim partnerima u kartanju?

— Što? Pa i oni su dobili moj novac, pa i vi... više vam i ne treba.

— Ne, ne, gospodine Butterfield. Mislim da nešto drugo. Oni su dobili novac, a izgubili život. Hoće li to i mene zadesiti? Oh, da barem ja imam tjelohranitelje... možda čak i vaše, da mi ih posudite...

— Hajde, Gerry, nemoj se tako čudno šaliti! Ali neobična okolnost, kako ti kažeš, ono s dobitkom...

Moji tjelohranitelji? Zaista misliš ono što si napomenuo?

— Nipošto... šalim se, znate... možda bih se ja od njih čak morao i ... braniti. Ja vjerujem da će oni biti blizu... Ali, ja vas zadržavam...

laku noć, pozdravite Crystal. Ne čekajući odgovor, Gerry se okrenuo i otišao prema svojoj kancelariji.

Gerry je opazio da je bankar izašao uskoro iz saluna u pratnji svoja dva tjelohranitelja. Vidio je i da su ušli u bankarevu kancelariju. Dalje, dakako, nije mogao znati, ali da vidimo kako je tekao razgovor pljačkaške trojke, jer nije bio povoljan po Gerryja.

— Predstavnik zakona postaje sve opasniji, pa ga večeras morate zauvijek ušutkati i uzeti mu novac. Počeo je stavljati neke neugodne i dvosmislene opaske. Namjestite mu zasjedu na istoj cesti gdje ste sredili onoga ljekarnika, ali ne na istom mjestu, jer je taj šerif vrlo pronicljiv, pa da se slučajno sve ne izjalovi. On će se u uredu zadržati još neko vrijeme, a vi dotle stignete do onog mjesta pješice.

Gerry je, dakako, pomišljao da oni koji ga eventualno budu napali neće to pokušati u gradu već negdje gdje je šumovito ili grmovito. Znao je gdje se nalazi takvo mjesto, a dao je dovoljno vremena napadačima da se smjeste. No, nije mu se umiralo, sad barem ne kad se počeo sređivati.

Pola sata poslije izjahao je iz grada. Nakon nekog vremena, stotinjak metara ispred sebe ugleda mračni šumarak koji je, po njegovu mišljenju, bio idealno mjesto za zasjedu.

Izvukao je oba revolvera iz korica, pa snažno podbo konja u slabine i neumoljivo ga tjerao, držeći zubima uzde.

Kad se približio šumarku na dvadesetak metara, stao je pucati u nj, ali, začudo, iz šumarka nije prasnulo nijedan pucanj, jer su se banditi skutрили. Rugles na konju galopom projuri kraj opasnog mjesta, ne prestajući pucati.

Kad je prošao šumarak desetak metara, oružje mu se ispraznilo. Gerry je bio ljutit sâm na sebe, jer je pomislio da ga je nagon prevario pa da se prepucao, ali ubrzo su ga razuvjerili pucnji iz šumarka. Bill i Kane su pucali za njim, ali ovaj put bezuspješno, jer ih je šerif iznenadio preranom paljbom.

Rugles nije napunio svoje revolvere i nije se vratio da sredi razbojнике u zasjedi, jer je zasad bio potpuno zadovoljan što je otkrio barem dio zločinaca i što je ispravno slutio. Da ih je sad pohvatao, tko zna da li bi priznali tko im je vođa. Moglo bi doći i do pucnjave, u kojoj bi banditi poginuli, a možda i sam Gerry, a onda... Ne, valja im namjestiti djelotvornu klopku.

XV

Sljedećeg dana oko devet sati prije podne u Calexico je ujahao dobro naoružani Meksikanac. Bio je to desperado Alfonso Negrin. On je još do prije dva mjeseca jahao sa sadašnjim gradskim šerifom Gerryjem Ruglesom, koji je njemu jedino ime poštedio život pošto su izveli razbojstvo na njegovu ranču.

Nije se bojao da bi ga mogao uhapsiti neki predstavnik zakona, jer javnosti još nisu bila poznata njegova zlodjela. Sjahao je pred salunom „Sjaj Arizone“, pa ušao. U tim jutarnjim satima salun je još bio prazan, no čim je stupio unutra, spazio je dvojicu poznanika: Kanea Fitcha i Billa Varoya, ljutite zbog sinoćnjeg neuspjeha. Negrin im priđe.

— Što je, prijatelji? Zdravo Marv, zdravo Coup, zar su vam sve lađe potonule?

— Alfonso! — iznenade se dvojica ubojica i pljačkaša, a onda stišaše glas. — Nemoj spominjati naša

imena. Sjedni s nama. — Meksikanac ga posluša, pa odmah uzme polupraznu bocu viskija i iz nje potegne dobar gutljaj. — Što te donosi u Calexico?

— Slučajnost, gringos! — Negrin odgovori smiješeći se. — Čime se bavite u Calexicu?

— Tejllohranitelji smo vlasnika banke Aarona Butterfielda, ali to je samo paravan. Unosno je.

— Ako je novac u pitanju, možda bih ja mogao s vama...

— Što, zar ne jašeš više za desperadose?

— Naš vođa, onaj jednooki Jorge Garfias, još nije zaliječio nogu. Dogle sam slobodan... Uh, što je ovo?

— Meksikanac pokaže kroz široki prozor saluna na ulicu, gdje je upravo jahao šerif Gerry Rugles.

— Dakle, gringos! ovaj šerif na konju je moj bivši vođa. Otišao je od nas prije dva mjeseca kad je doznao istinu o sebi. On je najopasnije ljudsko biće koje nosi oružje!

* * *

— Znači, tako stoje stvari! — uzvikne oduševljeno bankar Aaron Butterfield pošto su ga u kancelariji posjetila trojica bandita i ispričala mu sve o gradskom šerifu. — Lijepo, ne smijemo ispustiti iz ruku ovako fantastičnu priliku da sklonimo s puta mladoga opasnog šerifa Gerryja Ruglesa! Vratite se u salun, častite sve prisutne viskijem, pa kad budu dobro nacvrckani, ispričajte im istinu o njihovom šerifu i nahuškajte ih da ga linčuju!

Za to je vrijeme Gerry Rugles u svojoj kancelariji pregledavao novoprispjele potjernice.

— Tako, dakle! — promrmljao je kad je u snopu opazio potjernice s crtežima dvojice bankarevih tjelohranitelja, ali pod drugim, pravim imenima. — Ovakvu priliku ne smijem propustiti! — Čini se da su i

šerif i bankar izrekli gotovo istu rečenicu, radujući se. Ali šerif nije slutio da i njemu spremaju senzaciju.

Uto netko zakuca na ulaznim vratima. Uđe gradonačelnik Lam Lasboom i pozdravi.

– O, dobar dan, gradonačelniče! Upravo sam vas naumio posjetiti – reče šerif.

– Samo sam usput svratio, ali baš me zanima zašto me trebaš. Da nije nešto o onim pljačkašima?

– Upravo to, gospodine Lasboom – reče Gerry i pokaže upravo primljene potjernice. Uz to mu je povjerio sumnju. Gradonačelnik je kimao glavom zamišljeno.

– Imaš potjernice i slobodno možeš uhapsiti Billa Varoya i Kanea Fitcha, ali dokaza za drugo nemaš i zato pazi da ne učiniš pogrešan korak.

– Neću ih uhapsiti – odgovori mladić – dok ne uhvatim za glavu. Pravu glavu. Želim te zločince imati kompletne na broju!

– Vjerujem da znaš kako ćeš to učiniti, Gerry – reče Lasboom, a potom su još malo razgovarali o problemima koji muče šerifa u vezi s tim.

Odjednom njihov razgovor bijaše naprasno prekinut, jer je uz lomljivu stakla kroz prozor u ured uletio poveći kamen. Šerif i gradonačelnik ustali su i izišli. Pred kancelarijom je stajala skupina namrštenih i pijanih ljudi.

– Dakle, što je, ljudi? – zapitao je šerif.

Jedan iz mnoštva istupi korak naprijed.

– Šerife, ti si varalica! Gradonačelniče, imate šerifa bandita!

Gerry se iznenadio, gradonačelnik se trgnuo, a Gerryju se činilo čak da je i malo uvrijeđen, kao da je njemu upućena optužba. Šerif je

znao da se iza toga skriva nešto dublje.

– Je li istina, šerife – nastavio je čovjek – da si ti bivši desperados? Da si čak sin poznatog El Diabla?

Gerry je sagnuo glavu. Oblio ga je hladan znoj. Dakle, tako! Ako ovi sad uspiju u svome planu, on neće u svome. Nikad neće raskrinkati zločince. Pitao se od koga su saznali taj podatak.

Nije se morao dugo pitati, jer je šuteći i smiješeći se iz gomile istupio Alfonso Negrin i podbočio se.

– Jest, istina je – reče tada Gerry – poznajem ovog Meksikanca, draga moja pijana gospodo. – Rekao je to čvrstim glasom, znajući da o tome ovisi hoće li sačuvati glavu, jer je sve mirisalo na linč. – Ali vi ne znate cijelu istinu, odnosno, bolje rečeno ne znate cijelu tragediju. Zacijelo se sjećate kako je prije nekih trinaestak godina opljačkan ranč »Devetka«, moj ranč, i ondje su ubijeni Roy i Eunice Eastwood, moji roditelji, a njihova kći Melanie je pobjegla. Bila je to moja sestra. Sjećate li se? Ranč su opljačkali desperadosi El Diabla i povelili sa sobom dječaka Jimmyja Eastwooda. Trinaest su ga godina obučavali, vježbali da ubija, trinaest ga je godina učio svemu, ali ipak najviše dobrome, njegov učitelj, kojeg je mladić, kad je narastao, morao ubiti po zapovijedi El Diabla, inače bi njega ubili. Momka su prisilili i da opljačka banku u Yumi, El Diablo ga je, na sreću čak pozvao na dvoboj, i momak ga je ubio, misleći da ubija svoga oca. Na kraju je momak nehotice ubio i svoju sestru Melanie. Treba li vam veća tragedija? Taj sam dječak JA! Odlučio sam da krenem stazama pravde, da sve okajem, stazama potpune pravde, da istjeram iz jazbine ove vaše zlo-

ćince, a onda da se predstavim, da vam sve kažem... Šteta, već sam na dobrom tragu ubojicama i pljačkašima... ali ako tako mora biti, imate moju glavu... glavu dječaka koji nije bio kriv kad su ga otimali, momka koji je ubio zloglasnog El Diabla...

Pijani i polupijani ljudi nisu svi do kraja mogli shvatiti što to šerif pripovijeda. Gerry-Jimmy je sad kraj desperadosa Alfonsa spazio i Kanea i Billa, tjelohranitelje, koji su se zlobno i zadovoljno smijuckali, jer su vidjeli kako se polako ostvaruje njihov plan.

Ipak su se neki ljudi, među njima i gradonačelnik, počeli kolebati.

— Jest, ljudi, prošlost ovoga čovjeka nije čista, ali nije on za to kriv! — počeo je gradonačelnik. — Ne možemo mu zamjeriti što je sad želio slijediti staze poštenog ljudskog života i što se prihvatio poštenog posla, promijenivši ime. Što bi se dogodilo da je nastavio onaj svoj prijašnji život? A osim toga, vidite li vi kakva ga je tragedija pogodila?! Sad pak, malo prije smo o tome razgovarali, naš, naglašavam: naš šerif, ozbiljno je na tragu zločincima koji ovdje ubijaju i pljačkaju, i bila bi šteta da ga baš sad spriječimo u tome. Ja ću s gradskim vijećem porazgovarati o situaciji, donijet ćemo odluku, a ako tko dirne u šerifa, imat će sa mnom posla!

Mnoštvo je šutjelo, a to je bio dobar znak. Neki su pognuli glave, neki su još žagorili. Zakoračio je Kane Fitch.

— Dakle, želite poštedjeti ubojicu i pljačkaša. Zar ne? Onda ćemo se mi morati obračunati — rekao je izazivački.

— I za tebe, Kane, ili kako se već zoveš, imamo lijeka, uskoro ćeš i ti biti na redu — rekao je gradonačelnik i tako se zloslutno nasmiješio

da je razbojnik problijedio i povukao se.

— Da bih vam dokazao da sam na strani pravde — javio se šerif — uhapsit ću ovog Alfonsa Negrina.

— Nećeš ti mene uhapsiti, Plavokosi! — odvrati Meksikanac i potegne revolver. Dakako, samo potegne. Dva pucnja koja su se začula bila su iz revolvera šerifa Gerryja Ruglesa i Meksikanac je pao na zemlju mrtav.

* * *

Od onoga dana, koji je mogao biti koban ali je značio pobjedu šerifa, svi su stanovnici šerifa zvali pravim imenom, Jimmy Eastwood, pa ćemo to i mi učiniti. To je Jimmyju bilo drago.

Jenjale su nesnosne ljetne vrućine, umro je teško ranjeni bivši šerif Meece Slater. Jimmy je polazio u patrolu, dani su se vukli jer su se na neko vrijeme zločinci pritajili, razrađujući svoj plan.

Pri jednoj patroli pomogao je Jimmy šezdesetogodišnjem štamparu i vlasniku tiskare Perryju O'Toolu unijeti neke pakete u tiskaru. Upravo je htio izići kad je zapazio na rukavu košulje trag štamparske boje.

— Nemoj to dirati, Jimmy! — upozorio ga je Perry kad je htio pristima dotaknuti rukav. — Pazi, ne ide to dolje... Samo ćeš razmazati. Imam ja razređivač... jedino njime...

Tada se Jimmy nečemu dosjeti.

— Biste li mi, gospodine O'Tool, dali malo štamparske boje... i ako vam nije teško, izrežite mi tri tisuće ovakvih papira... ovakvog formata. — Izvadio je iz džepa novčanicu od deset dolara.

— Oho, kaniš štampati novac? Brzo se obogatiti? — štampar ga zapita u šali.

– Samo se kanim proslaviti, uz malo šale, dakako.

Štampar O'Tool se bacio na posao, a Jimmy je otišao za svojim poslom. Došao je po izrezane papire za desetak minuta. Zadovoljno se osmjeivao. Doskočit će on njima...

Ušao je u svoju kancelariju, zaključao se da ga nitko ne bi ometao u poslu i papiriće složio u trideset jednakih svežnjeva. Na vrh svakog svežnja stavio je novčanicu od deset dolara i sve to svezao papirnatom trakom da se ne raspadne. Lažne svežnjeve i bocu sa štamparskom bojom stavio je u ormar. Ostatak novca bio je u bisagama i sad se Jimmy uputi u salun »Sjaj Arizone«. Trebalo je da uslijedi drugi dio plana.

U salunu je bilo mnogo gostiju. Bankar je sjedio sam za stolom, a njegovi tjelohranitelji kao obično za stolom kraj vrata. Jimmyju je bilo jasno da ne sprema samo on klopku već i druga strana, i pitao se čija će biti djelotvornija. Predosjećao je da će mu bankar pristupiti.

Dakako, to je Butterfield i učinio nakon nekog vremena.

– Dobra večer, Jimmy! – pozdravio ga obrativši mu se njegovim pravim imenom, ali pomalo ironično.

– Oh, dobra večer, to ste vi, gospodine Butterfield! Jimmy se pretvarao kao da je iznenađen kad mu je bankar prišao.

– Što je, Jimmy? Crystal se tuži da te već dugo nema – prijetvorno će Butterfield.

– Zbilja mi je žao, ali molim vas da me ispričate kod nje jer sam ovih nekoliko dana bio strašno zauzet.

– Nego, kad smo već ovdje... – počeo je bankar kao da oklijeva i

traži riječi – možda bismo mogli... ako imaš vremena...

– Mislite na uzvratno kartanje? – dopuni ga mladić. Mogu, imam vremena, a imam i novca u ovim bisagama još od onda kad smo zajedno kartali. Danas sam ih htio uložiti u banku, ali poslovi, znate...

Pošao je s Aaronom Butterfieldom k njegovu stolu, sjeli su i istresli novce na stol. Oko njih se uskoro okupilo nekoliko salunskih gostiju.

Aaronu je, za pravo čudo, te večeri dobro išla karta, tako da je Jimmy Eastwood jedva varanjem steći malu prednost. Kartali su i kad je sat otkucao pola noći i nika-ko se nije mogao nazreti tko će donijeti pobjedu.

– Hajde, Jimmy, da uložimo tisuću dolara – predloži bankar, a mladić pripravno prihvati prijedlog i nastavili su žestoko kartanje. Dakako, Jimmy je pretežno varao na kartama, ne zato da bi se obogatilo, već je to bio dio plana koji bi imao raskrinkati bankara ako su Jimmyjeve slutnje i pretpostavke bile točne. Bilo je pravo čudo što nitko od prisutnih nije zapazio da mladić vara.

Oba su igrača već uložila sav novac što su imali pred sobom. Sad je još samo trebalo pokazati karte.

– Žao mi je, Jimmy, ali izgleda da si izgubio – reče bankar i namjesti pakosni osmijeh pokazavši fleš. Znatiželjci oko stola su zažagorili jer je Aaron zaista imao jake karte. Jedino ih je mogao tući fleš rojal, no nitko nije vjerovao da ga Jimmy može imati. Bankar je već počeo vući novac k sebi.

– Polako, gospodine Butterfield, ja još nisam pokazao svoje karte – primijeti ozbiljno i odlučno mladi šerif. – Tko zna, gospodine, tko zna...

– Ohoho! – nasmije se bankar.

— Nema tu tko zna, naprosto bi bilo nevjerovatno...

Nasmijali su se i okolni znatiželjnici.

— Imam kraljevski fleš! — reče Jimmy. — Baš je prekrasan! — I šerif otkrije svoje karte.

Bankar je zinuo i problijedio.

— Jest, izgleda nemoguće, pa i ja sam se iznenadio — reče Jimmy prijetvorno. — Poslije ove igre više nikad neću uzeti karte u ruke.

Bankar samo odsutno kimne. Bio je obuzet mislima o predstojećoj akciji svojih unajmljenih ubojica.

Jimmy Eastwood je izišao iz saluna i uputio se u svoju kancelariju. Navukao je zavjese na prozor, uzeo bisage i lopatu pa izišao na stražnji izlaz. Uz zatvorski zid iskopao je jamu i ondje stavio dobiveni novac zamotan u kabanicu da vlaga ne prodre u nj. Ušao je opet u kancelariju i u bisage stavio lažne svežnjeve novca, pa ih premazao obilno štamparskom bojom. Izišao je, uzjahao i uputio se prema svome ranču. Nije mu promaklo da Aaron Butterfield stoji pod trijemom saluna, puši cigaretu i gleda prema njegovoj kancelariji.

Pitao se hoće li ga ona dvojica napasti na cesti ili kad već stigne na ranč. Odgovor je dobio blizu mjesta gdje je bio prvi put napadnut i gdje je ubijen apotekar. Fitch i Varoy bili su sakriveni iza uredno naslaganih posječenih stabala.

Kad se Jimmy našao na desetak metara od tih stabala, dvije prilike izroniše iz mraka i Jimmy ih opazi i nagne se na drugu stranu konja. Dva pucnja prasnuše gotovo istovremeno, ali promašiše za dlaku. Ipak Jimmy glasno jaukne i baci se na zemlju. Imao je vražju sreću što je cesta ondje bila koso nagnuta, pa se pri padu otkotrljao niz padinu u bujnu vegetaciju. Na sreću, nije bilo

kamenja, ali su mladića ipak bolje la leđa. Dosad je sve išlo kako valja. Da cesta nije bila uz padinu, sad bi vjerojatno već bio mrtav, jer se oni banditi ne bi zadovoljili samo sa dva metka već bi u njega istresli sve metke, da budu potpuno sigurni.

Ovako su banditi bili uvjereni da su ga pogodili i da je ostalo učinio pad, pa sad šerif leži mrtav u provaliji.

— Dobro smo ga pogodili, Bille — rekao je Kane. — Uzmimo novac i nestanimo odavde!

Bez teškoća su skinuli bisage s konja. Šerif Eastwood nije se micao sa dna padine još najmanje desetak minuta. Zatim se četveronoške uspeo do svoga konja. Bio se samo ogrebao i na nekoliko mjesta poderao odjeću.

Uzjahao je i zaputio se kući na ranč.

* * *

— Evo novca, šefe, a i šerifa smo ušutkali — pohvali se Kane Fitch ušavši s Billom Varoyem u bankarevu kancelariju.

— Izvrsno, momci! — pohvali ih oduševljeni Butterfield. — Hajde da ih izvadimo!

— Kane otkopča jedan džep bisaga i gurne ruku unutra.

— Prokletstvo, što je ovo?! vikne iznenaden izvadivši iz bisaga papire polivene štamparskom bojom, uprljavši se pri tome. Iako je Bill vidio što se dogodilo njegovu drugu, nije mogao izdržati a da i on ne gurne ruku.

— Do vraga, zaista, što je ovo?! — sad je bankar viknuo vidjevši tjelohranitelje umrljanih ruku sa svežnjevima papira. Brzo je otkopčao drugi džep bisaga pa i on gurnu ruku. Izvukao je prljavu ruku, umrljani rukav košulje i bojom premaza-

ne papire, na vrhu kojih je bila novčanica od deset dolara.

— Proklet bio! Pa ovaj Jimmy Eastwood vas je izigrao! Sad sumnjam da ste ga i ubili!

— Jesmo, šefe, jesmo! — povikaše obojica u isti glas, iako su sad i oni sumnjali.

— Ne vjerujem! — bjesnio je bankar dok je pokušavao oprati boju.

— Do vraga! Ne da se oprati sasvim. Ostaju tragovi! Morat ću nositi rukavice! Prokletnik...

XVII

Dakako, vrata šerifove kancelarije bila su samo pritvorena, kao što je Jimmy i očekivao. Zločinci su u svom bijesu nakon neuspjele pljačke provalili ovamo misleći da je Jimmy ovdje ostavio novac. Nasmiješio se i izišao na stražnji izlaz. Nitko nije posumnjao da je novac zakopan.

Sad se valjalo obračunati s bandom. Kraj je blizu. Ali — čiji kraj?

Izišao je iz ureda i zaputio se u prodavaonicu da kupi novo odijelo. Na samom ulazu sretne Crystal.

— Jimmy! Pa otkad te nema! — Naglo je zašutjela zapazivši ogrebotine na licu i poderanu odjeću. Što ti se dogodilo?

— Gotovo ništa. Pao sam sinoć s konja i evo nekoliko ogrebotina. — Trebalo je izmisliti nešto uvjerljivo, a blizu istini. — Baš mi je drago što te vidim... naručio sam preko tvoga... — Zašutio je jer je nedaleko opazio njezinog oca s tjelohraniteljima. Dosjetio se što bi mogao sad uraditi. — Crystal, udaj se za mene!

— Jimmy, to je odgovor na ono moje pitanje, zar ne? Neću te odbiti...

— Sjajno, tvoj je otac ovdje, malo dalje. Hajde da ga zamolimo za blagoslov...

Pošli su prema salunu, kamo su se uputila trojica na čelu s bankarom.

— Gospodine Butterfield, dobar dan, upravo sam zaprosio vašu kćer i ona nema ništa protiv... molim vas da nam date svoj blagoslov.

— Jimmy je promatrao čas bankara, čas njegove tjelohranitelje. Vješto su prikrivali iznenađenje. Ili se se Jimmy vara u svojim slutnjama?

— Drago mi je što to čujem, imate moj blagoslov — odgovori djevojčin otac što je mirnije mogao, i usiljeno se nasmiješi. Vidjevši da mu je Jimmy pružio ruku, on se najprije iznenadi, a onda skine rukavicu. Šerif Eastwood je već prije zapazio da tjelohranitelji još imaju blijede mrlje od boje na rukama. Kad je bankar skinuo rukavicu, Jimmy ugleda mrlje i na Butterfieldovim rukama i odmah povuče svoju ruku, pa bankareva ostane u zraku.

— Ne bih se ipak rukovao s ubojicama i pljačkašima — reče šerif. — Dobro ste se uhvatili. To sam i čekao. Čeka vas dobro uže!

— Ne bismo rekli! — odvrati Kanne i poput munje se uhvati za držak revolvera. Dakako, presporo za Jimmyja, koji je izvukao oba svoja revolvera i počeo pucati. U idućih nekoliko sekundi dvije trećine posla bilo je obavljeno. Dva mrtvaca su ležala na nogostupu kraj saluna. Bankar je sekundu prije toga odgurnuo svoju kćer i uskočio u salun.

Sad se Jimmy Eastwood sagnuo i provukao ispod salunskih vrata, što mu je spasilo život jer je Butterfield opalio kroz vrata promašivši šerifa za nokat. Jimmy je već bio kod točionika i uspio šmugnuti iza njega. Praskali su meci iz Butterfieldova revolvera po točioniku, letjelo je iverje. Bankar se sakrio iza prevrnutog sloja. Eastwood opali dvaput,

ali promaši. To iskoristi Aaron i potrči prema izlazu, pucajući bjese-mučno. Jedan je metak pogodio ko-nopac koji je držao golemi luster saluna. Bankar nije imao vremena da se izmakne lusteru. Svjetiljke su se razbile.

Jimmy iziđe iza točionika, a uto uđe i Crystal, blijeda, dršćući. Ugle-dala je prignječeno tijelo svoga oca i vrisnula.

— Ubojico, kako si mogao! — Gle-dala je Jimmyja krvoločno. — Nisi mu pružio priliku!

— Priliku, Crystal? Znaš li ti što govoriš? — Čvrsto ju je uhvatio za ruke i stisnuo. — Pružio sam mu više prilike nego on svojim neduž-nim žrtvama koje je opljačkao! I ubio! Saberi se!

— Mrzim te, Jimmy, mrzim te! vi-kala je djevojka i otimala se.

— Dobro, Crystal, odabrala si stranu! — odvrati šerif i pusti je, iako ga je to boljelo u srcu. Okrenuo se i izišao iz saluna, u kojem su se tek sad počeli iz kutova izvlačiti go-sti koji su prisustvovali dvoboju.

* * *

Prva jesenska kiša prala je Cale-xico. Jimmy je ležao i slušao kako kiša bubnja po prozorskim stakli-ma i krovu. Razmišljao je o prote-klom danu. Činilo mu se da je uz pobjedu došla i gorčina. On je mo-gao sve razjasniti građanima, ali kako da uvjeri djevojku?

Netko je žestoko pokucao na vra-ta. Brzo je skočio s kreveta i otvorio vrata ne pitajući tko je. Pred vrati-ma je stajala Crystal.

— Jimmy — promrmljala je — morala sam doći... nisam mogla iz-držati... previše te volim... oprosti za ono u salunu. — Jedva je govorila, mokra, slijepljene kose.

— Udi brzo — povuče je Jimmy unutra. — Pridi kamínu i svuci se,

prehladit ćeš se! Oh, znaš kako mi je drago!

Kad se svukla, drhtureći od hlad-noće, dodao joj je s kreveta, pokri-vač da se njime ogrne. Ona se na to pritisnula k njemu.

* * *

Tek prije jutra Crystal je tiho ustala, na prstima prišla stolu pre-ko kojeg su bili prebačeni Jimmyje-vi revolveri. Izvukla je jedan iz ko-rica, okrenula ga prema Jimmyje-voj glavi i razmišljala. Dvije duboke bore urezale su se preklo lijepog čela. Čini se da nije mogla. Odluči da odgodi osvetu svoga oca na ne-ko vrijeme dok ne bude sigurna da neće zbog toga završiti u zatvoru. Spremila je revolver u korice, ali mračne su misli ostale i motale se lijepom glavom koja je nekoć volje-la Jimmyja.

* * *

Pošto su tri pljačkaša bila poko-pana, Crystal i Jimmy vidali su se neprekidno. Crystal je htjela da građani steknu dojam da su njih dvoje zaljubljeni preko ušiju. Čak je i najavila da će se za mjesec dana vjenčati.

Kiša je padala nekoliko dana. Jimmy i Crystal su to vrijeme isko-ristili voleći se ili kod nje ili na Jim-myjevu ranču. Kad je napokon kiša prestala, djevojka je nagovorila še-rifa da izjašu malo u prirodu, jer se, kaže, zasitila boravljenja u zatvore-nom prostoru.

Tlo je bilo blatnjavo. Crystal nije imala oružja ni neki plan kako da se osveti, ali je neprekidno razmi-šljala o osveti i vrebala priliku kad da stupi u akciju.

Na gnjecavu blatu šerifov se konj oklizne i Jimmy tresne u blato. Jim-myjev je konj njištao jer je pri padu slomio nogu. I djevojka je brzo sja-hala. Nadala se da je mladić slomio

vrat i bude joj žao što nije imala udjela u tome. Ali mladić je bio samo u nesvijesti. Ovakvu priliku Crystal nije smjela propustiti. Spazila je jedan od njegovih revolvera koji je pri padu skliznuo iz korica u blato. Dohvatila je revolver, napela kokot, a zatim uperila oružje u glavu mladićevu upravo kad je on dolazio k svijesti.

– Crystal, ali zašto?

– Moram osvetiti oca, Jimmy – odvrati djevojka izobličena lica

– Oca? On je bio čudovište! Ubijao je i pljačkao ljude! Mozak bande!

– Znam, ali bio je moj otac i bio mi je dobar. Brinuo se da ja ne osjetim siromaštvo. Voljela sam te, Jimmy, ali moraš umrijeti.

Jimmy je uspio ustati i zagledao se u cijev revolvera.

Djevojka povuče okidač.

Cijev revolvera bila je začepljena blatom, na što djevojka nije obraćala pažnju kad je u osvetničkoj groznici uzimala oružje, a i nije se razumjela u te stvari.

Sad je revolver u njezinoj ruci naprosto eksplodirao, prasnio kao bomba. Osvetnica je pala.

XVIII

Tjedan dana nakon smrti Crystal Butterfield Jimmy Eastwood je jahao prema meksičkoj granici i prešao je. Jahao je prema gradiću Mexicali, gdje je odrastao i gdje je ostavio voljenu djevojku Isobel.

Sramio se svoje prijašnje pomisli da građani Calexica možda ne bi prihvatili takav brak s Meksikanom.

Mexicalijem se brzo pronijela iznenađujuća vijest:

– Ljudi, vratio se El Diablo, mladi El Diablo!

Svi stanovnici iziđoše iz svojih kuća dok je Jimmy jahao prašnjavom glavnom ulicom prema malo-me trgu. Nitko nije ništa govorio. Jimmy je mogao zaključiti da njihov novi vođa provodi teror.

Stigavši do trga, sjaše. U tom trenutku iz kuće iziđe jednooki Jorge Garfias. Još je malo šepao, ali je ipak imao opasan revolver. Udebljao se i opako je izgledao.

– Gle, gle, koga to vide moje oči – rekao je nekako prijetećim glasom. – Nemoj reći da su te gringos udarili nogom u dupe kao skitnicu. Želiš li možda zauzeti moje mjesto?

– Došao sam po Isobel, da je odvedem u svoj dom – mirno će Jimmy.

– Znači, ljubav te dovela k nama, Plavokosi? – podbadao ga sadašnji vođa desperadosa. Pucnuo je prstima i neki snažni Meksikanac izvukao je iz kuće Isobel držeći je za kosu. Jimmy se uhvatio za držak revolvera, ali ga je Garfias upozorio:

– Ne bih to činio da sam na tvoje mjestu!

Mladić se ogleda i opazi po krovovima okolnih kuća deseticu bandita koji su ga držali na oku uperenih pušaka. Opet je pogledao Isobel i tek sad zapazio da joj je trbuh zaobljen. Znači, očekuje dijete, po svemu sudeći njihovo dijete, jer on je bio tek dva mjeseca odsutan, a ona je zacijelo bila u četvrtom mjesecu trudnoće.

– Ne možeš dobiti Isobel – nastavio je Jorge – jer će ona postati moja ljubavnica čim rodi to vaše kopile – sad je u njegovu glasu bilo mnogo pakosti.

– Znala sam, El Diablo – viknula je Isobel, nazvavši ga bivšim imenom – da ćeš doći, znala sam da naša ljubav nije bila san...

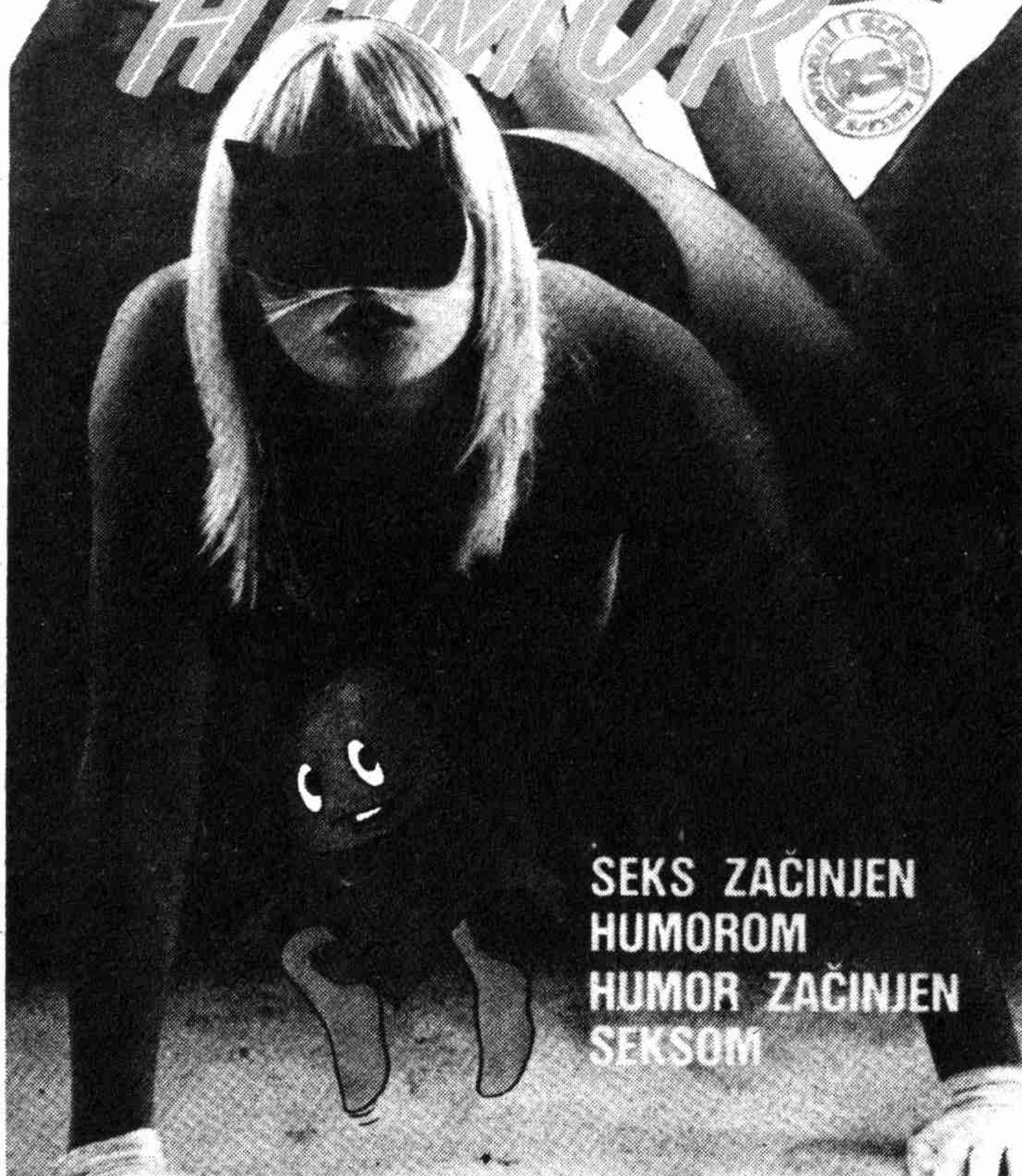
Novo na kioscima!

broj 3 cijena 150 d

rujan '85.

erotika

HUMOR

SEKS ZAČINJEN
HUMOROM
HUMOR ZAČINJEN
SEKSOM

Jimmy je odlučio da se bori za oboje, za sve troje sad, dakle, i za dijete.

— Jasno ti je, Plavokosi, da te ne mogu pustiti iz Mexicalija, jer bi se mogao vratiti da mi se osvetiš. Ali učinit ću ti uslugu. Možeš si sâm oduzeti život.

Jimmy Eastwood je znao da sad mora biti hladnokrvan i lukav.

— Desperadosi! — obratio se ljudima snažnim glasom. — Zar ćete dopustiti da vas i dalje vodi jednooski? Pa on i ne vidi dobro, a i nema časti koje su potrebne vodi. On bi htio da me vi ubijete jer nema hrabrosti da mi se sam suprotstavi. I takvog vođu vi imate! On bi morao biti dorastao svakom zadatku, pa i ovom, da bi sljedbenici vjerovali u nj...

Gledao je kakav će učinak proizvesti njegove riječi. Znao je da ti ljudi drže mnogo do svoje časti. Vidio je da oklijevaju, a onda su dvojica spustila puške, pa za njim još trojica, pa i ostala petorica. A tada je na trgu zavladała neopisiva tišina, zloslutna tišina.

Svi su znali što sad slijedi.

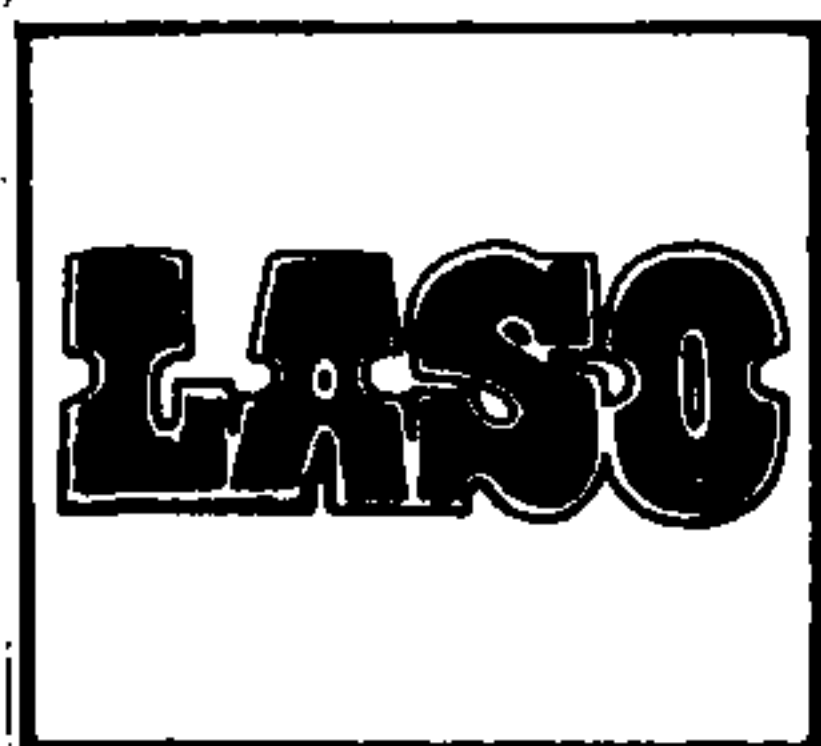
— Dobro, kad su već moji ljudi tako odlučili... — reče Jorge Garfias. Bijes je izbrisao strah s njegova lica, premda je bio svjestan da pred sobom ima izuzetno opasnog protivnika.

Nakon kratke i zloslutne tišine, obojica munjevito izvuku revolvere. Nešto je brži bio Jimmy Eastwood, povukao okidač, odjeknuo je prasak i Garfias se srušio mrtav.

K R A J

U PRIPREMI

Bill Murphy:
ŽELJEZNI NAREDNIK

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1872. – d, a za 6 mjeseci 936. – d. U cijenu je uračunat popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101 – 833 – 1216 »za Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00 HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00 SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00.

Uplata na devizni račun 30101 – 37 – 25730 – 3252051 kod – Zagrebačke banke Zagreb (za »LASO«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg. bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 40.000 d, c/b stranica 30.000 d.

Oslobodeno plaćanje poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 – 1973. od 26.XI 1973.

od

OLIMPA

do

UNIVERZIJADE

NOVO!

Skriven Zagi sreću kuje: Motociklom nagrađuje!